แถลงข่าว 9.30 น.
24 พฤศจิกายน 2551

ECONOMIC OUTLOOK

ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สาม และแนวโน้มปี 2551 - 2552

- **เศรษฐกิจไทยในไตรมาสสามปี** 2551 **ขยายตัวร้อยละ** 4.0 **ชะลอลงต่อเนื่องจากร้อยละ** 6.0 **ในไตรมาสแรก และร้อยละ** 5.3 **ในไตรมาสสอง จากอุปสงค์ภายในประเทศและการส่งออกชะลอลง** รวมสามไตรมาสเศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 5.1 ซึ่งนับว่าภาพรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดีและจะช่วยรองรับแรงกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซาในระยะต่อไป
- **ภาพรวมเศรษฐกิจยังมีเสถียรภาพโดยที่แรงกดดันเงินเฟ้อลดลงตามภาวะราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ลดลง แต่ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล** ในไตรมาสสามอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเท่ากับร้อยละ 7.3 โดยที่เงินเฟ้อรายเดือนลดลงจากร้อยละ 9.2 ในเดือนกรกฎาคมเป็นร้อยละ 6.4 และ 6.0 ในเดือนสิงหาคมและกันยายน และในเดือนตุลาคมเงินเฟ้อลดลงเป็นร้อยละ 3.9 แต่ทั้งดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล ซึ่งเป็นผลจากที่การส่งออกชะลอตัวแต่การนำเข้ายังเร่งตัวขึ้น และรายได้จากการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในประเทศและปัญหาเศรษฐกิจโลก ประกอบกับไตรมาสสามอยู่นอกฤดูกาลท่องเที่ยว สำหรับอัตราการว่างงานเฉลี่ยยังต่ำเท่ากับร้อยละ 1.2
- **อัตราดอกเบี้ยนโยบายปรับตัวสูงขึ้น และอัตราเงินเฟ้อที่ลดลงในช่วงปลายไตรมาสมีผลให้อัตราดอกเบี้ยแท้จริงเพิ่มขึ้นแม้จะยังเป็นอัตราที่เป็นลบ สินเชื่อเร่งตัวมากขึ้น ในขณะที่เงินฝากยังลดลงต่อเนื่อง** ทำให้สภาพคล่องในระบบสถาบันการเงินเริ่มมีสัญญาณตึงตัว ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงต่อเนื่องตั้งแต่กลางเดือนเมษายน ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์โดยเฉลี่ยลดลงมากและมีความผันผวนเป็นช่วง ๆ ตามการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกสุทธิของนักลงทุนต่างชาติในภาวะที่ผลกระทบจากปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพได้นำไปสู่วิกฤตทางการเงินที่แผ่เป็นวงกว้างมากขึ้น
- **ฐานะการคลังขาดดุลงบประมาณแต่เกินดุลเงินสดต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้วของปีงบประมาณ 2551** โดยที่มีรายได้นำส่งคลังเพิ่มขึ้นมากแต่รายจ่ายเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2551 มีจำนวน 3.41 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 เมื่อเทียบกับยอดหนี้คงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2551
- **คาดว่าเศรษฐกิจไทยยังมีแนวโน้มชะลอตัวในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 เนื่องจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัวลงมากจะมีผลให้การส่งออกชะลอลงชัดเจน รวมทั้งปี 2551 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 4.5 เทียบกับร้อยละ 4.8 ในปี 2550** อัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 5.6 อัตราการว่างงานเฉลี่ยทรงตัวที่ร้อยละ 1.4 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลประมาณ 300 ล้านดอลลาร์ สรอ.เทียบกับที่เกินดุล 14,049 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2550
- **ในปี 2552 คาดว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มชะลอตัวลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจการเงินโลกชะลอตัวอย่างชัดเจนมากขึ้น** และทำให้การส่งออกชะลอตัวมาก ในขณะที่การใช้จ่ายและการลงทุนในประเทศยังขยายตัวต่ำ จึงคาดว่าโดยรวมเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวร้อยละ 3.0-4.0 อัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 2.5-3.5 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลร้อยละ 1.2 ของ GDP
- **การบริหารเศรษฐกิจในปี 2552** เน้นการกระตุ้นและสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศนำ โดยใช้งบประมาณรายจ่ายรัฐบาลและการดำเนินโครงการภาครัฐ และดำเนินมาตรการเพื่อดูแลผลกระทบต่อภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ การดูแลแรงงานผู้ถูกเลิกจ้างงาน ให้มีสวัสดิการรองรับที่เหมาะสมและได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและจัดหางานใหม่ การดูแลสาขาการผลิตและบริการที่อาจได้รับผลกระทบรุนแรง เช่น การท่องเที่ยว การส่งออก อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น และวางกลไกช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเผชิญราคาผลผลิตลดลงให้สามารถวางแผนการผลิตและได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม รวมทั้งการดูแลด้านสภาพคล่องให้มีเพียงพอ

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนเศรษฐกิจมหภาค
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100
http://www.nesdb.go.th

1. ภาพรวมเศรษฐกิจไตรมาสที่สาม

1.1 เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สาม ปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 4.0 ชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 6.0 และ 5.3 ในไตรมาสที่ 1 และ 2 ตามลำดับ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากวิกฤติการเงินโลก ราคาวัตถุดิบ การลงทุนหดตัว ในขณะที่การส่งออกสุทธิลดลงจากปริมาณการนำเข้าที่เร่งตัวขึ้น รวม 9 เดือนแรกของปี เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 5.1

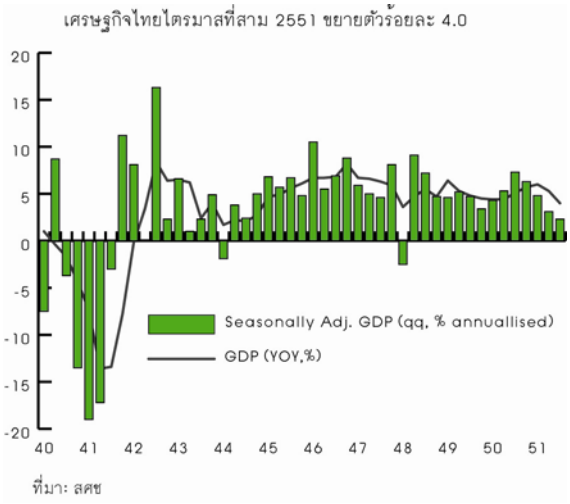

ประเด็นหลัก

(1) สถานการณ์ในไตรมาสสาม ด้านการใช้จ่ายของครัวเรือนขยายตัวได้ต่อเนื่อง เท่ากับครึ่งแรกของปี 2551 แต่การใช้จ่ายลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวลงมาก มูลค่าการส่งออกยังขยายตัวสูงแต่มีสัญญาณชะลอตัวลงในปริมาณการส่งออก ส่วนด้านการผลิตชะลอตัวอย่างเห็นได้ชัดเจน ทั้งภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ อย่างไรก็ตามภาคเกษตรกรรมยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

❒**ในไตรมาสสามปริมาณการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 ชะลอจากไตรมาสที่ผ่านมาที่ขยายตัวร้อยละ 9.8 ในขณะที่รายรับบริการชะลอตัวลงจากการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยว** ปัจจัยที่ทำให้มูลค่าการส่งออกยังขยายตัวได้ดี คือ อุปสงค์ในสินค้าเกษตรในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญยังเพิ่มขึ้นสูง (ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา) ในขณะที่ปริมาณและราคาส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรวมมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.5 เร่งตัวขึ้นจากที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.6 ในไตรมาสสอง

กลุ่มสินค้าที่มูลค่าการส่งออกยังขยายตัวสูงในไตรมาสสาม ประกอบด้วย สินค้าเกษตร เช่น ข้าว (เพิ่มขึ้นร้อยละ 129.3) ยางพารา (เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.4) มันสำปะหลัง (เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.6) สินค้าประมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.3 จากที่หดตัวร้อยละ 1.4 ในไตรมาสที่สอง เป็นการเพิ่มขึ้นของการส่งออกกุ้งสดและแช่แข็ง (เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3) ส่วนการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.4 เร่งตัวขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 13.0 ในไตรมาสที่ผ่านมา เป็นการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้า (เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 จากที่หดตัวร้อยละ 0.4 ในไตรมาสสอง) อาหารกระป๋อง (เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.8 เร่งตัวขึ้นจากที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.1 ในไตรมาสที่สอง) ผลิตภัณฑ์ยาง (เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.4 เร่งตัวขึ้นจากที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8 ในไตรมาสที่สอง) ยานพาหนะและชิ้นส่วน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.3 เร่งตัวขึ้นจากที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ในไตรมาสที่สอง) ขณะเดียวกันมูลค่าการส่งออกที่มีสัญญาณการหดตัวต่อเนื่อง คือ เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน

(หดตัวร้อยละ 5.0 จากที่หดตัวร้อยละ 12.8 ในไตรมาสที่สอง)

การส่งออก ไปยังตลาดหลักมีการขยายตัวได้ดี ในไตรมาสที่สามการส่งออกไปยังตลาดหลัก ทั้งสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 และ 23.6 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการขยายตัวจากฐานการส่งออกที่ต่ำกว่าแนวโน้มปกติในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ตลาดอาเซียน (5) และสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.7 และ 9.9 ตามลำดับ การส่งออกไปตลาดอื่นๆ ที่ยังขยายตัวได้ดี คือ เกาหลีใต้ อินเดีย และตะวันออกกลาง ในขณะที่การส่งออกไปจีน และฮ่องกงเริ่มชะลอตัวลง เนื่องจากการชะลอตัวลงของเศรษฐกิจจีน

สัดส่วนการส่งออกสินค้าไปยังตลาดต่าง ๆ

	2538	2540	2545	2549	2550	2551		
						Q1	Q2	Q3
สหรัฐฯ	17.8	19.4	19.8	15.0	12.6	11.7	11.0	11.2
ญี่ปุ่น	16.8	15.1	14.6	12.6	11.8	11.3	11.4	11.1
EU 15	15.1	15.9	15.0	13.0	12.8	12.8	11.6	10.9
อาเซียน (9)	21.7	21.8	19.9	20.8	21.4	21.6	24.8	22.7
ตะวันออกกลาง	4.5	3.3	3.6	4.4	4.9	4.8	5.1	5.9
ออสเตรเลีย	1.4	1.6	2.4	3.4	3.8	4.0	4.0	4.7
จีน	2.9	3.0	5.2	9.0	9.7	9.9	9.3	9.2
อินเดีย	0.5	0.5	0.6	1.4	1.8	1.7	1.9	2.0
ฮ่องกง	5.2	5.9	5.4	5.5	5.6	6.1	5.6	5.4
เกาหลีใต้	1.4	1.8	2.1	2.1	1.9	1.9	1.7	2.4
ไต้หวัน	2.4	2.7	2.9	2.6	2.2	1.7	1.6	1.4
อาฟริกาใต้	0.4	0.4	0.5	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0
อื่น ๆ	9.9	8.3	8.0	9.3	10.4	11.6	11.0	11.9
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา ธปท.

❒ **การผลิตภาคเกษตร** ขยายตัวร้อยละ 9.9 เร่งตัวขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 3.1 และ 8.6 ในไตรมาสแรกและสองที่ผ่านมา เป็นผลมาจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นซึ่งเกิดจากแรงจูงใจที่ราคาสินค้าเกษตรเพิ่มสูงในช่วงที่ผ่านมา จะเห็นได้จากปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง ได้แก่ ข้าว ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และมันสำปะหลัง การที่ระดับราคาสินค้าเกษตรและปริมาณผลผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้ของเกษตรในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 57.0 เมื่อรวม 9 เดือนแรกของปีรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.4 และมูลค่าเพิ่มสาขาเกษตรกรรมขยายตัวร้อยละ 6.9

❒ **สาขาอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 6.1 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 9.5 และ 7.7 ในไตรมาสแรกและสองตามลำดับ** เป็นการชะลอตัวลงของทั้งอุตสาหกรรมการผลิตที่ใช้ภายในประเทศ และการผลิตเพื่อการส่งออกที่ได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากปัญหาสินเชื่อด้อยคุณภาพในภาคอสังหาริมทรัพย์ (Sub-prime loan) ในสหรัฐฯ ทำให้อุปสงค์ในสินค้าอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น หัวอ่านข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ชะลอตัว ในขณะที่การผลิตเครื่องเรือนไม้และผลิตภัณฑ์เครื่องหนังในไตรมาสนี้หดตัวมาก

❒ **จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติหดตัวร้อยละ 1.7 ซึ่งเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 3 ปี** โดยในเดือนกันยายนที่ผ่านมา จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงถึงร้อยละ 16.5 เป็นผลมาจากสถานการณ์ทางด้านการเมืองภายในประเทศที่ยังยืดเยื้อ และทวีความรุนแรงขึ้น มีการปิดสนามบิน การประกาศการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 ส่งผลทำให้ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวลดลง เห็นได้จากอัตราการเข้าพักในไตรมาสนี้อยู่ในระดับร้อยละ 53.7 ลดลงจากร้อยละ 57.7 ในไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว การที่จำนวนนักท่องเที่ยวหดตัวได้ส่งผลให้สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาคมนาคมขนส่ง ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.2 และ 1.5 ตามลำดับ ซึ่งชะลอลงจากไตรมาสสอง ที่ขยายตัวร้อยละ 5.9 และ 3.6 ตามลำดับ

❒ **สาขาการเงิน** ขยายตัวร้อยละ 9.1 เทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากสินเชื่อขยายตัวได้ดีโดยเฉพาะสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจ ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นตามต้นทุนวัตถุดิบและค่าขนส่งที่สูงขึ้น ส่วนสินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเป็นหลัก

(2) สถานการณ์ที่ยังต้องระมัดระวัง: อุปสงค์ภายในประเทศชะลอตัวลง

❒ **ในไตรมาสสาม การใช้จ่ายครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.6 ปรับตัวเล็กน้อยจากที่ขยายตัว 2.5 ในไตรมาสที่ผ่านมา** เป็นผลมาจากรายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าเกษตรหลักๆ การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ และมาตรการ “6 มาตรการ

6 เดือน ฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคน”[1] ของรัฐบาล มีส่วนในการบรรเทาแรงกดดันทางด้านเงินเฟ้อ ส่งผลให้ผู้บริโภคมีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายในไตรมาสนี้ยังกระจุกตัวในกลุ่มสินค้าคงทน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 จากการใช้จ่ายซื้อสินค้าหมวดยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน เป็นต้น ส่วนการใช้จ่ายในสินค้ากึ่งคงทน และบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 และ 5.2 ตามลำดับ ในขณะที่การใช้จ่ายซื้ออาหารลดลงร้อยละ 0.3

❒ **การลงทุนภาคเอกชนชะลอลงอย่างต่อเนื่อง โดยขยายตัวร้อยละ 3.5** จากที่ขยายตัวร้อยละ 6.5 และ 4.3 ในไตรมาสแรกและไตรมาสสองของปี ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การลงทุนชะลอตัว คือ ต้นทุนการก่อสร้างที่สูงขึ้น การชะลอตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ บรรยากาศการเมืองภายในประเทศไม่เอื้อต่อการลงทุน ภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ทำให้ความเชื่อมั่นของนักธุรกิจลดลงและมีการเลื่อนการตัดสินใจในการลงทุนใหม่ เมื่อรวม 9 เดือนแรกของปีการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 4.8

❒ **การใช้จ่ายภาครัฐบาล ณ ราคาที่แท้จริง ลดลงร้อยละ 2.9 และการลงทุนภาครัฐลดลงร้อยละ 5.5** การเบิกจ่ายรัฐบาลภาพรวมเพิ่มขึ้น โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของงบรายจ่ายประจำ ในขณะที่งบรายจ่ายเพื่อการลงทุนลดลง กรอปกับระดับราคาที่สูงขึ้นทำให้การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ ณ ราคาที่แท้จริงลดลง โดยที่การลงทุนในการก่อสร้างของภาครัฐหดตัว 2 ไตรมาสติดต่อกัน เนื่องจากผลกระทบด้านราคาค่าก่อสร้างที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ในช่วงที่จัดเตรียมงบประมาณตามภาวะต้นทุนราคาวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.6 ในไตรมาสสาม ต่อเนื่องจากที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 24.6 ในไตรมาสสอง ในไตรมาสสามนี้การลงทุนก่อสร้างของภาครัฐทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดลงร้อยละ 7.3

การเบิกจ่ายภาครัฐในไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ 2551 มีการเบิกจ่ายทั้งสิ้น 397,706 ล้านบาท เมื่อรวมทั้งปีงบประมาณ 2551 (ตุลาคม 2550 – กันยายน 2551) มีการเบิกจ่ายทั้งสิ้น 1,532,446 ล้านบาท อัตราเบิกจ่ายเท่ากับร้อยละ 92.3 ของกรอบวงเงินงบประมาณ 1,660,000 ล้านบาท (ต่ำกว่าเป้าหมายเบิกจ่ายร้อยละ 94) โดยเป็นการเบิกจ่ายงบประจำ 348,267 ล้านบาท และงบลงทุน 49,440 ล้านบาท การเบิกจ่ายเหลื่อมปี 14,829.3 ล้านบาท รวมทั้งการลงทุนรัฐวิสาหกิจซึ่งรวมการลงทุนของ ปตท. ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงกันยายนปีนี้มีการเบิกจ่าย 70,974.3 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากการเบิกจ่าย 50,071.0 ล้านบาทในช่วงเดียวกันของปีก่อน)

❑ **การสะสมสินค้าคงคลังเพิ่มขึ้น** การที่สะสมสต็อกสินค้าอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 3 ไตรมาสติดต่อ ซึ่งแตกต่างไปจากแนวโน้มปกติ เนื่องจากในไตรมาสที่สามเป็นช่วงที่มีการระบายสต็อกสินค้าออกไป เป็นผลมาจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศและเศรษฐกิจโลก ทำให้อุปสงค์ในสินค้าลดลง กลุ่มสินค้าที่สะสมสต็อกเพิ่มขึ้น ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ แสดงให้เห็นว่าภาคการผลิตมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่องในช่วงต่อไป

(3) ภาพรวมเศรษฐกิจในไตรมาสสาม ปี 2551 ยังมีเสถียรภาพ แรงกดดันเงินเฟ้อได้เริ่มลดลง แต่เริ่มมีสัญญาณความเสี่ยงจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด

❒ **ในไตรมาสที่สาม อัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 1.2** การจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8

❒ **แรงกดดันอัตราเงินเฟ้อเริ่มลดลงตั้งแต่เดือนสิงหาคม** ในไตรมาสที่สามเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 7.3

[1] มาตรการ “6 มาตรการ 6 เดือน” ประกอบด้วย
1) การลดอัตราภาษีสรรพสามิตแก๊สโซฮอล์ 91, 95 , E10, E20 และ E85 ลงลิตรละ 3.30 บาท เหลือลิตรละ 0.0165 บาท จากปัจจุบันที่จัดเก็บลิตรละ 3.3165 บาทต่อลิตร ลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล บี 2 ลงลิตรละ 2.30 บาท เหลือลิตรละ 0.005 บาท และลดภาษีสรรพสามิตไบโอดีเซล บี 5 ลงลิตรละ 2.19 บาท เหลือลิตรละ 0.0048 บาท โดยให้มีผลบังคับใช้ได้ในวันที่ 25 ก.ค. 51 เป็นต้นไป
2) ชะลอการปรับขึ้นราคาก๊าซหุงต้มภาคครัวเรือน (LPG) ไปอีก 6 เดือน
3) งดเก็บค่าน้ำประปาครัวเรือนที่ใช้ต่ำกว่า 50 ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน ครอบคลุมผู้ใช้น้ำทั้งประเทศ
4) งดเก็บค่าไฟ สำหรับผู้ที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 80 หน่วยต่อเดือน โดยภาครัฐจะรับภาระค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด ส่วนครอบครัวที่ใช้ไฟฟ้าเกินกว่า 80 หน่วยต่อเดือน แต่ไม่เกิน 150 หน่วยต่อเดือน ภาครัฐจะรับภาระค่าใช้จ่ายให้ครึ่งหนึ่งของค่าไฟฟ้าทั้งหมด
5) จัดรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ที่เป็นรถโดยสารธรรมดา เพื่อให้บริการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
6) ใช้บริการโดยรถไฟชั้น 3 ไม่ปรับอากาศ ฟรีทั่วประเทศ

ชะลอเล็กน้อยจากร้อยละ 7.5 ในไตรมาสที่สอง โดยเงินเฟ้อได้ปรับตัวลงมากในเดือนสิงหาคม และกันยายน อยู่ที่ร้อยละ 6.4 และ 6.0 ตามลำดับ จากที่สูงถึงร้อยละ 9.2 ในเดือนกรกฎาคม ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการ “6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคน” ส่งผลให้เงินเฟ้อในหมวดไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปา ลดลงถึงร้อยละ 26.1 ประกอบกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงลดลงตามราคาน้ำมันตลาดโลก ทำให้เงินเฟ้อหมวดพาหนะ การขนส่ง สื่อสาร ชะลอลง แต่เงินเฟ้อในหมวดอาหารยังสูงขึ้นต่อเนื่อง เฉลี่ย 10 เดือนแรกของปี เงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 6.3 และเงินเฟ้อพื้นฐานเท่ากับร้อยละ 2.4

- **ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลมากขึ้นในไตรมาสสาม** ดุลการค้าขาดดุล 1,296 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากที่เกินดุล 425 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสสอง และขาดดุล 109 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสแรก รวม 9 เดือนแรกของปี ดุลการค้าขาดดุล 979 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเท่ากับ 31,757 ล้านบาท สำหรับดุลบริการรายได้ และเงินโอนสุทธิขาดดุล 1,166 ล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากเป็นการส่งกลับของผลตอบแทนจากการลงทุน และเงินปันผลของนักลงทุนต่างชาติเพิ่มขึ้น ประกอบกับรายได้จากการท่องเที่ยวที่ชะลอลงมาก ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 2,461 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือ 83,189 ล้านบาท ซึ่งขาดดุลมากขึ้นจากไตรมาสที่สองที่ขาดดุล 1,016 ล้านดอลลาร์ สรอ. การที่ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าและบริการของไทย ดังนั้นดุลบัญชีเดินสะพัดที่ขาดดุลจึงเป็นปัจจัยที่ต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านต่างประเทศด้วย นอกจากนั้นการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ค่าเงินบาทอยู่ในทิศทางที่อ่อนค่าลง โดยในไตรมาสที่สาม ค่าเงินบาทเท่ากับ 33.84 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับ 32.28 และ 32.38 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสที่ 2 และ 1 ตามลำดับ ล่าสุด ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน ค่าเงินบาทเท่ากับ 35.07 บาทต่อดอลลาร์ สรอ.
- **สินค้าเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น: มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.0** เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่สองที่ขยายตัวร้อยละ 51.2 (จากราคาที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.5 และปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8) สำหรับในไตรมาสสามนี้ปริมาณการนำเข้าน้ำมันดิบลดลงร้อยละ 10.2 แต่ราคาเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 78.6

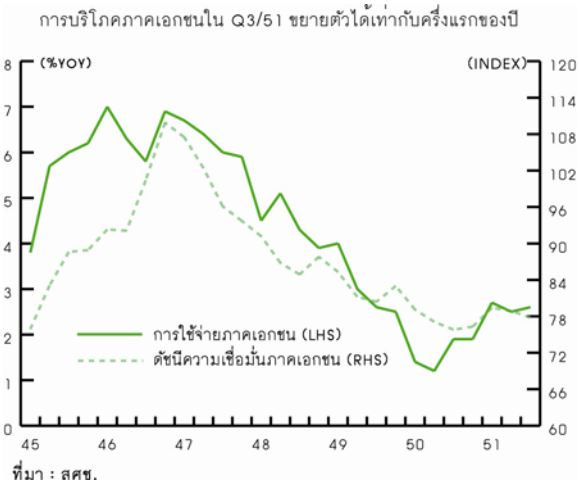

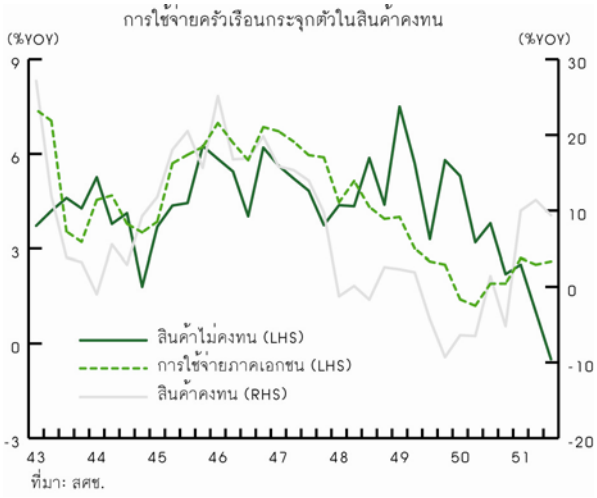

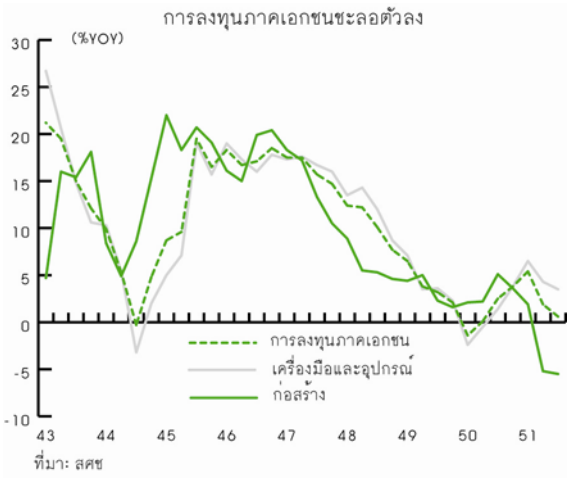

ภาวะเศรษฐกิจในไตรมาสที่สามปี 2551 ด้านต่าง ๆ เป็นดังนี้

❑ **การใช้จ่ายครัวเรือน: ขยายตัวได้เท่ากับครึ่งแรกของปี** ในไตรมาสที่สามของปี 2551 การใช้จ่ายครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 เท่ากับครึ่งแรกของปี โดยมีปัจจัยสนับสนุนการใช้จ่ายครัวเรือน ได้แก่ รายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 57.0 ตามปริมาณและราคาสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง การปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2551 เป็นต้นมา ประกอบกับมีมาตรการ “6 มาตรการ 6 เดือน” ที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชน และช่วยลดแรงกดดันเงินเฟ้อลง ทำให้กำลังซื้อผู้บริโภคปรับตัวดีขึ้น นอกจากนั้นในภาวะที่ราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับสูงทำให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ไปสู่รูปแบบที่ช่วยประหยัดพลังงาน จึงส่งผลจูงใจให้ผู้บริโภคให้ตัดสินใจซื้อรถยนต์ขนาดเล็กประหยัดพลังงานและรถยนต์ที่ใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามความกังวลของผู้บริโภคเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจ รายได้ในอนาคต และสถานการณ์ทางการเมืองได้สะท้อนให้เห็นจากดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ลดลงต่อเนื่อง

รายการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในไตรมาสนี้ยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มสินค้าคงทน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 จากการใช้จ่ายซื้อสินค้าประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน (อาทิ เครื่องซักผ้า ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น) การใช้จ่ายซื้อสินค้ากึ่งคงทนและสินค้าบริการ ขยายตัวร้อยละ 3.4 และ 5.2 ตามลำดับ ในขณะที่การใช้จ่ายซื้อสินค้าอาหารลดลงร้อยละ 0.3 ซึ่งเป็นผลจากราคาสินค้าในหมวดอาหารยังสูงขึ้นต่อเนื่อง

รวม 9 เดือนแรกของปี การใช้จ่ายภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 เป็นการใช้จ่ายซื้อสินค้าคงทน สินค้ากึ่งคงทน อาหาร และบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.2 3.5 1.0 และ 1.9 ตามลำดับ

❑ **การลงทุนภาคเอกชน: ชะลอตัวลงในภาวะที่ต้นทุนยังสูง ภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว และมีความไม่แน่นอนของสถานการณ์ภายในประเทศ ที่ได้มีผลให้ความเชื่อมั่นนักธุรกิจลดลงและเลื่อนการตัดสินใจลงทุนใหม่ออกไป** การลงทุนภาคเอกชนในไตรมาสที่สามขยายตัวร้อยละ 3.5 ชะลอตัวลงต่อเนื่องจากที่ขยายตัว

ร้อยละ 6.5 และ 4.3 ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สอง ตามลำดับ ทั้งนี้แม้ว่าแรงกดดันทางด้านต้นทุนน้ำมันได้ผ่อนคลายลงอันเนื่องจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นมา แต่นับว่าต้นทุนยังสูงกว่าแนวโน้มปกติ ประกอบกับภาวะทางการเมืองที่ยังมีความไม่แน่นอนและมีแนวโน้มยืดเยื้อ รวมทั้งปัญหาวิกฤติการเงินในสหรัฐฯ ที่มีความรุนแรงมากขึ้นและลุกลามไปยังประเทศญี่ปุ่นและประเทศในยุโรป ทำให้ผู้ประกอบการมีความกังวลว่าเศรษฐกิจภายในประเทศจะได้รับผลกระทบทั้งจากปัญหาภายในประเทศเองและจากการชะลอลงของเศรษฐกิจโลกไปอีกระยะหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่า รวมถึงดัชนีความเชื่อมั่นนักธุรกิจได้ปรับตัวลดลงต่อเนื่องสะท้อนว่าภาคธุรกิจจะชะลอการลงทุนต่อไปอีกระยะหนึ่ง

อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยที่สนับสนุนการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนในไตรมาสนี้ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยแท้จริงที่ติดลบ มาตรการสนับสนุนการลงทุนวิสาหกิจชุมชนและ SMEs และมาตรการด้านภาษีเพื่อกระตุ้นการลงทุน และมาตรการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน[2]

ในองค์ประกอบของการลงทุนนั้นการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ขยายตัวร้อยละ 5.4 โดยมีการนำเข้าสินค้าทุน (ณ ราคาปี 2543) เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.5 โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าทุนประเภทเครื่องจักรกลไฟฟ้า เครื่องจักรกลอุตสาหกรรม และอุปกรณ์ทำจากโลหะ ยังคงเพิ่มขึ้น การจำหน่ายเครื่องจักรภายในประเทศ (ณ ราคาปี 2543) ในช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 สำหรับการซื้อรถยนต์เพื่อการพาณิชย์ลดลงร้อยละ 25.9 สำหรับการลงทุนก่อสร้างลดลงร้อยละ 1.9 จากที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 0.9 ในช่วงครึ่งแรกของปี จากการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ และที่อยู่อาศัยชะลอตัวลง โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 และ 3.1 ตามลำดับ เทียบกับเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8 และ 6.4 ตามลำดับ ในไตรมาสที่สอง ประกอบกับก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม และการก่อสร้างประเภทอื่น ๆ ลดลงมากร้อยละ 14.4 และ 17.8 ตามลำดับ

รวม 9 เดือนแรกของปี 2551 การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 4.8 โดยการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 แต่การลงทุนก่อสร้างลดลงร้อยละ 0.1 จำแนกเป็นการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ ที่อยู่อาศัย และโรงงานอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 1.4 และ 0.8 ตามลำดับ ส่วนการก่อสร้างประเภทอื่น ๆ ลดลงร้อยละ 7.8

❑ **การส่งออก: มูลค่าการส่งออกยังขยายตัวสูงแต่มีสัญญาณการชะลอลงในปริมาณการส่งออก** ในไตรมาสที่สามของปี 2551 การส่งออกยังขยายตัวได้ดีทั้งด้านปริมาณและราคา จึงมีผลให้มูลค่าการส่งออกในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. ขยายตัวสูงร้อยละ 25.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากด้านความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดโลกที่ยังเพิ่มขึ้นส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรยังเพิ่มขึ้นสูง และการส่งออกสินค้าไปยังกลุ่มประเทศตลาดใหม่ และเอเชียที่เป็นผลจากการสั่งซื้อล่วงหน้าในช่วงปลายไตรมาสสอง ในไตรมาสสามราคาส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0 และปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1 เมื่อคิดในรูปเงินบาท มูลค่าส่งออกในไตรมาสที่สามขยายตัวร้อยละ 24.8

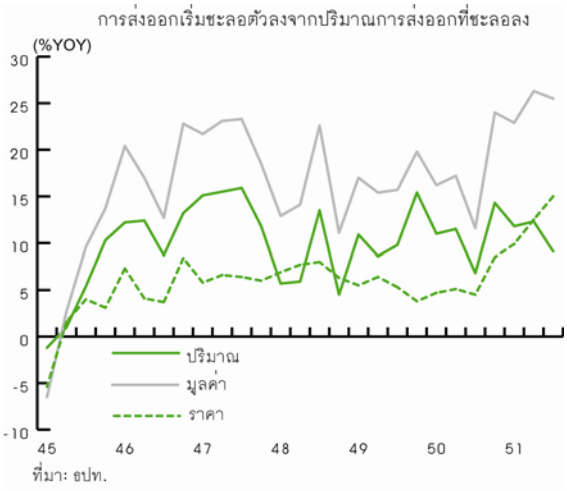

[2] มาตรการวันที่ 4 มีนาคม 2551 โดย*มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน และ SMEs* ประกอบด้วยการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แก่ห้างหุ้นส่วนที่มิใช่นิติบุคคลตาม พรบ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และมีเงินได้ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคล สำหรับกำไรสุทธิในส่วน 150,000 แรก (เดิมต้องเสีย 15%) แก่บริษัทหรือห้าง นิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท (SME ที่เข้าเกณฑ์ประหยัดรายจ่าย รายละ 22,500 บาท) และ*มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นการลงทุน/เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน* ได้แก่ การให้บริษัทหรือห้างนิติบุคคลสามารถหักค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรได้มากขึ้น การยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ที่จ่ายเพื่อติดตั้งเครื่องจักรอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน การที่บริษัทหรือห้างนิติบุคคลสามารถหักค่าเสื่อมราคา Software ได้ภายใน 3 รอบระยะเวลาบัญชี การลดภาษีธุรกิจเฉพาะจากร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 0.1 สำหรับกิจการขายอสังหาริมทรัพย์ และการลดค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนการโอนและการจดทะเบียนจำนอง อสังหาริมทรัพย์จากร้อยละ 2 เป็นร้อยละ 0.01

การส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญ

การส่งออก (%YOY)		2550			2551			
		ทั้งปี	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	9M
ข้าว	มูลค่า	34.2	16.9	59.4	108.1	156.0	134.2	134.5
	ราคา	9.5	7.3	4.2	13.6	90.9	88.4	64.1
	ปริมาณ	22.7	7.7	53.1	82.7	35.3	23.4	44.7
ยางพารา	มูลค่า	4.5	-6.4	17.8	33.6	30.5	47.1	37.6
	ราคา	7.1	-7.2	27.0	33.8	26.9	43.8	34.7
	ปริมาณ	-3.0	0.6	-7.4	0.0	2.9	2.4	1.7
มันสำปะหลัง	มูลค่า	23.1	-1.1	13.0	13.5	20.0	23.3	18.3
	ราคา	24.5	40.5	55.4	58.9	61.9	39.3	51.8
	ปริมาณ	3.8	-29.7	-27.2	-29.3	-25.5	-11.8	-24.3
ข้าวโพด	มูลค่า	48.6	296.4	-9.7	229.6	-6.6	201.4	150.9
	ราคา	-7.0	-41.4	37.9	15.0	186.3	27.2	85.3
	ปริมาณ	22.7	395.3	-34.4	181.1	-43.5	136.6	107.4

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

- อย่างไรก็ตาม เริ่มมีสัญญาณการส่งออกที่ชะลอตัวชัดเจนมากขึ้น เห็นได้จากปริมาณส่งออกชะลอลงมากในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน โดยปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2.6 ชะลอตัวลงมากเมื่อเทียบกับที่ปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.1 ในช่วง 7 เดือนแรกของปี
- **สินค้าเกษตร: ราคาส่งออกยังเพิ่มขึ้นมากมีผลให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นสูง** ในไตรมาสที่สามมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรขยายตัวร้อยละ 66.1 โดยราคาเร่งตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องร้อยละ 56.8 จากราคาสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญที่ยังเพิ่มขึ้นสูง ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา แต่ปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรโดยรวมชะลอตัวลง โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8 ชะลอตัวลงต่อเนื่องจากครึ่งแรกของปี ทั้งนี้ปริมาณส่งออกมันสำปะหลังลดลงในภาวะที่ปริมาณการผลิตภายในประเทศลดลง สำหรับปริมาณการส่งออกข้าวและยางพาราชะลอตัวลง โดยความต้องการยางพาราจากจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกรายใหญ่ชะลอลงเนื่องจากอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์ภายในประเทศชะลอตัวลงมากและมีการระบายสต็อกออกสู่ตลาด
- **สินค้าอุตสาหกรรม: มูลค่าการส่งออกยังขยายตัวได้ดี** โดยราคาส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่องร้อยละ 10.7 และปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.8 ทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไตรมาสที่สามเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7 สินค้าอุตสาหกรรมที่ยังคงมีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์ยาง เคมีภัณฑ์ สำหรับสินค้าที่ชะลอตัวลง ได้แก่ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เม็ดและผลิตภัณฑ์พลาสติก สำหรับสินค้าส่งออกที่ลดลง ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีสัดส่วนการส่งออกสูง แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกในไตรมาสสามเป็นผลของการสั่งซื้อในช่วงก่อนหน้าซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจโลกยังไม่ได้เข้าสู่ช่วงวิกฤตและผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจจริงยังไม่ชัดเจน

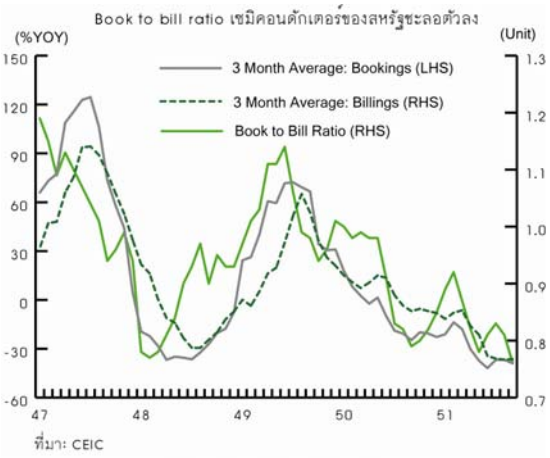

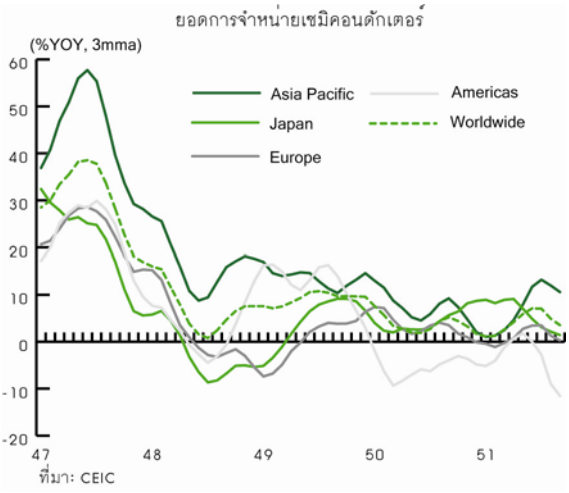

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

(%YOY)	2550				2551			
	ทั้งปี	H1	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	สัดส่วน
ตลาดหลัก	10.9	12.2	2.4	17.3	12.2	20.7	20.1	50.4
สหรัฐอเมริกา	-1.3	-0.1	-9.3	5.2	7.2	6.2	12.0	11.2
ญี่ปุ่น	9.7	12.9	1.9	11.9	6.3	19.8	23.6	11.1
EU (15)	15.5	23.0	10.4	7.6	11.7	8.3	9.9	10.9
อาเซียน (5)	19.6	14.7	8.5	41.3	21.8	42.9	31.7	17.1
อื่นๆ	25.6	7.1	22.2	30.8	31.7	30.6	30.9	49.6
ฮ่องกง	19.7	12.2	23.6	39.3	46.3	34.0	9.4	5.4
ไต้หวัน	-1.5	13.8	-22.4	-5.4	-26.7	-13.3	-4.2	1.4
เกาหลีใต้	11.1	16.7	5.1	12.1	13.9	12.2	60.4	2.4
ตะวันออกกลาง	29.0	25.6	31.7	32.2	23.9	31.3	46.5	5.9
อินเดีย	47.1	62.7	56.7	17.0	24.4	31.6	24.8	2.0
จีน	26.4	27.4	25.8	25.4	34.2	21.5	13.9	9.2

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

- **สินค้าอิเล็กทรอนิกส์: ชะลอตัวชัดเจนขึ้น** มูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในไตรมาสที่สามเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.5 ชะลอตัวลงต่อเนื่องจากร้อยละ 5.6 และ 7.4 ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สองที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความต้องการนำเข้าเพื่อกิจกรรมโอลิมปิกของจีนได้ผ่านพ้นไป และภาวะการค้าอิเล็กทรอนิกส์โลกที่ชะลอตัวลงตั้งแต่ไตรมาสที่สองปีที่แล้วและต่อเนื่องถึงปีนี้ ส่งผลให้การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทยชะลอตัวลงมาก ทั้งนี้มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มหลายรายการลดลง ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า วงจรพิมพ์ ตลับลูกปืน เป็นต้น สำหรับการส่งออกคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบซึ่งเป็นสินค้าส่งออกรายการหลักในกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ (สัดส่วนร้อยละ 10.3 ของการส่งออกรวม) ชะลอตัวลงมาก โดยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 6.8 เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.9 และ 18.2 ในช่วงไตรมาสแรกที่ผ่านมา

- **ตลาดส่งออก: ตลาดหลักยังคงมีการขยายตัว และตลาดอื่น ๆ ยังขยายตัวดี** ในไตรมาสสาม การส่งออกไปยังตลาดหลักกลับมาขยายตัวได้ดี โดยที่มูลค่าการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น และตลาดสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.6 และ 12.0 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการขยายตัวจากฐานการส่งออกที่ต่ำกว่าแนวโน้มปกติในช่วงไตรมาสสามปีที่แล้ว (low base effect) ทั้งนี้สินค้าหลายรายการที่กลับมาขยายตัวดีในตลาดสหรัฐฯ ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋อง อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เหล็กและเหล็กกล้า เป็นต้น และสินค้าที่กลับมาขยายตัวดีในตลาดญี่ปุ่น ได้แก่ ยางพาราไก่แปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ รถยนต์และอุปกรณ์ประกอบ เป็นต้น สำหรับตลาดอาเซียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.7 และตลาดสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.9 สำหรับการส่งออกไปตลาดอื่น ๆ ยังคงขยายตัวได้ดี อาทิ อินเดีย และตะวันออกกลาง เป็นต้น ในขณะที่การส่งออกไปจีนและฮ่องกงเริ่มชะลอตัวลง อันเนื่องมาจากการชะลอตัวลงของเศรษฐกิจจีนและเป็นการชะลอตัวของการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และยางพารา

รวม 9 เดือนแรกของปี มูลค่าการส่งออกในรูปเงินดอลลาร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.0 ราคาและปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5 และ 11.0 ตามลำดับ เมื่อคิดเป็นเงินบาทมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.4 และ

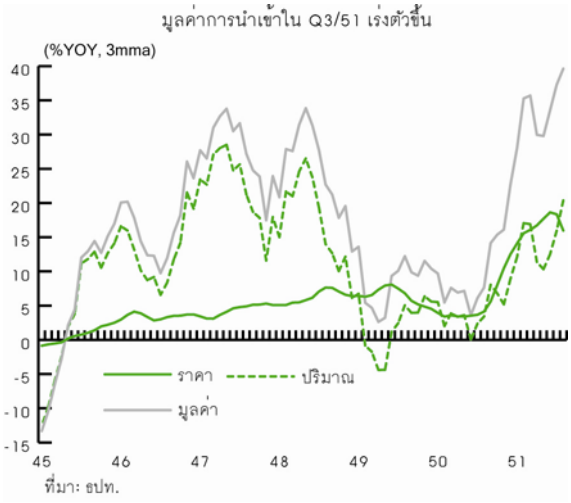

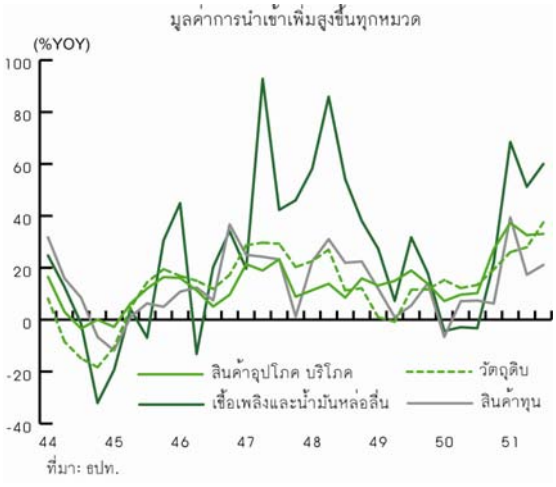

ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4 ทั้งนี้มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.9 และ 22.6 ตามลำดับ

❑ **การนำเข้า: เร่งตัวขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป** ในไตรมาสที่สามของปี 2551 มูลค่าการนำเข้าในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.1 เร่งตัวขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 29.3 ในไตรมาสที่สอง โดยการนำเข้าเร่งตัวขึ้นในทุกหมวดสินค้า โดยเฉพาะหมวดสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปซึ่งเป็นการนำเข้าเพิ่มขึ้นตามการส่งออกที่ยังขยายตัวได้ดี ประกอบกับมีการคาดการณ์ว่าค่าเงินบาทจะอ่อนลงและมีผลให้ราคานำเข้าสูง การนำเข้าสินค้าเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันที่ปรับเพิ่มขึ้นสูงสุดในเดือนกรกฎาคมเป็นสำคัญ ทั้งนี้ปริมาณนำเข้าสินค้ารวมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.8 เร่งตัวขึ้นมากจากที่ขยายตัวร้อยละ 9.9 ในไตรมาสที่สองที่ผ่านมา ขณะที่ราคานำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.0 ชะลอตัวลงเนื่องจากราคาน้ำมันที่ชะลอตัวลงมากในเดือนสิงหาคม-กันยายนเป็นสำคัญ และเมื่อคิดในรูปเงินบาท มูลค่านำเข้าขยายตัวร้อยละ 38.3 ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3 อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าการขยายตัวสูงของการนำเข้าในปี 2551 เป็นการนำเข้าเพิ่มขึ้นภายหลังจากที่ชะลอการนำเข้าในปี 2550 ที่ผ่านมา

- **สินค้าทุน: ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้น** ในไตรมาสสาม มูลค่าการนำเข้าสินค้าทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.1 เร่งตัวขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 17.3 ในไตรมาสที่สอง โดยสินค้าที่นำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องจักรกลและชิ้นส่วนที่ใช้ในภาคเกษตร และยานพาหนะและอุปกรณ์ขนส่ง อย่างไรก็ตามการนำเข้าสินค้าทุนในช่วงไตรมาสนี้มีความผันผวนค่อนข้างมาก ส่วนหนึ่งเนื่องจากเป็นผลจากฐานการนำเข้าที่ผันผวนมากในปี 2550 ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวนและสถานการณ์ภายในประเทศมีความไม่แน่นอน ภาคธุรกิจจึงรอดูสถานการณ์และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ ทั้งนี้ปริมาณการนำเข้าในไตรมาสที่สามขยายตัวร้อยละ 15.9 และราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5

- **สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป:** มูลค่าการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 37.4 เร่งตัวขึ้นมากจากที่ขยายตัวร้อยละ 27.9 ในไตรมาสที่สอง โดยที่มูลค่าการนำเข้าเหล็ก

และทองคำเพิ่มขึ้นมาก จากราคาเหล็กที่ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่อง ทำให้ผู้นำเข้าคาดการณ์ว่าราคาจะสูงขึ้นอีก จึงนำเข้าเหล็กเพื่อสะสมสต็อก สำหรับการนำเข้าทองคำเพิ่มขึ้นมากเนื่องจากราคาทองคำที่เริ่มอ่อนตัวลง ทำให้มีความต้องการซื้อทองคำเพื่อลงทุนและเก็งกำไรเป็นจำนวนมาก ในไตรมาสสามปริมาณการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปขยายตัวร้อยละ 21.8 และราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.8

- **สินค้าเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น:** มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.0 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่สองที่ขยายตัวร้อยละ 51.2 (จากราคาที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.5 และปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8) สำหรับในไตรมาสสามนี้ปริมาณการนำเข้าน้ำมันดิบลดลงร้อยละ 10.2 แต่ราคาเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 78.6

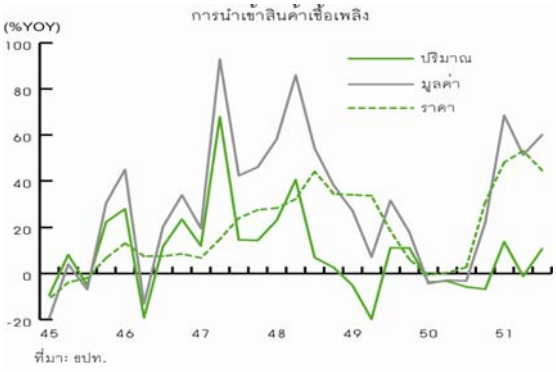

- **สินค้าอุปโภคบริโภค:** มูลค่าการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 33.1 ทั้งนี้เนื่องจากค่าเงินบาทโดยเฉลี่ยที่แข็งค่าขึ้นกว่าในปีที่แล้ว ยังจูงใจให้ผู้บริโภคในกลุ่มที่มีอำนาจซื้อสูงจับจ่ายใช้สอยต่อเนื่อง โดยสินค้าที่นำเข้าเพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน นาฬิกาและส่วนประกอบ นมและผลิตภัณฑ์นม เครื่องประดับอัญมณี เลนซ์แว่นตาและส่วนประกอบ ทั้งนี้ปริมาณขยายตัวร้อยละ 29.7 และราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6

รวม 9 เดือนแรกของปี มูลค่าการนำเข้าในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.5 จากปริมาณที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.5 และราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.4 เมื่อคิดในรูปเงินบาทมูลค่านำเข้าขยายตัวร้อยละ 27.4 และราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.1 โดยมูลค่าการนำเข้าสินค้าทุน สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป สินค้าเชื้อเพลิง และสินค้าอุปโภคบริโภค เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.3 30.6 59.4 และ 34.2 ตามลำดับ

❑ **อัตราการค้า**ปรับตัวดีขึ้นจากราคาส่งออกที่ยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่องโดยเฉลี่ยร้อยละ 15.0 ในขณะที่ราคานำเข้าเริ่มชะลอตัวลงโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.0 จากเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.7 ทำให้อัตราการการค้าในไตรมาสที่สามเริ่มปรับตัวดีขึ้น โดยลดลงเพียงร้อยละ 0.8 จากที่ลดลงร้อยละ 4.9 และลดลงร้อยละ 4.4 ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สองที่ผ่านมา

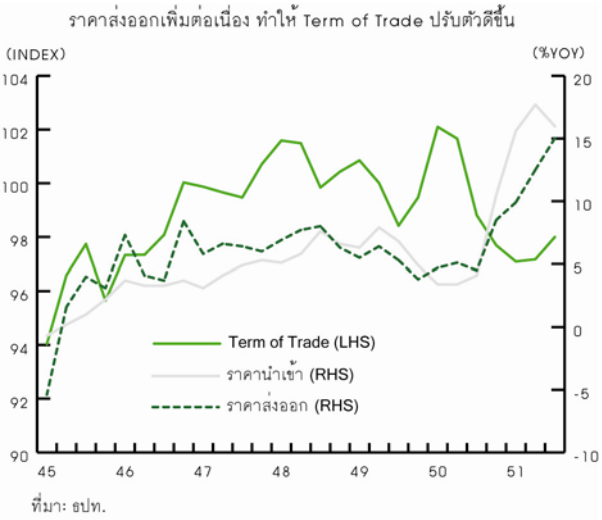

❑ **ดุลการค้าขาดดุล** ในไตรมาสที่สาม ดุลการค้าขาดดุล 1,296 ล้านดอลลาร์ สรอ. (หรือเท่ากับ 43,465 ล้านบาท) หลังจากที่เกินดุล 425 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสสอง และขาดดุล 109 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสแรก รวม 9 เดือนแรกของปีดุลการค้าอยู่ในฐานะขาดดุล 979 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเท่ากับ 31,757 ล้านบาท

❑ **ดุลบัญชีเดินสะพัด : ขาดดุลมากขึ้นในไตรมาสสาม** ในไตรมาสสามดุลบริการ รายได้ และเงินโอนสุทธิขาดดุล 1,166 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งเป็นผลจากการส่งกลับผลตอบแทนจากการลงทุน และเงินปันผลของนักลงทุนต่างชาติเพิ่มขึ้น ประกอบกับรายได้จากการท่องเที่ยวที่ชะลอตัวลงมากตามฤดูกาล (นอกฤดูกาลท่องเที่ยว) ประกอบกับผลกระทบจากภาวะราคาน้ำมันสูงและความไม่สงบในประเทศ เมื่อรวมกับดุลการค้าที่ขาดดุล จึงทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 2,461 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือเท่ากับ 83,189 ล้านบาท) ขาดดุลมากขึ้นจากที่ขาดดุลจำนวน 1,016 ล้านดอลลาร์สหรัฐในไตรมาสสอง และรวม 9 เดือนแรกของปี 2551 ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 788 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเท่ากับ 27,040 ล้านบาท

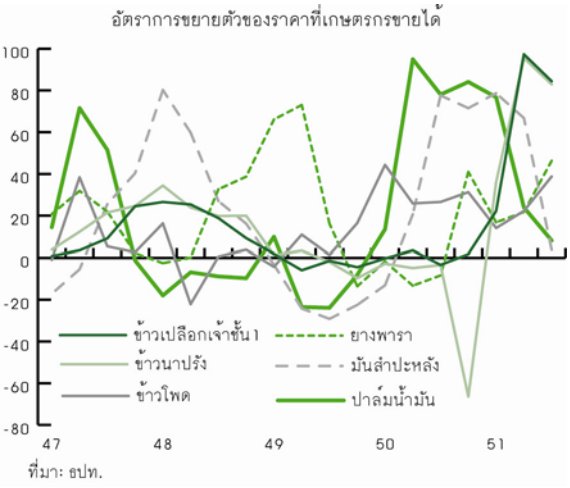

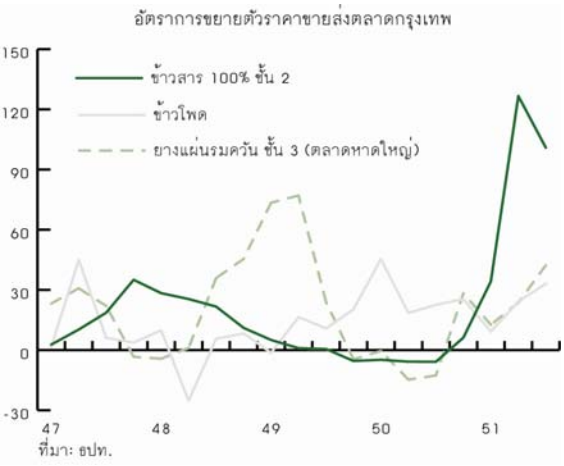

❑ ด้านการผลิต

- **สาขาเกษตรกรรม** ขยายตัวร้อยละ 9.9 ดีขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 3.1 และ 8.6 ในไตรมาสแรกและสองที่ผ่านมา การที่ภาคเกษตรยังขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็นผลมาจากแรงจูงใจทางด้านราคาสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นสูงในช่วงที่ผ่านมา เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าในเดือนกันยายนที่ผ่านมาหลายพื้นที่ประสบกับปัญหาน้ำท่วม แต่ไม่ได้สร้างความเสียหายแก่ผลผลิตเกษตรมากนัก จะเห็นได้จากปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญยังเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และยางพารา ส่วนราคาสินค้าเกษตรหลักๆ เช่น ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.4 46.3 8.1 และ 3.8 ตามลำดับ ส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรขยายตัวร้อยละ 62.9 เร่งตัวขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 49.4 ในไตรมาสที่ผ่านมา โดยปริมาณการส่งออกข้าวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.4 ในไตรมาสที่ 3 การที่ระดับราคาสินค้าเกษตรโดยรวมเพิ่มขึ้นและปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นทำให้รายได้ของเกษตรในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 57.0 เมื่อรวม 9 เดือนแรกของปีรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.4 และมูลค่าเพิ่มสาขาเกษตรกรรมขยายตัวร้อยละ 6.9 ซึ่งสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่ขยายตัวเพียงร้อยละ 1.5

- **สาขาอุตสาหกรรม** ขยายตัวร้อยละ 6.1 ชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 9.5 และ 7.7 ในไตรมาสแรกและสองตามลำดับ ตามภาวะการผลิตอุตสาหกรรมเพื่อตลาดภายในประเทศ ที่ได้รับผลกระทบจากบรรยากาศทางการเมืองในประเทศ และความล่าช้าของการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ทำให้การผลิตเหล็กเส้นและเหล็กโครงสร้าง รถยนต์นั่ง และสุราชะลอตัว ขณะที่การผลิตเส้นใยประดิษฐ์ และซิเมนต์ลดลง ส่วนอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออกที่ชะลอตัว ได้แก่ หัวอ่านข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ในขณะเดียวกันการผลิตเครื่องเรือนไม้และผลิตภัณฑ์เครื่องหนังในไตรมาสนี้หดตัวมาก เนื่องจากตลาดสหรัฐฯ ที่เป็นตลาดหลักประสบปัญหาสินเชื่อด้อยคุณภาพในภาคอสังหาริมทรัพย์ (Sub-prime loan) ทำให้อุปสงค์ในสินค้ากลุ่มนี้ลดลง การใช้กำลังการผลิตของภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ร้อยละ 69.6 เทียบกับร้อยละ 75.6

และ 71.1 ในไตรมาสแรกและสอง ตามลำดับ และในช่วง 9 เดือนแรกของปี สาขาอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 7.8

- **สาขาก่อสร้าง** หดตัวร้อยละ 4.5 หดตัวต่อเนื่อง 2 ไตรมาส ทำให้ในช่วง 9 เดือนแรกของปีสาขาก่อสร้างหดตัวร้อยละ 2.5 สาเหตุการหดตัวสาขาก่อสร้างเป็นผลมาจากการหดตัวการก่อสร้างของภาคเอกชน โดยเฉพาะการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ 14.4 ขณะที่การก่อสร้างที่อยู่อาศัยและอาคารพาณิชย์ชะลอตัว ในขณะเดียวกันก่อสร้างภาครัฐทั้ง รัฐบาลกลาง รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการเบิกจ่ายงบลงทุนลดลงด้วยเช่นกัน ประกอบกับราคาวัสดุก่อสร้างยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะราคาเหล็กที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.7

- **ธุรกิจตลาดอสังหาริมทรัพย์** ชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจโดยรวมที่ชะลอตัว และกำลังซื้อของผู้บริโภคประกอบกับมีการเลื่อนระยะเวลาการซื้อออกไป อย่างไรก็ตามผู้บริโภคมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยหันมาซื้อบ้านขนาดเล็กลง พบว่ามีการขยายตัวในตลาดบ้านระดับกลาง ราคา 3 - 5 ล้านบาท ทาวน์เฮาส์ระดับราคาไม่เกิน 2 ล้านบาท ในเขตชานเมืองกรุงเทพมหานคร ส่วนอุปสงค์ของคอนโดมิเนียมในเมืองยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตามแนวก่อสร้างรถไฟฟ้า นอกจากนั้น ในช่วง 8 เดือนแรกปีนี้ มีการโอนกรรมสิทธิ์คอนโดมีเนียมมือสองมากกว่าคอนโดมีเนียมใหม่ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมีคนซื้อเก็งกำไรนำออกมาขายมากขึ้น ส่วนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยนั้น ทางธนาคารเพิ่มความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคมากขึ้น โดยมีผลต่อการเข้าหาแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์รายย่อย ซึ่งเป็นผลโดยตรงต่อการชะลอตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในไตรมาสนี้

- **สาขาโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.2 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 9.2 และ 5.9 ในไตรมาส 1 และ 2 ตามลำดับ เนื่องจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้าไทยในไตรมาสนี้หดตัวร้อยละ 1.7 ซึ่งเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 3 ปี โดยเฉพาะในเดือนกันยายน 2551 ลดลงถึงร้อยละ 16.5 เป็นผลมาจากสถานการณ์ทางด้านการเมืองภายในประเทศที่ยังยืดเยื้อ และทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งมีการปิดสนามบินการประกาศใช้พระราชกำหนดฉุกเฉินในเดือนกันยายนที่ผ่านมา ทำให้อัตราการเข้าพักในไตรมาสนี้อยู่ในระดับร้อยละ 53.7 ลดลงจากร้อยละ 57.7 ในไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว รวมถึงค่าเดินทางที่สูงขึ้นอันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าน้ำมัน ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ประกอบกับที่ค่าที่พักเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 27.7 จึงส่งผลต่อรายจ่ายและความมั่นใจของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

- **สาขาการเงิน** ไตรมาสที่ 3 ปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 9.1 เทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากสินเชื่อขยายตัวได้ดี คุณภาพสินทรัพย์โดยเฉลี่ยดีขึ้นจากการที่สัดส่วน NPL ลดลง สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ขยายตัวร้อยละ 13.2 เร่งขึ้นจากร้อยละ 11 ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 โดยเฉพาะสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจขยายตัวร้อยละ 12.3 ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นตามต้นทุนวัตถุดิบและค่าขนส่งที่สูงขึ้น ส่วนสินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเป็นหลัก

❑ **ประสิทธิภาพการใช้น้ำมันโดยรวมดีขึ้นและโครงสร้างการใช้พลังงานมีความสมดุลและยืดหยุ่นมากขึ้น**

- **สัดส่วนการใช้น้ำมันต่อ GDP มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง** ซึ่งชี้ให้เห็นว่าประสิทธิภาพการใช้น้ำมันโดยรวมปรับตัวดีขึ้น โดยไตรมาสที่สามของปี 2551 สัดส่วนการใช้น้ำมันต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 0.8566 ลดลงจากร้อยละ 0.9280 ในไตรมาสที่สอง และนับว่าลดลงมากเมื่อเทียบกับร้อยละ 0.9416 ในไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว

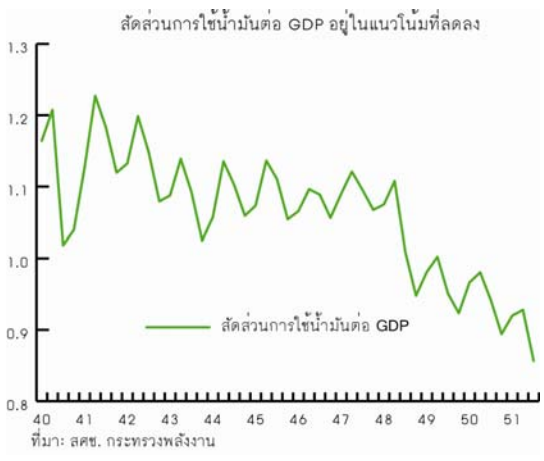

การใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

(%YoY)	2551			
	Q1	Q2	Q3	9 M
น้ำมันเบนซิน	-1.92	-5.22	-7.27	-4.82
ออกเทน (91+95)	-26.42	-32.01	-40.14	-32.68
แก๊สโซฮอล์	111.95	94.07	91.27	97.87
น้ำมันดีเซล	-0.37	-3.99	-14.40	-6.06
หมุนเร็ว+หมุนช้า	-10.23	-20.44	-33.92	-21.12
หมุนเร็ว บี5	787.29	645.00	498.98	599.92
ก๊าซแอลพีจี	17.59	20.82	27.13	22.04
NGV	190.52	220.18	268.89	232.30

ที่มา : กระทรวงพลังงาน

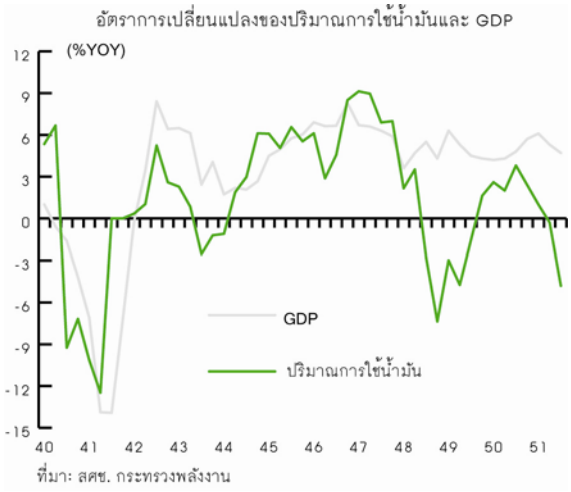

ในช่วง 9 เดือนแรกของปี สัดส่วนการใช้น้ำมันต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 0.9017 ลดลงเมื่อเทียบกับร้อยละ 0.9628 ในช่วงเดียวกันปีที่แล้ว การที่ผู้บริโภคมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคไปสู่พลังงานทางเลือกที่มีราคาถูกกว่าน้ำมันเบนซินและดีเซลธรรมดา ส่งผลให้ต้นทุนการใช้น้ำมันต่อ GDP ลดลง ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงประสิทธิภาพการใช้น้ำมันที่ปรับตัวดีขึ้นในอีกด้านหนึ่งด้วย

- **สถานการณ์การใช้น้ำมันสำเร็จรูปภายในประเทศ: ปริมาณการใช้พลังงานทางเลือกยังคงเพิ่มในอัตราสูง** ในไตรมาสที่สามของปี 2551 ปริมาณการใช้แก๊สโซฮอล์เฉลี่ยประมาณ 9.6 ล้านลิตรต่อวัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 91.27 (คิดเป็นร้อยละ 44 ของปริมาณการใช้เบนซินทั้งหมด) ขณะที่ปริมาณการใช้ไบโอดีเซล (บี 5) เฉลี่ย 10.8 ล้านลิตรต่อวัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 499 นอกจากนี้ปริมาณการใช้ก๊าซแอลพีจีเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.13 การที่ผู้บริโภคหันมาใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้นส่งผลให้ปริมาณการใช้น้ำมันเบนซิน 95 91 และดีเซลหมุนเร็ว ลดลงร้อยละ 81.0 30.5 และ 35.7 ตามลำดับ นอกจากนี้ในเดือนกรกฎาคม ซึ่งราคาน้ำมันปรับตัวขึ้นทำสถิติสูงสุด รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการ “6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤติเพื่อคนไทยทุกคน” โดยส่งเสริมให้มีการใช้แก๊สโซฮอล์ ด้วยการการลดภาษีสรรพาสามิตที่จัดเก็บจากแก๊สโซฮอล์ 91 และ 95 ลง 3.30 บาทต่อลิตร จัดเก็บจากน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว และน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี 5 ลง 2.30 บาทต่อลิตร และ 2.10 บาทต่อลิตร ตามลำดับ ส่งผลให้ผู้บริโภคเปลี่ยนมาใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามหลังจากสิ้นสุดมาตรการดังกล่าวในเดือนมกราคม 2552 รัฐบาลยังคงต้องให้ความสำคัญในการดูแลโครงสร้างการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่างๆ ให้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

  รวม 9 เดือนแรกของปี ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็วและหมุนช้า และน้ำมันเบนซิน (91 และ 95) ลดลงร้อยละ 21.1 และ 32.7 ตามลำดับ ขณะที่การใช้ไบโอดีเซล (บี 5) แก๊สโซฮอล์ ก๊าซแอพีจีและก๊าซธรรมชาติสำหรับรถยนต์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 599.9 97.9 22.0 และ 232.3 ตามลำดับ

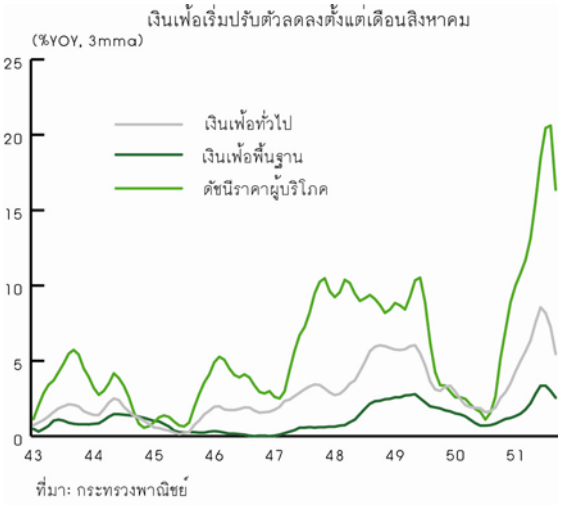

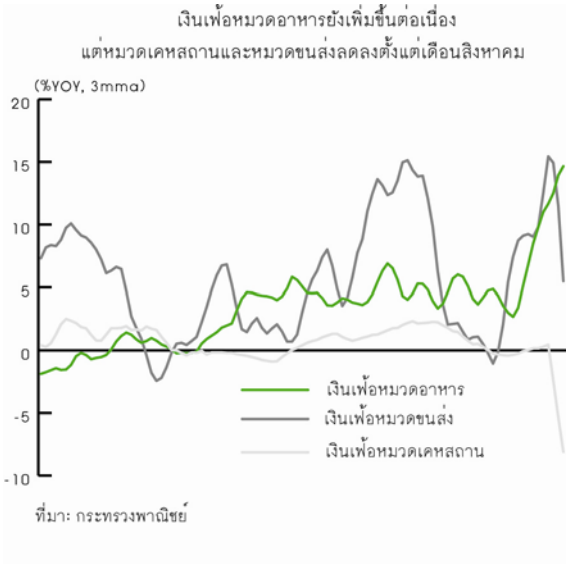

❑ **เสถียรภาพเศรษฐกิจ: อัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับสูง แต่แรงกดดันต่อเงินเฟ้อได้เริ่มลดลงตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นมา และอัตราการว่างงานต่ำ แต่เริ่มมีสัญญาณความเสี่ยงจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด**

■ **เสถียรภาพด้านในประเทศ**

- **อัตราเงินเฟ้อ: แรงกดดันเงินเฟ้อเริ่มลดลงตั้งแต่เดือนสิงหาคม** ในไตรมาสที่สามเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 7.3 ชะลอตัวเล็กน้อยจากร้อยละ 7.5 ในไตรมาสที่สองที่ผ่านมา โดยเงินเฟ้อได้ปรับตัวลงมากในเดือนสิงหาคม และกันยายนเป็นร้อยละ 6.4 และ 6.0 ตามลำดับ จากที่สูงถึงร้อยละ 9.2 ในเดือนกรกฎาคม ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการ “6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคน” ของรัฐบาล ในการงดเก็บค่าน้ำ ค่าไฟตามอัตราที่กำหนด ทำให้ราคาในหมวดไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปา และแสงสว่างในไตรมาสนี้ลดลงมากถึงร้อยละ 26.1 นอกจากนี้การลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันและราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ลดลงตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ส่งผลให้เงินเฟ้อในหมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสารในไตรมาสนี้ชะลอลงเป็นเท่ากับร้อยละ 11.5 อย่างไรก็ตามเงินเฟ้อหมวดอาหารในไตรมาสที่สามยังสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.9 จากการปรับเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าประเภทน้ำมันและไขมัน ข้าว แป้ง เนื้อสัตว์สด ไข่ และเครื่องปรุงอาหาร เป็นต้น และในช่วง 10 เดือนแรกของปีเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 6.3[3]

  เงินเฟ้อพื้นฐานเริ่มลดลงในเดือนสิงหาคมเช่นเดียวกัน แต่โดยเฉลี่ยทั้งไตรมาสสามเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 สูงกว่าในช่วงสองไตรมาสแรก สะท้อนถึงราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นเป็นวงกว้าง ได้แก่ สินค้าประเภทอาหารสำเร็จรูป วัสดุก่อสร้าง เครื่องใช้เบ็ดเตล็ดในบ้าน ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ค่าใช้จ่ายระดับอุดมศึกษา เป็นต้น และในช่วง 10 เดือนแรกของปีเงินเฟ้อพื้นฐานเท่ากับร้อยละ 2.4

[3] อัตราเงินเฟ้อในเดือนตุลาคมเท่ากับร้อยละ 3.9 ซึ่งเป็นแรงกดดันด้านราคาที่ลดลงมาก

ตารางภาวะการณ์จ้างงาน

ภาวะการจ้างงาน (อัตราเพิ่ม %)	2550					2551		
	เฉลี่ย	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
การจ้างงาน	1.6	1.8	0.7	2.1	1.7	1.6	3.1	1.9
ภาคเกษตร	1.0	2.8	-0.5	1.2	0.6	0.4	3.6	3.7
ภาคนอกเกษตร	2.0	1.2	1.5	2.9	2.5	2.3	2.8	0.6
อุตสาหกรรม	2.1	0.2	1.3	5.4	1.7	0.4	-2.2	-6.5
การก่อสร้าง	-0.1	1.6	1.5	-4.9	1.0	0.5	2.0	3.7
โรงแรมและภัตตาคาร	3.0	4.3	2.0	4.0	1.8	1.2	2.5	2.1
อัตราการว่างงาน	1.4	1.6	1.6	1.2	1.1	1.7	1.4	1.2

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

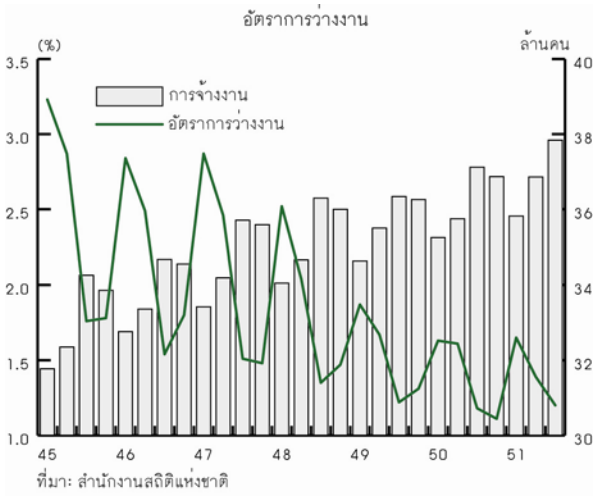

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

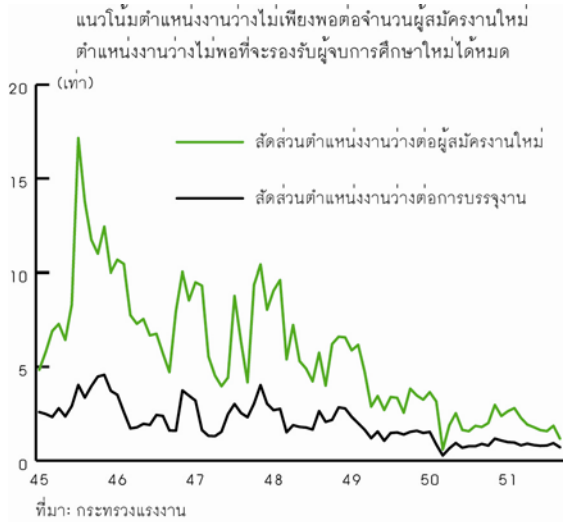

ที่มา: กระทรวงแรงงาน

- **การจ้างงานเฉลี่ยในไตรมาสที่ 3** เฉลี่ย 37.84 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 จากช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำแนกเป็นการจ้างงานในภาคเกษตร 16.07 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 และผู้มีงานทำนอกภาคเกษตร 21.77 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 โดยสาขาที่มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น ได้แก่ สาขาก่อสร้าง สาขาการค้า และสาขาโรงแรมและภัตตาคารเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 1.9 และ 2.1 ตามลำดับ ส่วนสาขาอุตสาหกรรมลดลงถึงร้อยละ 6.5 ตามภาวะการชะลอตัวของการผลิต เฟอร์นิเจอร์ สิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น สำหรับอัตราการว่างงานอยู่ในระดับร้อยละ 1.2 ณ สิ้นไตรมาส 3 มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม 381,608 แห่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 และมีผู้ประกันตน 8.89 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีที่แล้ว วิกฤตการเงินโลกและบรรยากาศทางการเมืองในประเทศที่ไม่เอื้อต่อการลงทุน ทำให้โอกาสในการหางานทำยากขึ้น สังเกตจากสัดส่วนตำแหน่งงานว่างต่อจำนวนผู้สมัครงานใหม่อยู่ในระดับ 0.71 เท่า ลดลงจากระดับ 0.82 และ 0.79 เท่า ณ สิ้นเดือนมีนาคมและมิถุนายน 2551 ตามลำดับ

- **เสถียรภาพด้านต่างประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ดี** เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนกันยายน เท่ากับ 102.421 พันล้านดอลลาร์ สรอ.[4] (และมี Net Forward Position อีก 13.390 พันล้านดอลลาร์) ซึ่งคิดเป็นประมาณ 3.8 – 4.2 เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้นและเท่ากับการนำเข้าประมาณ 6.7 เดือน เงินทุนสำรองระหว่างประเทศลดลงต่อเนื่องในไตรมาสนี้จากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกของนักลงทุนต่างชาติเพื่อชดเชยความเสียหายที่เกิดจากปัญหา sub-prime ที่ลุกลามและมีความรุนแรง ประกอบกับใช้เงินทุนสำรองเพื่อแทรกแซงไม่ให้ค่าเงินบาทอ่อนค่าลงเร็วเกินไปและลดความผันผวนของค่าเงินที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกอย่างรวดเร็ว ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 2,461 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือเท่ากับ 83,189 ล้านบาท) ขาดดุลมากขึ้นจากที่ขาดดุล

[4] ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2551 เงินทุนสำรองระหว่างประเทศเท่ากับ 100.804 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (และ Net Forward Position ลดลงต่อเนื่องเป็น 8.970 พันล้านดอลลาร์)

จำนวน 1,016 ล้านดอลลาร์สหรัฐในไตรมาสสอง และในภาวะที่การส่งออกชะลอตัวลงจากผลกระทบเศรษฐกิจโลกชะลอตัวที่คาดว่าจะรุนแรง การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดจึงเป็นประเด็นด้านเสถียรภาพที่ควรระมัดระวังและมีการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป อัตราแลกเปลี่ยน ในไตรมาสสามอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเท่ากับ 33.84 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับเฉลี่ย 32.28 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสสอง และ 32.38 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสแรก โดยที่ในไตรมาสสามนั้นค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง 33.26 - 34.69 บาทต่อดอลลาร์ สรอ.[5]

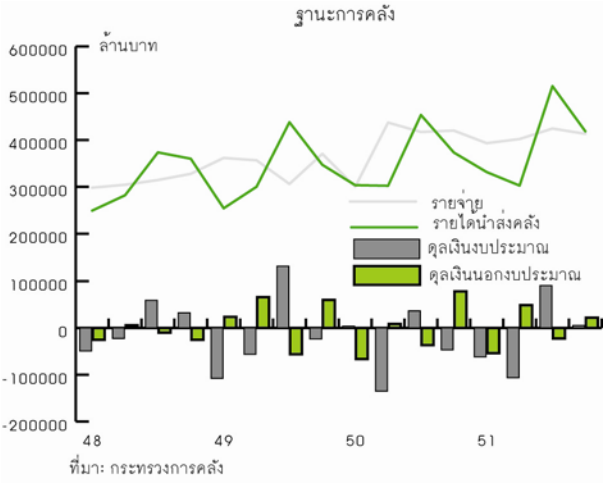

ที่มา: กระทรวงการคลัง

- **ฐานะการคลังเกินดุลเงินสดต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้วของปีงบประมาณ 2551** ในไตรมาสที่ 4 ของปีงบประมาณ 2551 (ก.ค.-ก.ย.51) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง 408,563 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีงบประมาณก่อนร้อยละ 9.1 โดยมีรายได้หลักจากภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมและรายได้นำส่งจากรัฐวิสาหกิจ ในส่วนของรายจ่ายมีการเบิกจ่ายงบประมาณ 413,322 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีงบประมาณก่อนร้อยละ 1.6 ส่งผลให้ขาดดุลงบประมาณ 4,759 ล้านบาท เทียบกับขาดดุล 45,578 ล้านบาท ในช่วงเดียวกันของปีงบประมาณก่อน และเมื่อรวมดุลเงินนอกงบประมาณที่เกินดุล 31,818 ล้านบาท ทำให้รัฐบาลเกินดุลเงินสดก่อนกู้ 27,059 ล้านบาท เช่นเดียวกับเกินดุล 31,015 ล้านบาท ในไตรมาสเดียวกันของปีงบประมาณก่อน และมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล 13,109 ล้านบาท ส่งผลให้เกินดุลเงินสดหลังกู้ 40,167 ล้านบาท

  ภาพรวมของปีงบประมาณ 2551 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น 1,549,605 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 7.3 โดยภาษีหลักที่จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม อากรขาเข้า และรายได้นำส่งจากรัฐวิสาหกิจ สำหรับด้านรายจ่าย รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น

[5] ล่าสุด ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเท่ากับ 35.07 ดอลลาร์ สรอ.

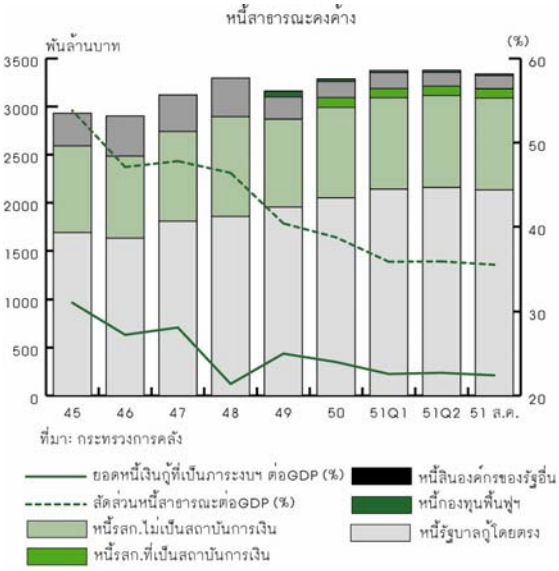

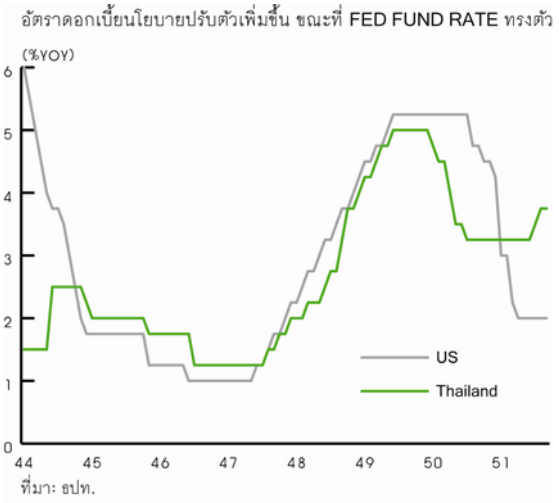

1,633,404 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 3.7 เป็นผลให้ขาดดุลงบประมาณ 83,799 ล้านบาท ขาดดุลลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 35.7 และเมื่อรวมดุลเงินนอกงบประมาณที่เกินดุล 5,053 ล้านบาท ทำให้รัฐบาลมีดุลเงินสดก่อนกู้ขาดดุล 78,746 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 50.4 ทั้งนี้รัฐบาลได้ชดเชยการขาดดุลด้วยการออกพันธบัตรรัฐบาลและตั๋วสัญญาใช้เงินรวมจำนวน 165,000 ล้านบาท เต็มวงเงินการชดเชยการขาดดุลที่ตั้งไว้

- **หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2551 มีจำนวน 3.41 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 เมื่อเทียบกับยอดหนี้คงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2551** โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของหนี้ต่างประเทศที่ภาครัฐกู้โดยตรง และหนี้ในประเทศของรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน ส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างเมื่อเทียบกับ GDP อยู่ที่ร้อยละ 36.22 ของ GDP เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับร้อยละ 35.88 ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2551

❑ **ภาวะการเงิน: อัตราดอกเบี้ยนโยบายปรับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.75 จากความกังวลด้านเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินเพิ่มขึ้นจากสภาพคล่องทางการเงินที่ตึงตัวขึ้นในภาวะที่เงินทุนดำเนินการสูงขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและสินเชื่อภาคครัวเรือนยังคงขยายตัวตามความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและการเช่าซื้อรถยนต์ ในขณะที่เงินฝากลดลงต่อเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่ยังอยู่ในระดับต่ำและมีการปรับเปลี่ยนไปสู่ตั๋วแลกเงินและตราสารหนี้มากขึ้น ค่าเงินบาทอ่อนค่าลง ตลาดหลักทรัพย์ลดลงทั้งราคาและปริมาณซื้อขายและมีความผันผวนสูง โดยที่นักลงทุนต่างชาติย้ายการลงทุนจากตลาดหลักทรัพย์มาที่ตลาดตราสารหนี้มากขึ้น**

- **อัตราดอกเบี้ยนโยบาย** ณ สิ้นไตรมาสสามอยู่ที่ร้อยละ 3.75 ต่อปีปรับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.25 ณ สิ้นไตรมาสสอง เนื่องจากเป็นช่วงที่มีความกังวลเรื่องภาวะเงินเฟ้อสำหรับตลาดการเงินในต่างประเทศนั้น ธนาคารกลางสหรัฐฯ ยังคงอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ร้อยละ 2 ส่วนธนาคาร

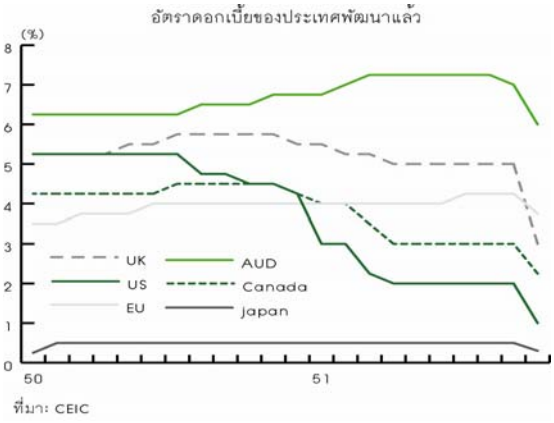

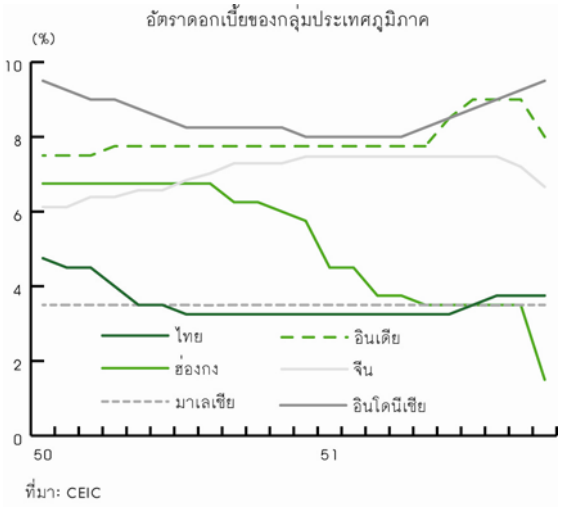

กลางในประเทศยุโรปได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยมาอยู่ที่ร้อยละ 4.25 ต่อปี ในขณะที่ธนาคารกลางญี่ปุ่นยังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.5 ต่อปี ส่วนธนาคารจีนลดดอกเบี้ยครั้งแรกหลังจากดำเนินนโยบายการเงินตึงตัวมาตั้งแต่ปี 2545 โดยปรับลดมาอยู่ที่ร้อยละ 7.2 แต่จากวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่คาดว่าจะส่งผลกระทบทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยมีแนวโน้มชะลอตัว ประกอบกับการอ่อนค่าลงของราคาพลังงานโลกและมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ ส่งผลต่อแนวโน้มการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในอนาคต

- **อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ทรงตัว และอัตราเงินเฟ้อที่ลดลงในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายนมีผลให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเพิ่มขึ้นในช่วงปลายไตรมาส** โดยที่ ณ สิ้นไตรมาสสามของปี 2551 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน และ 12 เดือน เฉลี่ยของ 5 ธนาคารใหญ่ ทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.50 และ 2.88 ตามลำดับ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ชั้นดีแบบมีระยะเวลา (MLR) ทรงตัวที่ร้อยละ 7.38 แต่อัตราเงินเฟ้อที่ลดลงทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนที่แท้จริงเป็นอัตราติดลบร้อยละ 3.13 จากอัตราที่ติดลบร้อยละ 6.03 ณ สิ้นไตรมาสสอง และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แท้จริงเท่ากับร้อยละ 1.4 เพิ่มขึ้นจากอัตราที่ติดลบที่ร้อยละ 1.5 ณ สิ้นไตรมาสสอง
- **เงินฝากธนาคารพาณิชย์ยังคงลดลง** สิ้นไตรมาสสามเงินฝากหดตัวร้อยละ 0.2 ต่อเนื่องจากที่หดตัวร้อยละ 1.0 ในไตรมาสสอง โดยปริมาณเงินฝากประเภทออมทรัพย์ลดลง และเป็นการลดลงของบัญชีเงินฝากขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าของบัญชีเกินกว่า 10 ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการปรับตัวก่อนที่จะมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเงินฝากในเดือนสิงหาคม ประกอบกับผลตอบแทนการฝากเงินลดลงจึงทำให้แรงจูงใจในการฝากเงินลดลงและปรับเปลี่ยนเป็นการออมในรูปของตั๋วแลกเงิน (B/E) และตราสารหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น

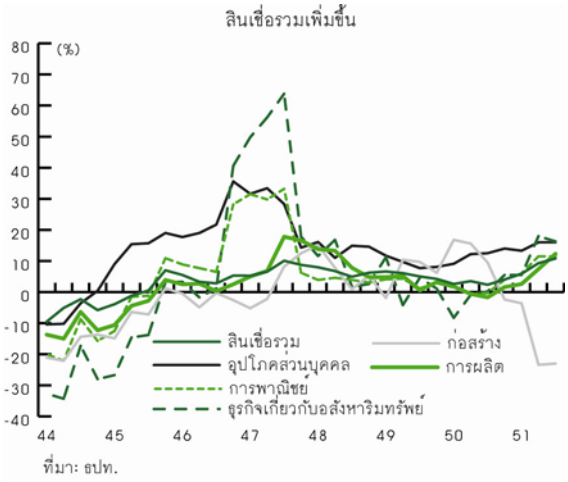

- **สินเชื่อยังคงขยายตัวต่อเนื่องทั้งสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่อครัวเรือน** สินเชื่อธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 ณ สิ้นไตรมาสสาม เร่งตัวขึ้นเล็กน้อยจากที่มีการขยายตัวร้อยละ 12.1 ณ สิ้นไตรมาสสอง และในภาพรวมของสถาบันรับฝากเงินทั้งหมดสินเชื่อยังคงขยายตัวในอัตราที่เร่งขึ้น จากร้อยละ 8.6 ณ สิ้นไตรมาสสอง เป็นร้อยละ 10.4 ซึ่งเป็นการขยายตัวของสินเชื่อภาคธุรกิจ ร้อยละ 13.2 และสินเชื่อภาคครัวเรือนร้อยละ 8.7 เมื่อพิจารณารายสาขาธุรกิจ พบว่าสินเชื่ออุตสาหกรรมการผลิต ยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ 12.3 จากร้อยละ 7.4 ของไตรมาสสอง ส่วนสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ และสินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลทรงตัวจากไตรมาสสอง จากภาวะเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัวลง แต่สินเชื่อที่ให้กับภาคธนาคารและสถาบันการเงินและสินเชื่อเพื่ออสังหาริมทรัพย์ยังคงขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัว ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาทางการเงินของสหรัฐ ที่มีผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุน ในขณะที่สินเชื่อเพื่อการก่อสร้างยังคงหดตัวต่อเนื่อง ปริมาณการใช้จ่ายบัตรเครดิตลดลงเล็กน้อย จากความกังวลต่อระดับรายได้ในอนาคตจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง แต่การเบิกเงินสดล่วงหน้าเพิ่มขึ้นและยอดคงค้างบัตรเครดิตขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.4 จากความสามารถในการชำระหนี้ลดลง

- **สภาพคล่องในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลง** สินเชื่อที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในขณะที่เงินฝากลดลง ทำให้สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากปรับตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 103.2 สะท้อนถึงแนวโน้มภาวะการเงินตึงตัว อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสภาพคล่องส่วนเกินของระบบธนาคารพาณิชย์ที่พร้อมนำไปใช้มีมูลค่าประมาณ 924.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยที่ร้อยละ 1.7 จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว แต่คาดว่าสถาบันการเงินจะเพิ่มความระมัดระวังในการขยายสินเชื่อมากขึ้น เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงสินเชื่อและการดูแลคุณภาพสินทรัพย์มีความยากลำบากมากขึ้น

- **สัดส่วน NPLs ต่อยอดคงค้างสินเชื่อในระบบลดลงเล็กน้อย** NPLs ในระบบสถาบันการเงินที่ไม่รวม

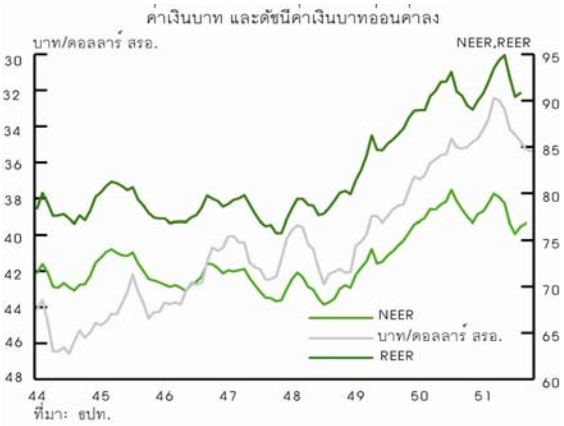

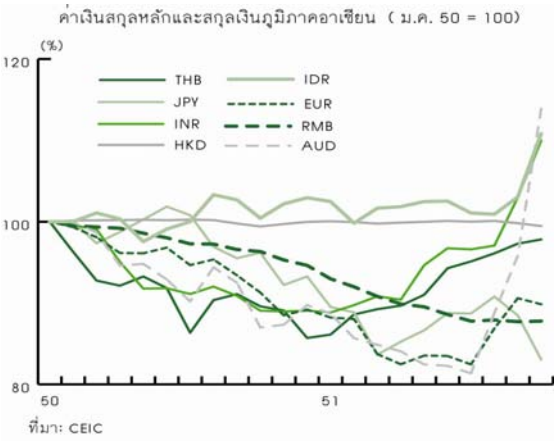

สำนักงานวิเทศธนกิจและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ณ สิ้นไตรมาสสามปี 2551 มีมูลค่ารวม 229.98 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.59 ของสินเชื่อรวม สัดส่วนลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 3.77 ในไตรมาสที่สอง

- **ค่าเงินบาทอ่อนค่าลง** ค่าเงินบาทในไตรมาสที่สามมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.84 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงร้อยละ 4.83 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า แต่โดยเฉลี่ยยังแข็งค่าขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 0.49 เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเดียวกันของปี 2550 ค่าเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นไตรมาสและลดลงมาแตะระดับต่ำสุดที่ 34.73 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วงกลางเดือนกันยายน ทั้งนี้เป็นเพราะการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกจากตลาดหลักทรัพย์ของไทยเพื่อชดเชยความเสียหายจากวิกฤติด้านสินเชื่อในตลาดสหรัฐฯ ที่มีความรุนแรงขึ้น ประเทศไทยขาดดุลบัญชีเดินสะพัด นอกจากนี้การคาดการณ์ว่าค่าเงินบาทและเงินในภูมิภาคมีแนวโน้มอ่อนค่าลงต่อไปจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนกลับของนักลงทุนต่างชาติในภาวะที่มีการชดเชยความเสียหายและมีความจำเป็นในการระดมสภาพคล่องในตลาดสหรัฐฯ และยุโรป รวมทั้งเป็นการปรับกลยุทธ์การลงทุนที่ต้องลดความเสี่ยงจากการเก็งกำไรลง ส่งผลให้ความต้องการเงินดอลลาร์ สรอ. ของนักลงทุนต่างชาติเพิ่มสูงขึ้น ค่าเงินบาทในช่วงเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน (จนถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2551) อ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.38 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. และ 34.95 บาทต่อดอลลาร์ สรอ.

  เมื่อพิจารณาค่าเงินบาทเทียบกับค่าเงินสกุลต่าง ๆ พบว่าค่าเงินบาทอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับเงินสกุลหลักและสกุลเงินในภูมิภาค ยกเว้นค่าเงินเปโซ และค่าเงินรูปีทำให้ดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate) และดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate) เฉลี่ยในไตรมาสที่สามอ่อนค่าลงร้อยละ 2.69 และ 3.81 ตามลำดับ

- **ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์และมูลค่าการซื้อขายลดลงอย่างต่อเนื่อง** มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยต่อวันเท่ากับ 12.2 พันล้านบาท ลดลงจาก 20.0 พันล้านบาทในไตรมาสสอง ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ปิด ณ สิ้นไตรมาสอยู่ที่ 596.54 จุด ลดลงจาก 768.59 จุด ณ สิ้น

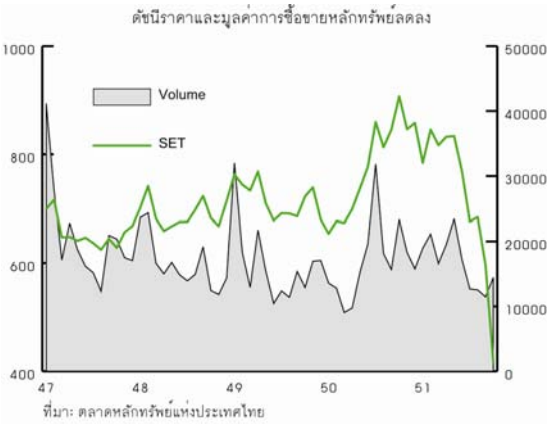

ไตรมาสสอง หรือลดลงร้อยละ 22.39 นักลงทุนต่างชาติมียอดขายสุทธิ 74.78 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 107.3 จากไตรมาสก่อนหน้า ตลอดทั้งไตรมาสที่สาม ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวลงอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงต้นไตรมาสดัชนีตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวลดลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ก่อนที่จะปรับตัวลงอย่างรุนแรงในช่วงเดือนกันยายน จากการที่นักลงทุนต่างชาติเทขายหลักทรัพย์และส่งเงินทุนกลับเพื่อรองรับจากผลกระทบความเสียหายของวิกฤติสินเชื่อที่ทวีความรุนแรงขึ้น โดยดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไทยปรับตัวลงน้อยกว่าตลาดหุ้นในภูมิภาค และล่าสุดในเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์อยู่ในภาวะที่ผันผวนมากขึ้นแต่มีทิศทางปรับตัวลงอย่างต่อเนื่อง โดยแตะระดับต่ำสุดในรอบ 5 ปีที่ 387.43 จุด ในช่วงต้นเดือนตุลาคม ก่อนที่จะปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากมาตรการแก้ไขวิกฤติทางการเงินของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐฯ ที่เริ่มทยอยออกมาในช่วงเดือนตุลาคมโดยรวมในช่วง 9 เดือน มูลค่าซื้อขายเฉลี่ยต่อวันเท่ากับ 16.68 พันล้านบาท และนักลงทุนต่างชาติมียอดขายสุทธิรวม 142.17 พันล้านบาท

- **มูลค่าซื้อขายตราสารหนี้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันเมื่อปีก่อน แต่ลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา** มูลค่าซื้อขายเฉพาะธุรกรรมซื้อขายขาด (Outright) ในไตรมาสที่สามอยู่ที่ 74.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 44.6 พันล้านบาท ในไตรมาสที่สาม ปี 2550 แต่ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับไตรมาสสอง ปี 2551 ซึ่งอยู่ที่ 78.2 พันล้านบาท โดยนักลงทุนต่างชาติมียอดซื้อสุทธิที่ 8.78 พันล้านบาท ลดลงจาก 26.5 พันล้านบาทในไตรมาสสอง หรือลดลงกว่าร้อยละ 66.86 ซึ่งเป็นผลจากปัญหาวิกฤติภาคการเงิน ดัชนีราคาปรับตัวเพิ่มขึ้นและอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (Yield) ปรับตัวลดลง 32 – 154 bps ในทุกช่วงอายุยกเว้นตราสารระยะสั้นอายุ 1 เดือน – 6 เดือน ในเดือนตุลาคม มูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวันลดลงจากเดือนกันยายนร้อยละ 9.77 มาอยู่ที่ 63.87 พันล้านบาท โดยที่นักลงทุนต่างชาติมียอดขายสุทธิ 28 ล้านบาท

ปริมาณเงินทุนเคลื่อนย้าย และปริมาณการซื้อขายของนักลงทุนต่างชาติ

(พันล้านบาท) ณ วันสิ้นงวด	2549	2550				2551			
	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	ต.ค.
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	5.7	-2.7	0.7	0.4	-1.4	13.0	-2.0	na	na
มูลค่าการซื้อขายสุทธิในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนต่างชาติ	55.0	30.6	66.9	-2.2	-40.3	-13.9	-36.1	-74.8	-15.6
มูลค่าการซื้อขายตราสารหนี้สุทธิของนักลงทุนต่างชาติ	35.5	-34.2	-18.7	8.0	4.6	29.1	26.5	8.8	-0.03

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

- **การระดมทุนของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันเมื่อปีก่อน แต่ลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา** (ไม่นับรวมตราสารระยะสั้น) ในไตรมาสที่สาม การระดมทุนของภาคเอกชนมีมูลค่ารวม 28.64 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 15.4 พันล้านบาท ในไตรมาสที่สาม ปี 2550 แต่ลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับไตรมาสที่สอง ปี 2551 ซึ่งมีมูลค่ารวมที่ 56.3 พันล้านบาท โดยการออกหุ้นเพิ่มทุนทั้งหมด 1.19 พันล้านบาท มาจากภาคธุรกิจนอกภาคการเงิน ทั้งนี้การทำธุรกรรมตราสารทุนตลอดไตรมาสสามเป็นการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่แก่บุคคลในวงจำกัด (Private Placement) ทั้งหมด โดยรวมในช่วง 9 เดือน มีการระดมทุนรวม 186.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 107.6 พันล้านบาท ในช่วงเดียวกันของปีก่อน

- **ผลประกอบการบริษัทจดทะเบียนลดลงมาก** บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีกำไรสุทธิรวม 78.4 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 22.5 จากงวดเดียวกันของปี 2550 เนื่องจากกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนลดลงและต้นทุนขายเพิ่มสูงขึ้น โดยรวมบริษัทจดทะเบียนมีผลกำไรสุทธิลดลง ยกเว้นกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ที่มีกำไรเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.4 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ในขณะที่ผลกำไรของกลุ่มบริการด้านขนส่งและโลจิสติกส์มีการปรับตัวลงมากถึงกว่าร้อยละ 346.8 เนื่องจากต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าและค่าเชื้อเพลิงที่เพิ่มสูงขึ้น ด้านผลประกอบการธนาคารพาณิชย์ลดลงเล็กน้อยแต่นับว่ายังอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีกำไรสุทธิรวม 2.4 หมื่นล้านบาท ลดลง 2.3 พันล้านบาท จากไตรมาสก่อน เนื่องจากมีการกันสำรองและมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้น แต่เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของระบบธนาคารพาณิชย์ สูงขึ้นเป็นร้อยละ 15.7 จากร้อยละ 15.2 ในไตรมาสก่อน โดยมาจากผลกำไรและการเพิ่มทุนของธนาคาร แต่ในไตรมาสสุดท้ายของปีนี้การกันสำรองจากความเสียหายที่เกิดจากสินทรัพย์ต่างประเทศที่มีคุณภาพต่ำและผลกระทบจากปัญหา sub-prime จะมีการรับรู้เพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อผลประกอบการ

❑ ความเคลื่อนไหวราคาน้ำมัน

- **ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก** ในไตรมาสที่สามของปี 2551 ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเฉลี่ย (ดูไบ เบรนท์ โอมาน และ WTI) อยู่ที่ 115.4 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 58.7 จากช่วงเดียวกันปีที่แล้ว แต่ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 82.4 ในไตรมาสที่สองที่ผ่านมา การเคลื่อนไหวของราคามีความผันผวนมาก โดยราคาน้ำมันได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากครึ่งแรกของปี ซึ่งเป็นผลมาจากการสะสมสต็อกน้ำมันของประเทศจีนสำหรับใช้ในช่วงโอลิมปิก และความต้องการของประเทศเอเชียอื่น ๆ นอกกลุ่ม OECD ประกอบกับกำลังการผลิตส่วนเกินที่อยู่ในระดับต่ำ ทำให้ราคาน้ำมันดิบตลาดโลกสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยเฉพาะในเดือนกรกฎาคม 2551 ราคาน้ำมันเฉลี่ย (ดูไบ เบรนท์ โอมาน และ WTI) อยู่ที่ 133.0 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล การที่ภาวะเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอจากผลกระทบของวิกฤติการเงินในสหรัฐอเมริกาและขยายวงกว้างสู่ภูมิภาคอื่นๆ ประกอบกับกิจกรรมกีฬาโอลิมปิกในประเทศจีนได้สิ้นสุดลง ทำให้อุปสงค์น้ำมันดิบลดลง ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบตลาดโลกปรับตัวลงนับตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นมา โดยราคาน้ำมันดิบเดือนสิงหาคมเฉลี่ย 114.4 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลในและลดลงต่อเนื่องเป็น 98.7 และ 71.2 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ในเดือนกันยายน และตุลาคม ตามลำดับ และยังมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง[6]

ราคาน้ำมันดิบ (US$/Barrel)

		OMAN	DUBAI	BRENT	WTI	เฉลี่ย
2550	ทั้งปี	68.75	68.83	72.60	72.64	70.70
2551	Q1	92.34	91.50	96.72	98.03	94.65
	Q2	117.75	117.02	112.21	124.02	120.25
	Q3	114.16	113.32	116.24	117.85	115.39
	9 เดือน	108.08	107.28	111.72	113.30	110.10
	ต.ค.	67.92	67.45	72.91	76.66	71.24
	10 เดือน	104.07	103.30	107.84	109.63	106.21
	1-19 พ.ย.	52.57	52.42	55.90	59.83	55.15

ที่มา: รอยเตอร์

[6] โดย ณ วันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 ราคาน้ำมันดิบตลาดโลกเฉลี่ยเท่ากับ 49.2 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล

ราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศ (บาท/ลิตร)

		ULG95	UGR91	Gasohol			HSD	HSD B5
				95E10	95E20	91E10		
2550	ทั้งปี	29.18	28.32	26.17	-	25.62	25.66	24.95
2551	Q1	33.39	32.22	29.38	27.47	28.57	29.78	29.04
	Q2	38.43	37.26	34.12	32.22	33.29	36.35	35.47
	Q3	39.72	37.87	31.37	30.05	30.56	36.21	35.52
	9 เดือน	37.18	35.78	31.62	29.92	30.81	34.12	33.34
	ต.ค.	34.90	31.90	25.39	24.25	24.59	26.22	25.45
	10 เดือน	36.95	35.40	31.00	29.35	30.18	33.33	32.55
	1-21 พ.ย.	30.24	26.61	21.53	20.23	20.73	22.64	21.57

ที่มา: EPPO

- **สถานการณ์ราคาขายปลีกน้ำมันภายในประเทศ : เพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลก** ในไตรมาสที่สาม ราคาขายปลีกน้ำมันภายในประเทศเคลื่อนไหวผันผวนตามราคาน้ำมันในตลาดโลก โดยขายปลีกน้ำมันเบนซิน 91 และ 95 เพิ่มขึ้นสูงสุดในเดือนกรกฎาคม เฉลี่ย 42.7 และ 40.9 บาทต่อลิตรตามลำดับ ราคาก๊าซโซฮอล์ 91 และ 95 (E10) เฉลี่ย 35.6 และ 36.4 บาทต่อลิตรตามลำดับ ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว และ B5 เฉลี่ย 42.6 และ 41.9 บาทต่อลิตร ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันภายในประเทศได้ปรับตัวลงต่อเนื่องตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นมา ตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวลงอย่างต่อเนื่อง

  ไตรมาสที่สาม ราคาขายปลีกน้ำมันภายในประเทศ ดังนี้ น้ำมันเบนซิน 91 และ 95 เฉลี่ย 39.7 และ 37.9 บาทต่อลิตร ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.8 และ 33.1 ตามลำดับ ก๊าซโซฮอล์ 91 และ 95 (E10) เฉลี่ย 30.6 และ 31.4 บาทต่อลิตร ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.1 และ 21.7 ตามลำดับ น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว และ B5 เฉลี่ย 36.2 และ 35.5 บาทต่อลิตรตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.9 และ 41.1 ตามลำดับ

- ทั้งนี้การที่ราคาขายปลีกน้ำมันภายในประเทศที่ลดลงต่อเนื่องในเดือนตุลาคม ทำให้ 10 เดือนแรกของปี ราคาน้ำมันเบนซิน 91 และ 95 เฉลี่ย 37.0 และ 35.4 บาทต่อลิตร ตามลำดับ ราคาก๊าซโซฮอล์ 91 และ 95 (E10) เฉลี่ย 30.2 และ 31.0 บาทต่อลิตรตามลำดับ ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว และ B5 เฉลี่ย 33.3 และ 32.6 บาทต่อลิตรตามลำดับ

1.2 ภาพรวมเศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่สามปี 2551

- ปัญหาสินเชื่อด้อยคุณภาพในตลาดที่อยู่อาศัยของสหรัฐอเมริกาได้ลุกลามเป็นวิกฤตของระบบธนาคารและระบบการเงินโลกที่ขยายขอบเขตครอบคลุมกลุ่มประเทศยูโรโซน ปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ทั่วโลกปรับตัวลดลง สภาพคล่องในตลาดเงินและตลาดทุนในประเทศสำคัญ ๆ เข้าสู่ภาวะตึงตัวอย่างรุนแรงและในที่สุดได้ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องในตลาดเงิน ตลาดทุนและภาคเศรษฐกิจจริงของประเทศต่าง ๆ อย่างเป็นวงกว้าง

- เมื่อรวมกับผลกระทบของการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงครึ่งปีแรก ปัญหาระบบการเงินโลกได้ส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 3 ชะลอตัวลงมาก ข้อมูลล่าสุดแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของประเทศสำคัญ ๆ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศยูโรโซน สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่นเริ่มเข้าสู่ภาวะการณ์ถดถอยทางเทคนิค (Technical recession)[7] ในขณะที่ประเทศในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ และประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศเกิดใหม่ทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ เช่น จีน อินเดีย และรัสเซีย ส่งสัญญาณการชะลอตัวทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจนขึ้น
- ประเทศที่ได้รับผลกระทบทางตรงจากวิกฤติการณ์ภาคการธนาคาร ทำให้ธนาคารกลางได้อัดฉีดเม็ดเงินเพื่อเสริมสภาพคล่อง และเข้าควบคุมกิจการสถาบันการเงิน รวมถึงการดำเนินมาตรการอื่นๆ เพื่อกอบกู้สถาบันการเงิน เพื่อป้องกันการลุกลามของวิกฤติการณ์ในภาคการธนาคาร และเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดกับภาคเศรษฐกิจจริง อย่างไรก็ตามปัญหายังคงลุกลามต่อเนื่องจนถึงต้นไตรมาสที่ 4 สภาพคล่องของระบบเศรษฐกิจตึงตัวมากขึ้นซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในช่วงที่เหลือของปี
- การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกทำให้ราคาสินค้าสำคัญ ๆ และแรงกดดันด้านเงินเฟ้อลดลง ธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยอย่างเร่งรีบ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและฟื้นฟูความเชื่อมั่นในตลาดการเงิน โดยในเดือนตุลาคม ธนาคารกลางสหรัฐฯ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และนอร์เวย์ ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 1.0 กลุ่มประเทศยูโร สวิสเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.5 ญี่ปุ่น ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.2 และแคนาดา ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.75 และล่าสุดในเดือนพฤศจิกายน ธนาคารกลางกลุ่มประเทศยูโรและสหราชอาณาจักรปรับลดอัตราดอกเบี้ยอีกร้อยละ 0.50 และ 1.50 ตามลำดับ ในช่วงที่เหลือของปีคาดว่าธนาคารกลางสหรัฐฯ แคนาดา และนิวซีแลนด์ มีแนวโน้มที่จะลดอัตราดอกเบี้ยอีกร้อยละ 0.25 0.25 และ 0.50 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่ดำเนินนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจมากขึ้น
- โดยภาพรวมเศรษฐกิจโลกในไตรมาส 4 มีแนวโน้มที่จะชะลอตัวมากขึ้น โดยเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศยูโรโซน ญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักร ที่มีแนวโน้มที่จะหดตัวมากขึ้น ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่ทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของประเทศพัฒนาแล้วมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่พึ่งพิงการส่งออกสูงในเอเชีย การชะลอตัวของภาวะการค้าโลกดังกล่าวเมื่อรวมกับการปรับตัวของตลาดเงินโลกและภาวะความตกต่ำของตลาดหลักทรัพย์ เริ่มส่งผลให้ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่ทางเศรษฐกิจที่มีฐานะขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและหนี้สินต่างประเทศสูงอยู่ในภาวะสุ่มเสี่ยงต่อปัญหาวิกฤติการณ์ดุลการชำระเงินและเงินทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่ในยุโรปตะวันออก
- คาดว่าเศรษฐกิจโลกทั้งปี 2551 จะขยายตัวร้อยละ 3.7 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 5.0 ในปี 2550 โดยการชะลอตัวของประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศยูโรโซน สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่นซึ่งคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.3 1.2 0.8 และ 0.5 ตามลำดับ เทียบกับขยายตัวร้อยละ 2.0 3.0 3.1 และ 2.1 ตามลำดับ ในปี 2550 ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ไต้หวัน สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และฮ่องกง คาดว่าจะมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2551 ร้อยละ 3.8 2.3 3.8 และ 4.1 ตามลำดับ เทียบกับขยายตัวร้อยละ 5.7 7.7 5.0 และ 6.3 ตามลำดับ ในปี 2550 ในขณะที่กลุ่มประเทศเกิดใหม่ทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ จีน อินเดีย และรัสเซีย คาดว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะชะลอตัวลงจากร้อยละ 11.9 9.2 และ 9.5 ตามลำดับ ในปี 2550 เป็นร้อยละ 9.7 7.8 และ 6.8 ตามลำดับ ในปี 2551 โดยมีความเคลื่อนไหวของเศรษฐกิจสำคัญ ๆ สรุปได้ดังนี้
  - **สหรัฐอเมริกา** ในไตรมาสที่ 3 ปัญหาสินเชื่อด้อยคุณภาพได้ขยายตัวลุกลามขึ้นเป็นปัญหาวิกฤติการณ์การเงิน ส่งผลให้สถาบันการเงินประสบปัญหาทางด้านสภาพคล่องและส่งผลต่อความมั่นคงของสถาบันการเงินจำนวนมาก ปัญหาดังกล่าวซ้ำเติมภาคเศรษฐกิจจริงของสหรัฐฯ ที่อยู่ในภาวะชะลอตัวในครึ่งปีแรก โดยใน

[7] Technical recession หมายถึงการลดลงของ GDP จากไตรมาสก่อนหน้าติดต่อกัน 2 ไตรมาส

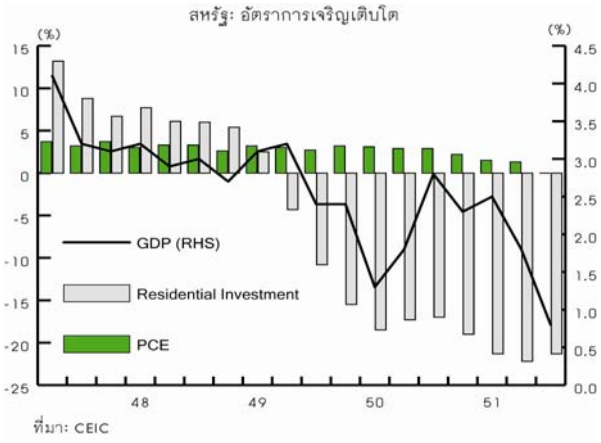

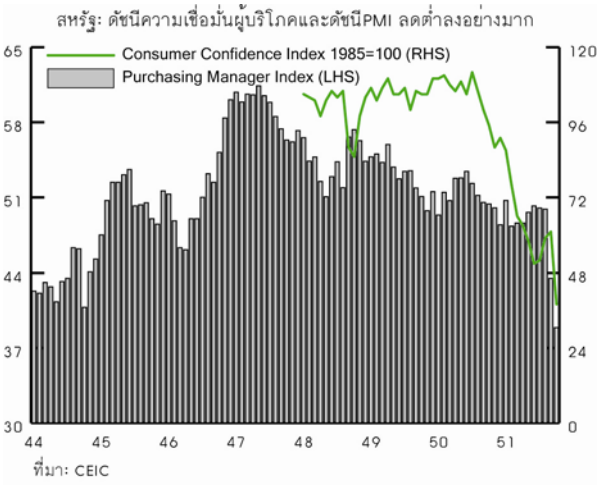

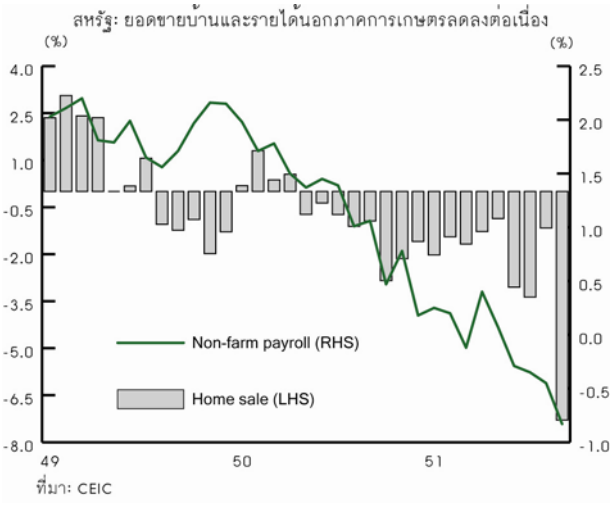

ไตรมาสที่ 3 เศรษฐกิจสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 0.3 (yoy) แต่ลดลงร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (qoq) และเป็นการเข้าสู่ภาวะถดถอยทางเทคนิค (Technical recession) การหดตัวของเศรษฐกิจมีสาเหตุมาจากการหดตัวของการบริโภคเอกชนร้อยละ 3.1 (qoq) โดยการบริโภคสินค้าคงทนลดลงถึงร้อยละ 14.1 (qoq) เนื่องจากความมั่งคั่งของภาคครัวเรือนลดลงจากการปรับตัวของราคาหลักทรัพย์ ราคาที่อยู่อาศัย การจ้างงานและภาวะสินเชื่อที่ตึงตัวมากขึ้น การลงทุนลดลงร้อยละ 1.9 (qoq) จากความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่ลดลงอย่างต่อเนื่องและการชะลอตัวของสินเชื่อ การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 ชะลอตัวจากไตรมาส 2 ที่ขยายตัวร้อยละ 12.3 ดุลบัญชีเดินสะพัดปรับตัวดีขึ้นและสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการหดตัวของเศรษฐกิจในประเทศซึ่งนำโดยภาวะซบเซาของการบริโภค ทำให้การนำเข้าปรับตัวลดลงร้อยละ 1.9 (qoq) รัฐบาลสหรัฐฯ ได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยมีมาตรการที่สำคัญ ๆ ได้แก่การอัดฉีดสภาพคล่องและการเข้าถือหุ้นในสถาบันการเงินที่มีปัญหาความมั่นคง การร่วมมือกับธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ ในการดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันการลุกลามของปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเงิน รวมทั้งการประกาศมาตรการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจมูลค่า 7 แสนล้านเหรียญสหรัฐ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในช่วงต้นไตรมาส 4 ยังไม่ปรับตัวดีขึ้น และมีแนวโน้มที่จะหดตัวมากขึ้น ล่าสุดดัชนี ISM ในเดือนตุลาคมลดลงสู่ระดับ 38.9 และยอดขายรถยนต์ลดลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบ 25 ปี แสดงให้เห็นแนวโน้มการหดตัวอย่างรุนแรงของเศรษฐกิจ นอกจากนั้น ปัญหาความไม่มั่นคงของสถาบันการเงินส่งผลให้สภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจตึงตัวอย่างรุนแรงเนื่องจากความไม่มั่นใจความเสี่ยงของคู่สัญญา เมื่อรวมกับการลดลงของราคาหลักทรัพย์คาดว่าจะทำให้ภาคธุรกิจประสบปัญหาในการระดมทุนมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของการใช้จ่ายภาคธุรกิจ ความตกต่ำของตลาดอสังหาริมทรัพย์ยังไม่เข้าสู่จุดต่ำสุด ยอดขายและราคาที่อยู่อาศัยยังลดลงต่อเนื่อง เช่นเดียวกับการจ้างงานและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ยังลดลงต่อเนื่อง เมื่อรวมกับราคาหลักทรัพย์ที่ลดลงและความตึงตัวของสภาพคล่องคาดว่าจะส่งผลให้การบริโภค

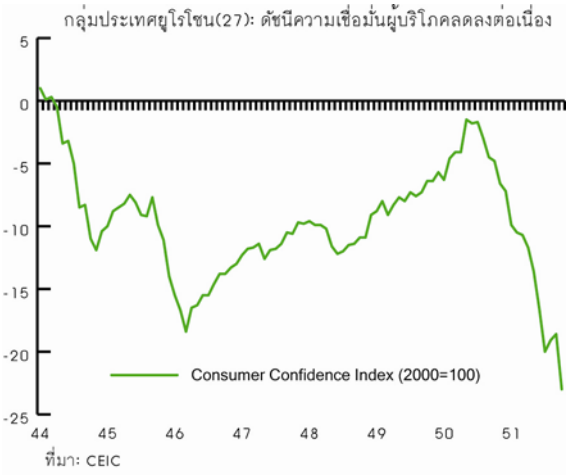

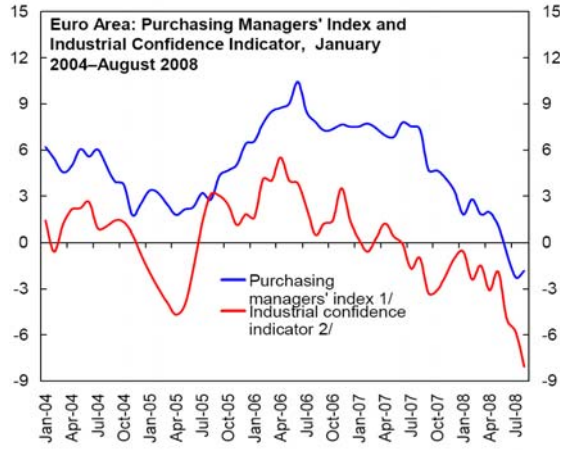

ภาคเอกชนหดตัวมากขึ้นในไตรมาส 4 ภายใต้แนวโน้มดังกล่าว ธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 2 ครั้งในเดือนตุลาคม ทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายลดจากร้อยละ 2.0 ในปลายไตรมาส 2 เป็นร้อยละ 1.0 ในเดือนตุลาคม โดยภาพรวมคาดว่าเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 4 จะลดจากร้อยละ 3.8 ในไตรมาส 3 ซึ่งจะส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 1.3

- **กลุ่มประเทศยูโรโซน** ในไตรมาส 3 เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 0.7 (yoy) ชะลอตัวลงจากร้อยละ 2.1 และ 1.4 ในไตรมาส 1 และ 2 ตามลำดับ แต่ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า ร้อยละ 0.2 สองไตรมาสติดต่อกัน หรือเป็นภาวะถดถอยทางเทคนิค โดยการส่งออกชะลอตัวลงเนื่องจากการถดถอยของภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญและค่าเงินยูโรที่แข็งค่าขึ้น เช่นเดียวกับการลงทุนที่ชะลอตัวลงเนื่องจากสถานการณ์วิกฤติทางการเงินรุนแรงขึ้น ได้ส่งผลซ้ำเติมปัญหาความตึงตัวของสภาพคล่องและเพิ่มความเสี่ยงที่เศรษฐกิจจะเข้าสู่ภาวะถดถอยอย่างรุนแรง ดัชนี PMI ภาคอุตสาหกรรมเดือนกันยายนลดลงสู่ระดับ 44.1 ต่ำสุดนับจากปลายปี 2544 ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรมลดลงต่อเนื่อง เนื่องจากการลดลงของอุปสงค์ในประเทศและการส่งออก ทั้งนี้ ในบรรดาประเทศสมาชิกมีเพียงกรีซและเนเธอร์แลนด์ที่ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมยังคงเพิ่มขึ้น ในขณะที่ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมของ ฝรั่งเศส สเปน อิตาลี และเยอรมนีลดลง โดยอิตาลีลดลงมากที่สุดเป็นลำดับที่ 2 นับจากมีการสำรวจ และเยอรมนีเป็นการลดลงมากที่สุดในรอบ 6 ปี ดัชนี PMI ภาคบริการลดลงสู่ระดับต่ำสุดนับจากกลางปี 2547 ปริมาณการค้าปลีกเดือนกรกฎาคมลดลงร้อยละ 0.1 แสดงถึงการหดตัวของการบริโภคเอกชน ความเชื่อมั่นผู้บริโภคเดือนตุลาคมลดลงถึงร้อยละ 23 และอยู่ในระดับต่ำเป็นประวัติการณ์เนื่องจากวิกฤติการณ์ภาคการธนาคารที่รุนแรงมากขึ้นส่งผลให้การว่างงานเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.5 ในเดือนสิงหาคม ในขณะที่การชะลอตัวของการส่งออกทำให้ขาดดุลบัญชีเดินสะพัดมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าที่ลดลงช่วยลดแรงกดดันทางด้านภาวะเงินเฟ้อโดยลำดับ

ภายใต้ปัญหาวิกฤติการณ์ธนาคารและแนวโน้มการถดถอยทางเศรษฐกิจ ธนาคารกลางได้อัดฉีดสภาพคล่องโดยลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายจากร้อยละ 4.25 ณ สิ้นไตรมาส 3 เป็นร้อยละ 3.75 ในเดือนตุลาคม และ 3.25 ในเดือนพฤศจิกายน ในช่วงที่เหลือของปี คาดว่าเศรษฐกิจจะหดตัวมากขึ้นจากปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเงินที่ทวีความรุนแรงและเศรษฐกิจสหรัฐที่มีแนวโน้มหดตัวมากขึ้น ล่าสุดดัชนี PMI ภาคอุตสาหกรรมเดือนตุลาคมปรับลดลงสู่ระดับ 39.8 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่มีการจัดทำดัชนีดังกล่าวขึ้นในปี 2540 ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว คาดว่าเศรษฐกิจทั้งปีจะขยายตัวร้อยละ 1.2 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 2.6 ในปี 2550

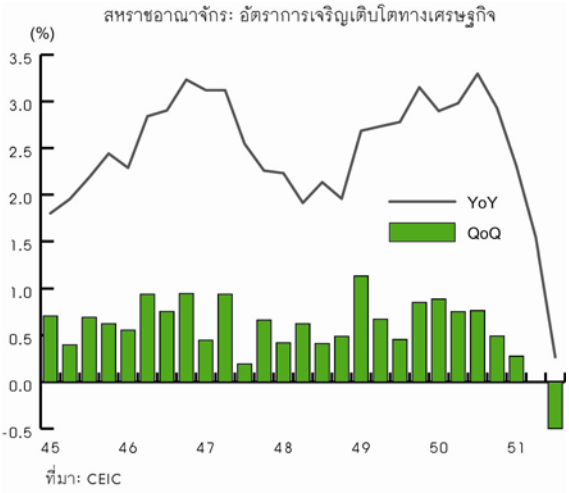

- **สหราชอาณาจักร** ในไตรมาส 3 เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 0.3 (yoy) ลดลงจากไตรมาส 2 ร้อยละ 0.5 (qoq) การผลิตนอกภาคเกษตรลดลงร้อยละ 1.0 (qoq) ภาคอุตสาหกรรมการผลิตซึ่งเป็นภาคการผลิตที่มีสัดส่วนสูงสุดหดตัวร้อยละ 1.0 โดยเป็นการหดตัวทุกภาคส่วน อุตสาหกรรม ภาคการก่อสร้างลดลงร้อยละ 0.8 อุตสาหกรรมเหมืองแร่ลดลงร้อยละ 0.7 การผลิตไฟฟ้า ก๊าซและน้ำ ลดลงร้อยละ 1.0 ภาคบริการลดลงร้อยละ 0.4 เนื่องจากการหดตัวของภาคโรงแรมและภัตตาคาร และบริการภาคการเงิน ในด้านอุปสงค์ มีเพียงการใช้จ่ายภาครัฐบาลเท่านั้นที่ขยายตัวร้อยละ 0.4 (qoq) อย่างไรก็ตาม ดุลการค้าขาดดุลน้อยลง เนื่องจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจและรายได้ที่แท้จริงในประเทศ

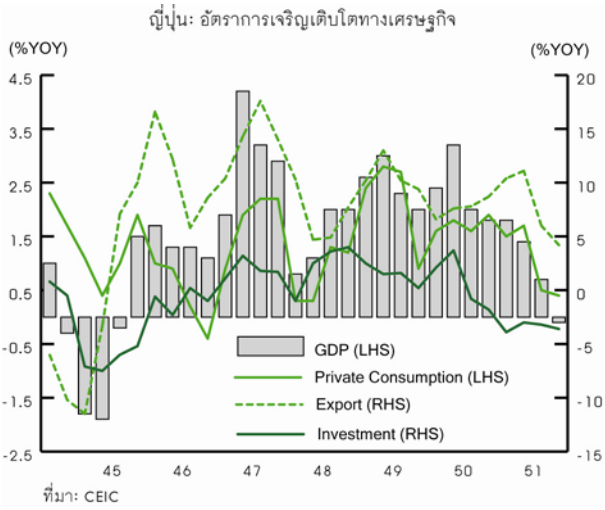

- **ญี่ปุ่น** ในไตรมาส 3 ปี 2551 เศรษฐกิจหดตัวร้อยละ 0.1 (yoy) นับเป็นการหดตัวทางเศรษฐกิจครั้งแรกนับจากไตรมาส 2 ปี 2545 เนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศอ่อนตัวลงมาก โดยเฉพาะการลงทุนที่หดตัวร้อยละ 3.6 และเป็นการหดตัว 6 ไตรมาสติดต่อกัน การบริโภคภาคเอกขยายตัวในระดับต่ำร้อยละ 0.4 ชะลอตัวลงจากไตรมาส 2 ที่ขยายตัวร้อยละ 0.5 เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ภาคการค้าต่างประเทศซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชะลอตัวลงโดยการส่งออกเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 4.2 เทียบกับเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.1 และ 6.1 ในไตรมาสที่ 1 และ 2 ตามลำดับ เนื่องจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและค่าเงินเยนที่แข็งตัว

ต่อเนื่อง ในด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ อยู่ที่ร้อยละ 2.15 สูงสุดในรอบ 10 ปี อัตราการว่างงาน ร้อยละ 4.1 สูงสุดในรอบ 2 ปี ดัชนีสำคัญ ๆ ส่งสัญญาณการอ่อนตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยในเดือนกันยายน 2551 อัตราการปิดกิจการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 34 สูงสุดในรอบ 8 ปี ยอดขายปลีกหดตัวร้อยละ 0.3 ต่ำสุดนับจากเดือนกรกฎาคม 2550 ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ 2.4 ยอดสั่งซื้อสินค้าหดตัว 3 เดือนติดต่อกัน ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเดือนตุลาคม อยู่ที่ 29.4 ต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ แนวโน้มการหดตัวของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศยูโรคาดว่าจะส่งผลให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นในไตรมาส 4 ได้รับผลกระทบรุนแรงมากขึ้น โดยคาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นในไตรมาส 4 ลดลงร้อยละ 0.4 (yoy) ซึ่งจะทำให้อัตราการขยายตัวทั้งปี 2551 อยู่ที่ร้อยละ 0.4 เทียบกับร้อยละ 2.1 ในปี 2550

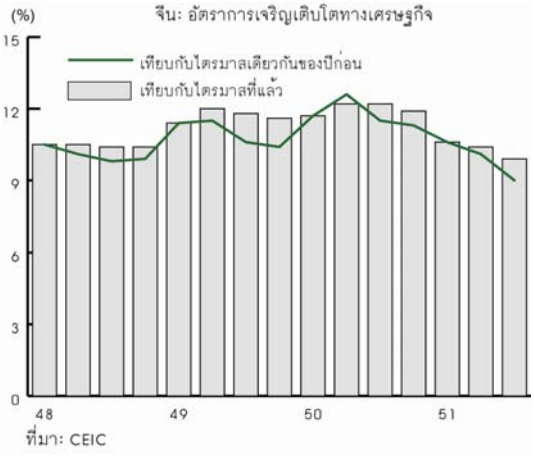

- **จีน** ในไตรมาส 3 เศรษฐกิจจีนชะลอตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 5 โดยขยายตัวร้อยละ 9.0 (yoy) เทียบกับร้อยละ 10.1 ในไตรมาส 2 นับเป็นการขยายตัวต่ำกว่าร้อยละ 10 ครั้งแรกนับจากไตรมาส 4 ปี 2548 แม้ว่าทางการจีนจะไม่เผยแพร่รายงานเศรษฐกิจด้านอุปสงค์เป็นรายไตรมาส แต่คาดว่าการชะลอตัวของเศรษฐกิจมีสาเหตุมาจากการชะลอตัวในภาคการส่งออก สอดคล้องกับแนวโน้มการชะลอตัวของการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวร้อยละ 10.5 ชะลอตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 5 ภาคอสังหาริมทรัพย์ได้รับผลกระทบจากสินเชื่อที่ตึงตัวมากขึ้น ยอดขายบ้านรวมทั้งประเทศเมื่อสิ้นสุดไตรมาส 3 ลดลงร้อยละ 42 จากช่วงเวลาเดียวกันในปี 2550 อย่างไรก็ตามอุปสงค์ในประเทศยังขยายตัวในเกณฑ์ดี การค้าปลีกเดือนกันยายนเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.2 การลงทุนในสินทรัพย์คงทนในช่วง 9 เดือนแรกขยายตัวร้อยละ 27.6 ทั้งนี้ในไตรมาสที่ 4 การชะลอตัวของภาคการส่งออก การผลิตภาคอุตสาหกรรม และการชะลอตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อการลงทุนในทรัพย์สินถาวรและการบริโภคของภาคครัวเรือน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจในไตรมาส 3 มากขึ้น เนื่องจากการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและภาคอสังหาริมทรัพย์คิดเป็นประมาณ 1 ใน 3 และ 1 ใน 4

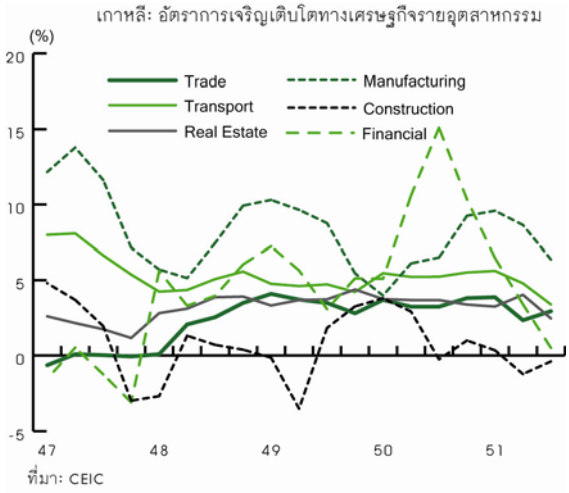

ของการลงทุนในทรัพย์สินถาวรทั้งหมด ดังนั้นการชะลอตัวของการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและภาคอสังหาริมทรัพย์คาดว่าจะทำให้การลงทุนในทรัพย์สินถาวรเริ่มชะลอตัว ขณะที่แรงงานในภาคการส่งออกมีประมาณ 45 ล้านคน ดังนั้นการชะลอตัวของภาคส่งออกคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อรายได้และการบริโภคมากขึ้นโดยลำดับ ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจจีนในไตรมาส 4 ชะลอตัวต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 3 และทำให้เศรษฐกิจจีนทั้งปีขยายตัวร้อยละ 9.7 ลดลงจากร้อยละ 11.9 ในปี 2550

- **เกาหลีใต้** ในไตรมาส 3 เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 3.9 (yoy) ชะลอตัวลงจากร้อยละ 4.8 ในไตรมาสที่ 2 และขยายตัวร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งเป็นการขยายตัวต่ำที่สุดนับตั้งแต่ไตรมาส 3 ของปี 2547 ในด้านการผลิต การชะลอตัวของเศรษฐกิจมีสาเหตุสำคัญมาจากการชะลอตัวของภาคอุตสาหกรรมซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32 ของ GDP โดยในไตรมาสที่ 3 การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 6.5 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 8.9 และ 9.0 ในไตรมาสที่ 1 และ 2 ตามลำดับ เนื่องจากการชะลอตัวของการส่งออกไปยังจีนและตลาดสำคัญอื่น ๆ สาขาการเงินหดตัวร้อยละ 0.03 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 15.0 ในไตรมาส 2 สาขาการค้าส่งค้าปลีกปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย ในด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เกาหลีใต้ประสบกับปัญหาความตึงตัวของสภาพคล่องเนื่องมาจากการไหลออกของเงินทุนจำนวนมาก อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากเพิ่มขึ้นสูงเป็นร้อยละ 140 ในเดือนสิงหาคม ค่าเงินวอนอ่อนค่าอย่างต่อเนื่องในขณะที่เงินทุนสำรองระหว่างประเทศลดลงจากการพยุงค่าเงิน ปัญหาสภาพคล่องที่เกิดขึ้นและคำสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศที่ลดลงตามการชะลอตัวของประเทศคู่ค้าสำคัญ ๆ คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเกาหลีใต้มากขึ้นในไตรมาสที่ 4 ในภาพรวมคาดว่าเศรษฐกิจเกาหลีใต้ปี 2551 จะขยายตัวร้อยละ 3.8 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 5.0 ในปี 2550

- **สิงคโปร์** ในไตรมาส 3 เศรษฐกิจหดตัวประมาณร้อยละ 0.6 (yoy) เทียบกับร้อยละ 2.3 ในไตรมาส 2 แนวโน้มการหดตัวของเศรษฐกิจมีสาเหตุสำคัญมาจากแนวโน้มการหดตัวและชะลอตัวในแทบทุกองค์ประกอบของเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคอุตสาหกรรมที่หดตัว

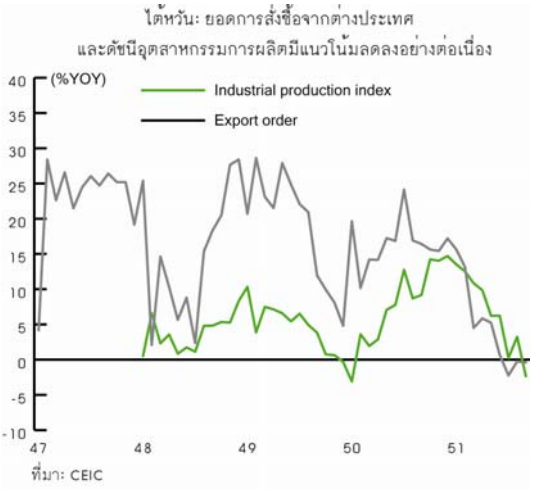

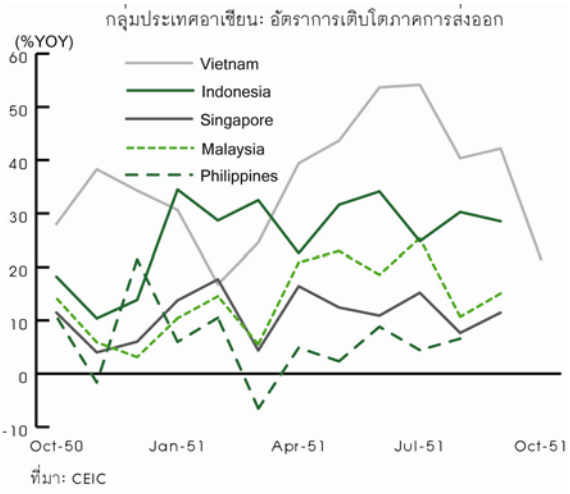

ร้อยละ 11.4 (yoy) เนื่องจากอุตสาหกรรมการผลิตส่วนใหญ่ของสิงคโปร์เป็นอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก โดยอุตสาหกรรมที่หดตัวมาก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม (ร้อยละ -35.7) อิเล็คทรอนิคส์ (ร้อยละ –7.1) ในด้านการส่งออกซึ่งคิดเป็นร้อยละ 230 ของ GDP ในเดือนสิงหาคมและกันยายนหดตัวร้อยละ 13.9 และ 5.7 (yoy) ตามลำดับ โดยการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาและประเทศกลุ่มยูโรโซนลดลงถึงร้อยละ 24.5 และ 23.6 ในเดือนกันยายน ซึ่งส่งผลให้การเกินดุลบัญชีเดินสะพัดลดลง ตามลำดับ คาดว่าเศรษฐกิจสิงคโปร์จะยังคงชะลอตัวต่อเนื่องในไตรมาสสุดท้าย โดยปี 2551 คาดว่าเศรษฐกิจสิงคโปร์จะขยายตัวร้อยละ 2.3

- **ไต้หวัน** เศรษฐกิจหดตัวร้อยละ 1.0 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 4.3 ในไตรมาส 2 ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกเนื่องจากเศรษฐกิจของไต้หวันนั้นพึ่งพิงการส่งออกสูงถึงร้อยละ 74 ของ GDP ทั้งนี้การส่งออกในไตรมาส 3 หดตัวร้อยละ 0.3 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 9.2 ในไตรมาส 2 โดยเฉพาะการส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญมีแนวโน้มชะลอตัวจากร้อยละ 9.3 ในเดือนสิงหาคมเป็นร้อยละ 4.6 ในเดือนกันยายน การชะลอตัวของการส่งออกทำให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมอยู่ในภาวะชะลอตัว ล่าสุดดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมเดือนกันยายนลดลงร้อยละ 1.39 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 0.66 ในเดือนสิงหาคม ในขณะที่คำสั่งซื้อในเดือนกันยายนเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.82 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวที่ต่ำที่สุดในรอบ 4 ปี โดยคำสั่งซื้อจากจีนและสหรัฐฯ (ซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญที่สุดของไต้หวัน) ลดลงร้อยละ 10.79 และ 2.29 ตามลำดับ ซึ่งสัญญาณแสดงว่าเศรษฐกิจไต้หวันจะชะลอตัวมากขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี ทั้งปี 2551 คาดว่าเศรษฐกิจไต้หวันจะขยายตัวร้อยละ 2.8 เทียบกับร้อยละ 5.7 ในปี 2550
- **กลุ่มประเทศอาเซียน** ส่วนใหญ่มีแนวโน้มชะลอตัวลง ยกเว้นประเทศเวียดนามที่ยังขยายตัวร้อยละ 6.5 สูงขึ้นจากร้อยละ 5.6 ในไตรมาส 2 แต่ต่ำกว่าขยายตัวร้อยละ 8.5 ในไตรมาสเดียวกันของปี 2550 ประเทศที่มีสัดส่วนของการส่งออกสูงเช่น สิงคโปร์ (ร้อยละ 230.9 ของ

GDP) เวียดนาม (ร้อยละ 77 ของ GDP) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 42.6 ของ GDP) เริ่มได้รับผลกระทบที่รุนแรงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกมากขึ้น โดยการส่งออกเริ่มชะลอตัวลง ทั้งด้านปริมาณจากความต้องการในตลาดโลกที่ลดลงและด้านมูลค่าจากราคาสินค้าสำคัญ ๆ ลดลง เช่น ข้าว ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อรวมกับการไหลออกของเงินทุนและการปรับตัวลงของตลาดหลักทรัพย์กว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าในปี 2550 ทำให้ค่าเงินของประเทศในภูมิภาคอาเซียนอ่อนค่าลง สถาบันการเงินในภูมิภาคอาเซียนเริ่มเผชิญกับปัญหาสภาพคล่องตึงตัวเช่นเดียวกับสถาบันการเงินในภูมิภาคอื่นๆ อัตราส่วนของสินเชื่อต่อเงินฝากเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการบริโภคและการลงทุนในไตรมาส 4 มากขึ้น ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคมีแนวโน้มที่จะปรับลดอัตราดอกเบี้ยซึ่งยังอยู่ในระดับที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ นอกจากนั้นการลดลงของดุลบัญชีเดินสะพัดตามการชะลอตัวของการส่งออก และการไหลออกของเงินทุนมีแนวโน้มที่จะสร้างแรงกดดันต่อปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยประเทศที่มีความเสี่ยงสูงได้แก่ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

2. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยไตรมาสสุดท้ายและภาพรวมปี 2551

ในไตรมาสสุดท้ายของปีเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่อง เนื่องจากผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซาต่อการส่งออกและการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมีความชัดเจนมากขึ้น ในขณะที่อุปสงค์ภายในประเทศยังอยู่ในช่วงของการชะลอตัว อย่างไรก็ตามมีปัจจัยสนับสนุนที่จะช่วยให้เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้ต่อไปในไตรมาสสุดท้ายของปี ได้แก่ การดำเนินมาตรการของภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ราคาน้ำมันและราคาวัตถุดิบลดลง และอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มลดลง รวมทั้งการดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้น

2.1 เงื่อนไข/ปัจจัยเศรษฐกิจในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551

(1) ปัจจัยเสี่ยง/ข้อจำกัด ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 เศรษฐกิจไทยจะเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ คือ ภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซา ความไม่แน่นอนด้านการเมืองในประเทศเอง และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและภาคธุรกิจที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้คาดว่าภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงมากตั้งแต่ไตรมาสสามของปี 2551 ส่งผลกระทบต่อการส่งออกที่ชัดเจนมากขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี ซึ่งจะเห็นว่าปริมาณการส่งออกของประเทศไทยได้เริ่มชะลอตัวตั้งแต่ในไตรมาสที่สาม โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1 ชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 11.8 และ 12.3 ในสองไตรมาสแรก นอกจากนี้การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกจะเป็นข้อจำกัดต่อการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวในตลาดบน เช่น ยุโรปและสหรัฐฯ ซึ่งมีเศรษฐกิจถดถอย นอกจากนั้นความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักธุรกิจที่ยังอยู่ในระดับต่ำอันเกิดจากความกังวลเรื่องผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวและความไม่แน่นอนของสถานการณ์การเมืองภายในประเทศเองด้วย

สำหรับผลกระทบต่อภาคการเงินจากความเสียหายในการลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศและความเสียหายที่ต่อเนื่องที่เกิดจากสัญญา Credit Default Swap นั้น คาดว่าจะมีจำนวนจำกัดเนื่องจากเงินลงทุนและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ไทยในต่างประเทศนั้นมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 8.0-10.0 ของสินทรัพย์รวม

สำหรับในด้านสภาพคล่องทางการเงินนั้นจะยังมีเพียงพอ ซึ่งหากประเมินจากพันธบัตรและเงินฝากในระบบการเงินแล้วคาดว่าสภาพคล่องที่พร้อมใช้ได้จะอยู่ที่ระดับประมาณ 7-8 แสนล้านบาท แต่อย่างไรก็ตามสถาบันการเงินจะมีความระมัดระวังและเข้มงวดมากขึ้นในการปล่อยสินเชื่อโดยเฉพาะในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้นการเตรียมสภาพคล่องสำหรับการเข้าถึงของกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยผ่านทางสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐจึงเป็นนโยบายของรัฐที่มีลำดับความสำคัญ

(2) ปัจจัยสนับสนุน ในไตรมาสสุดท้ายของปีมีปัจจัยที่จะสนับสนุนให้เศรษฐกิจขยายตัวต่อไปได้ ประกอบด้วย

(2.1) ราคาน้ำมัน ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ และอัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มลดลง จะลดแรงกดดันต่อค่าครองชีพของประชาชน และลดต้นทุนการผลิตของภาคธุรกิจลง คาดว่าอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในไตรมาสสุดท้ายของปีจะอยู่ในช่วงประมาณร้อยละ 3.0-3.5 โดยที่ในไตรมาสสุดท้ายของปีจะยังมีผลจาก “6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคน” ที่จะช่วยลดอัตราเงินเฟ้อและลดภาระรายจ่ายของประชาชน

(2.2) อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มลดลง ในภาวะที่อุปสงค์ภายในประเทศยังอยู่ในช่วงชะลอตัวต่อเนื่องและแรงกดดันอัตราเงินเฟ้อลดลงมาก ประกอบกับประเทศต่าง ๆ ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงอย่างต่อเนื่องเพื่อพยุงสถานการณ์เศรษฐกิจไม่ให้เกิดการชะลอตัวอย่างรุนแรงนั้น คาดว่าจะมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินลง

(2.3) การเร่งรัดการเบิกจ่ายและการดำเนินโครงการของภาครัฐภายใต้กรอบนโยบายการคลังขาดดุลและการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจะช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจและช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคประชาชนและภาคธุรกิจ

(2.4) การส่งออกและการท่องเที่ยวจะยังมีแนวโน้มขยายตัวแม้จะในอัตราที่ชะลอลง ทั้งนี้คาดว่าผลจากคำสั่งซื้อล่วงหน้า 2-3 เดือนก่อนหน้าที่เศรษฐกิจโลกจะซบเซาลงมากจะทำให้การส่งออกในไตรมาสสุดท้ายของปีจะยังขยายตัวได้ในอัตราประมาณร้อยละ 10 นอกจากนี้การส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการส่งเสริมไทยเที่ยวไทยจะช่วยพยุงสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวปลายปี

2.2 ประมาณการเศรษฐกิจทั้งปี 2551: คาดว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 4.5 เทียบกับร้อยละ 4.9 ในปี 2550 อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 จากร้อยละ 2.3 ในปี 2550 อัตราการว่างงานทรงตัวที่ร้อยละ 1.4 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลประมาณ 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากที่เกินดุล 14,049 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2550

ในการแถลงข่าวครั้งวันที่ 24 พฤศจิกายน 2551 นี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ปรับลดการประมาณลงจากที่คาดไว้เดิมร้อยละ 5.2-5.7 ในการแถลงข่าววันที่ 25 สิงหาคม ที่ผ่านมาด้วยเหตุผล ดังนี้

(1) สถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงมากกว่าที่คาดประกอบกับความไม่สงบภายในประเทศในช่วงไตรมาสสามได้ส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวและบริการมากกว่าที่คาด

(2) ในช่วงไตรมาสที่สามการนำเข้าเร่งตัวขึ้นกว่าที่คาดในทุกหมวดสินค้า ได้แก่ สินค้าวัตถุดิบ สินค้าทุน น้ำมันเชื้อเพลง และสินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนหนึ่งเพราะมีการคาดการณ์ว่าราคาจะยังเพิ่มสูงขึ้นมากโดยเฉพาะในกลุ่มเหล็ก ทองคำ และโลหะ ดังนั้นปริมาณการส่งออกสุทธิจึงช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจได้น้อยลง

(3) การลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวลงมากกว่าที่คาด เนื่องสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงรุนแรงกว่าที่คาด รวมทั้งผลกระทบที่ผ่านทางตลาดหลักทรัพย์ ราคาสินทรัพย์และความมั่งคั่งของครัวเรือนในประเทศต่าง ๆ มีความรุนแรงและลุกลามเป็นวงกว้างจึงส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในสถานการณ์เศรษฐกิจและโอกาสทางการตลาด นอกจากนี้สถานการณ์ด้านการเมืองในประเทศไทยที่มีความรุนแรงเกิดขึ้นได้

ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและเลื่อนการตัดสินใจการขยายการลงทุนออกไป

(4) มูลค่าการนำเข้าที่เร่งตัวมากขึ้นกว่าที่คาด ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจากภาวะเศรษฐกิจโลกและเหตุการณ์ความไม่สงบในประเทศไทยส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลเล็กน้อย จากที่คาดว่าจะเกินดุลประมาณ 750 ล้านดอลลาร์ สรอ.

(5) ปรับลดการประมาณการการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐตามภาวะการเบิกจ่ายในไตรมาสสุดท้ายของปีงบประมาณ 2551 ที่ต่ำกว่าคาดไว้เดิม

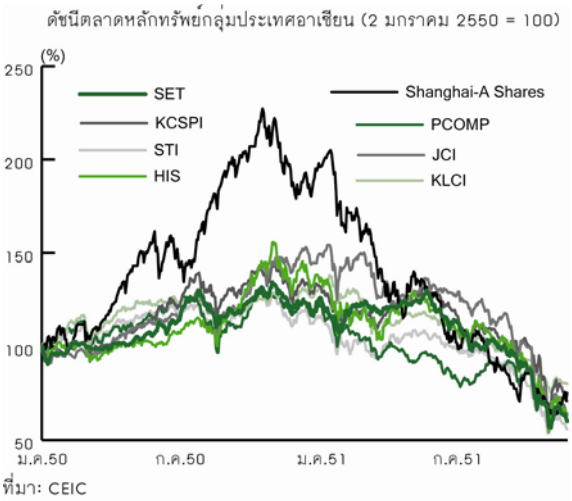

3. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2552

3.1 แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี 2552: เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัวลงมากและคาดว่าจะขยายตัวประมาณร้อยละ 2.0–2.5

แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี 2552 คาดว่าภาคเศรษฐกิจจริงของประเทศเศรษฐกิจสำคัญ ๆ จะยังคงอยู่ในช่วงของการแก้ปัญหาภาคการเงิน ซึ่งจะส่งผลให้สภาพคล่องทางการเงินตึงตัวมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อเนื่องต่อภาคเศรษฐกิจจริงของประเทศต่าง ๆ มากขึ้น โดยเป็นผลกระทบที่จะต่อเนื่องเป็นวงกว้างมากขึ้นจากสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น และลุกลามไปยังประเทศในเอเชียและยุโรปตะวันออก รวมทั้งประเทศจีนและอินเดียที่จะต้องเผชิญกับการชะลอตัวของการส่งออกไปยังตลาดส่งออกสำคัญที่จะรุนแรง ในปี 2552 นั้นการฟื้นตัวของภาคเศรษฐกิจจริงจากผลกระทบเศรษฐกิจโลกยังคงมีข้อจำกัดจากหลายปัจจัย ดังนี้ (i) ภาระหนี้สินของครัวเรือนและภาคธุรกิจสะสมที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเงินที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นในช่วงหลังของปี 2551 (ii) การลดลงของความมั่งคั่ง (Wealth destruction) เนื่องจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้การว่างงานเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาหลักทรัพย์และที่อยู่อาศัยปรับตัวลดลงมากถึงประมาณร้อยละ 50 หากพิจารณาวัฏจักรเศรษฐกิจที่เกิดจากวิกฤติการณ์สถาบันการเงินในอดีตจะพบว่าประเทศที่ประสบปัญหาทางการเงิน จะมีช่วงของความตกต่ำทางเศรษฐกิจประมาณ 4-6 ไตรมาสก่อนที่จะฟื้นตัว สถานการณ์ทางเศรษฐกิจล่าสุดแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศกลุ่มยูโรโซน และญี่ปุ่นในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 มีแนวโน้มที่จะหดตัวมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่ทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบรุนแรงขึ้น ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว คาดว่าเศรษฐกิจประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศสำคัญ ๆ ในกลุ่มยูโรโซนจะหดตัวต่อเนื่องอย่างน้อยในช่วงครึ่งแรกของปี 2552 ก่อนที่จะเริ่มฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ในช่วงครึ่งหลังของปี โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลสหรัฐฯ และรัฐบาลของประเทศที่ประสบปัญหาสถาบันการเงิน เช่น

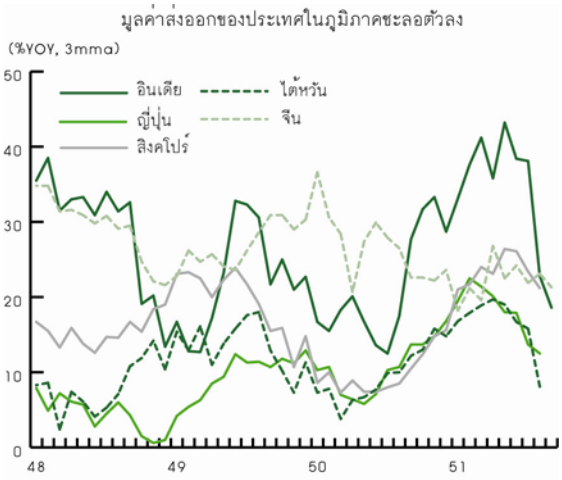

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา %)

	2549	2550	2551 (%YoY)				2551 (qoq)			2552 _f
			Q1	Q2	Q3	ทั้งปี _f	Q1	Q2	Q3	
โลก	5.3	5.0	4.8	3.8	n.a.	3.7	0.9	0.4	n.a.	2.0-2.5
สหรัฐอเมริกา	2.9	2.0	2.5	2.1	0.8	1.3	0.9	2.8	-0.3	-0.7
กลุ่มยูโรโซน	2.8	3.0	2.1	1.5	0.7	1.2	0.7	-0.2	-0.2	-0.5
สหราชอาณาจักร	2.9	3.1	2.3	1.6	0.3	0.8	0.3	0.0	-0.5	-1.3
ญี่ปุ่น	2.4	2.1	1.4	0.7	-0.1	0.2	0.6	-0.9	-0.1	-0.2
จีน	11.6	11.9	10.6	10.1	9.0	9.7	-5.6	12.4	2.7	8.5
สิงคโปร์	9.4	7.7	6.9	2.3	-0.6	2.3	15.7	-5.7	-6.3	2.0
อินเดีย	9.8	9.2	8.8	7.9	n.a.	7.8	2.2	0.5	n.a.	6.3
มาเลเซีย	5.9	6.3	7.1	6.3	5.7f	6.0	-1.8	2.3	n.a.	4.8
ฟิลิปปินส์	5.4	7.2	4.7	4.6	n.a.	4.4	0.3	2.0	n.a.	3.8
เวียดนาม	7.9	8.2	7.5	6.5	6.5	6.3	n.a.	n.a.	n.a.	5.5

ที่มา จาก CEIC หน่วยงานภาครัฐและค่าเฉลี่ยจากหลายแหล่ง

การเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงิน การขยายวงเงินการค้ำประกันเงินฝาก การปล่อยสินเชื่อระยะสั้นให้แก่สถาบันการเงินที่มีปัญหาซึ่งคาดว่าจะทำให้ความตึงตัวของสภาพคล่องเริ่มผ่อนคลายลง และการดำเนินนโยบายการเงินการคลังที่ผ่อนคลายมากขึ้น รวมทั้งการอ่อนตัวของราคาน้ำมันและราคาสินค้าสำคัญ จะเอื้ออำนวยต่อการฟื้นตัวของการใช้จ่ายในประเทศซึ่งคาดว่าจะเป็นไปอย่างช้า ๆ ในช่วงครึ่งหลังของปี สำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ดังกล่าวทั้งในภาคการเงินและในด้านอุปสงค์ต่อการส่งออกที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลังวิกฤตการณ์เศรษฐกิจปี 2540 สถาบันการเงินของเอเชียมีความเข้มแข็งมากขึ้นและช่วยลดผลกระทบต่อสถาบันการเงินในภูมิภาค ในขณะที่ภาคธุรกิจเอกชนมีการปรับตัวไปมากและมีการก่อหนี้ในสัดส่วนหนี้ต่ำ (low leverage) อย่างไรก็ตาม การลดลงมากของอุปสงค์ในประเทศพัฒนาแล้วซึ่งหลายประเทศรุนแรงขนาดที่เศรษฐกิจหดตัวก็จะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศที่พึ่งพิงการส่งออกสูง ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลและหนี้สินต่างประเทศสูง เช่น ประเทศสิงค์โปร์ ไต้หวัน ฮ่องกง และเกาหลีใต้ ซึ่งพึ่งพิงการส่งออกในสัดส่วนที่สูงโดยเฉพาะเป็นการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐฯ และยุโรป จึงคาดว่า

- เศรษฐกิจโลกปี 2552 จะขยายตัวประมาณร้อยละ 2.0-2.5 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 3.7 ในปี 2551 โดยประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศยูโรโซน สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่น คาดว่าเศรษฐกิจจะหดตัวลงประมาณร้อยละ 0.7, 0.5, 1.3 และ 0.2 ตามลำดับ ซึ่งจะส่งผลให้อัตราการขยายตัวของประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ไต้หวัน ชะลอตัวลงเป็นร้อยละ 3.5, 2.0, และ 2.5 ตามลำดับ เช่นเดียวกับประเทศเกิดใหม่ที่สำคัญ คือ จีน อินเดีย และรัสเซียซึ่งคาดว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะชะลอตัวลงเป็นร้อยละ 8.5, 6.3 และร้อยละ 3.5 ตามลำดับ

ประมาณการอัตราแลกเปลี่ยน

Annual avg.	2006	2007	2008f	2009f
US $/Euro	1.26	1.371	1.456	1.387
Yen/US $	116.3	116.9	108.1	108.9

ที่มา: Consensus Forecast (Sep 2008)

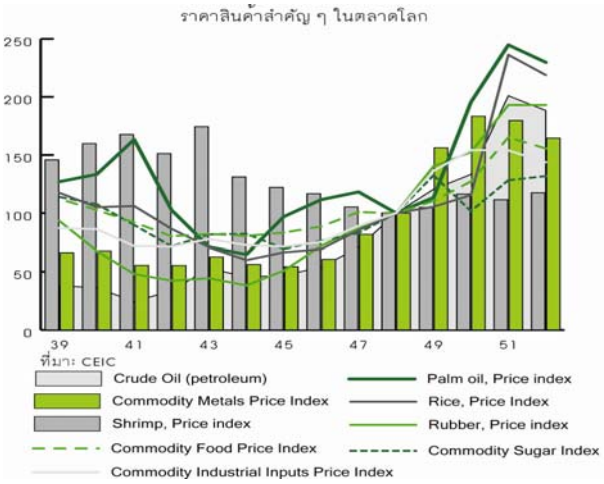

- อัตราแลกเปลี่ยนในตลาดโลกยังคงผันผวน โดยค่าเงินดอลลาร์มีแนวโน้มที่จะแข็งตัวเทียบกับเงินสกุลหลัก ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัจจัยที่สำคัญ ๆ 2 ประการ คือ ประการแรก ในช่วงที่ผ่านมาปัญหาที่เกิดขึ้นได้ส่งผลให้ค่าเงินดอลลาร์อ่อนตัวลงไปมาก และแม้ว่าเศรษฐกิจสหรัฐจะมีแนวโน้มอ่อนตัวแต่คาดว่าจะฟื้นตัวจากปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเงินก่อนกลุ่มประเทศยูโร สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่น ประการที่สอง แม้ว่าการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกจะส่งผลกระทบต่อการส่งออกของสหรัฐฯ แต่ภาวะความถดถอยของเศรษฐกิจที่มีลักษณะนำโดยการหดตัวของการใช้จ่ายครัวเรือน คาดว่าจะส่งผลให้การนำเข้าลดลงและส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดปรับตัวดีขึ้นโดยลำดับ ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนต่อค่าเงินดอลลาร์ เช่นเดียวกับค่าเงินเยนที่มีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นจากการที่การเคลื่อนย้ายเงินไปลงทุนในต่างประเทศ (carry trade) ได้ครบกำหนดหรือหมดลง
- การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกจะส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของปริมาณการค้าโลก ซึ่งคาดว่าจะชะลอตัวลงจากร้อยละ 5 ในปี 2551 เป็นประมาณร้อยละ 4 ในปี 2552 โดยอุปสงค์ต่อสินค้าและบริการจะหดตัวลง เมื่อรวมกับแนวโน้มการฟื้นตัวของค่าเงินดอลลาร์ซึ่งจะลดแรงกดดันในการเก็งกำไรในตลาดสินค้าของนักลงทุน ปัจจัยดังกล่าวคาดว่าจะทำให้ราคาสินค้าสำคัญ ๆ ในตลาดโลกอยู่ในภาวะอ่อนตัว โดยเฉพาะราคาน้ำมันและสินค้าโภคภัณฑ์อื่น ๆ ในตลาดโลก ในขณะเดียวกัน ประเทศต่าง ๆ จะดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและอัดฉีดสภาพคล่องทางตรงเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่อง แต่สภาพคล่องในตลาดโลกอาจไม่ปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นในระยะอันใกล้ เนื่องจากความต้องการเงินทุนเพื่อชดเชยความเสียหายในภาคการเงินของประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาที่ประสบปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเงินและความเสี่ยงของคู่สัญญา (Counterparty risk) ยังอยู่ในระดับสูง รวมทั้งการลดลงของราคาหลักทรัพย์ทำให้การระดมทุนในตลาดทุนทำได้ลำบาก เมื่อรวม

กับแนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ลักษณะดังกล่าวคาดว่าจะส่งผลกระทบในด้านลบต่อการลงทุนของต่างชาติในประเทศกำลังพัฒนา ทั้งในส่วนของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และการลงทุนทางตรง

3.2 แนวโน้มราคาน้ำมันปี 2551-2552

(3.2.1) คาดว่าราคาน้ำมันดิบดูไบโดยเฉลี่ยในปี 2551 จะอยู่ที่ประมาณ 95 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นจาก 68.83 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.1 จากปี 2550 ทั้งนี้ในช่วง 10 เดือนแรก ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ย 103.30 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.4 จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว สำหรับเดือนตุลาคมราคาเฉลี่ย 67.5 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล และคาดว่าในช่วง 2 เดือนสุดท้ายของปี ภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวอย่างชัดเจน รวมถึงการคาดการณ์ว่ากำลังการผลิตส่วนเกินของกลุ่มโอเปกจะเพิ่มสูงขึ้นถึง 2.48 ล้านบาร์เรลต่อวันในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ดังนั้นคาดว่าราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคมจะต่ำกว่าราคาเฉลี่ยเดือนตุลาคม ปี 2551

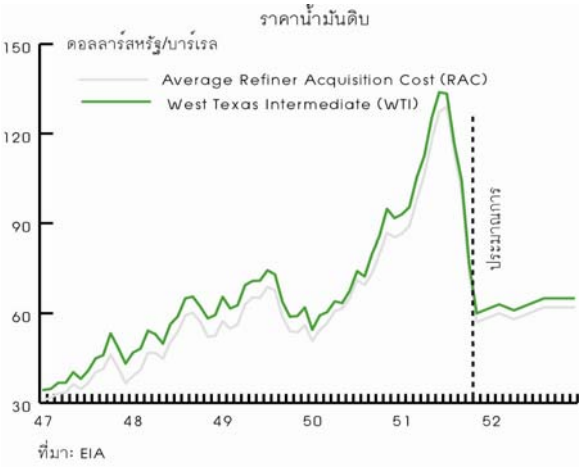

(3.2.2) ในปี 2552 ราคาน้ำมันดิบโดยเฉลี่ยจะอยู่ในระดับทรงตัวใกล้เคียงกับราคาในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 โดยรายงานของ Energy Information Administration (EIA) ประจำเดือนพฤศจิกายน 2551 คาดว่าราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบ WTI ในปี 2552 จะอยู่ที่ 63.50 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล อย่างไรก็ตาม สศช. คาดว่าราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบ WTI จะอยู่ในช่วง 60 - 65 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ต่ำกว่าราคาเฉลี่ยของปี 2551 ที่คาดการณ์ว่าจะอยู่ที่ระดับ 101.36 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ปัจจัยที่ทำให้คาดว่าราคาน้ำมันดิบโดยเฉลี่ยจะลดลงต่ำกว่าในปี 2551 ประกอบด้วย

- **ปริมาณความต้องการใช้มีแนวโน้มทรงตัวจากผลของภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว** จากรายงานภาวะตลาดน้ำมัน เดือน

พฤศจิกายนของ EIA คาดว่าปริมาณความต้องการใช้น้ำมันโดยรวมของโลกในปี 2552 จะอยู่ที่ 85.93 ล้านบาร์เรลต่อวัน ใกล้เคียงกับปริมาณความต้องการใช้ในปี 2551 ที่คาดว่าจะอยู่ที่ 85.89 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยคาดว่าความต้องการใช้ของกลุ่มประเทศ OECD จะลดลงจาก 47.79 ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็น 46.93 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยปริมาณความต้องการใช้ที่ลดลงทั้งจากประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศยุโรป และญี่ปุ่น ขณะที่ความต้องการใช้ของกลุ่มประเทศนอก OECD จะเพิ่มขึ้นจาก 38.1 ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็น 39.0 ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็นการเพิ่มขึ้นของความต้องการใช้ในประเทศจีน ประเทศแถบละตินอเมริกา และประเทศแถบตะวันออกกลาง

ปริมาณการใช้น้ำมัน

(million barrels per day)	Year			2009_f			
Consumption	**2007**	**2008_f**	**2009_f**	**Q1**	**Q2**	**Q3**	**Q4**
OECD	**49.14**	**47.79**	**46.93**	**47.84**	**45.80**	**46.47**	**47.62**
U.S. (50 States)	20.68	19.56	19.31	19.43	19.15	19.28	19.36
U.S. Territories	0.32	0.29	0.29	0.30	0.29	0.28	0.30
Canada	2.37	2.35	2.30	2.33	2.23	2.31	2.35
Europe	15.30	15.16	14.85	14.88	14.50	14.89	15.11
Japan	5.01	4.95	4.81	5.38	4.39	4.53	4.96
Other OECD	5.46	5.48	5.37	5.52	5.23	5.19	5.54
Non-OECD	**36.67**	**38.10**	**39.00**	**38.23**	**39.20**	**39.14**	**39.42**
Former Soviet Union	4.28	4.41	4.45	4.36	4.54	4.47	4.42
Europe	0.79	0.80	0.82	0.88	0.81	0.76	0.82
China	7.58	8.00	8.34	8.07	8.32	8.33	8.64
Other Asia	8.78	8.91	8.88	8.88	8.97	8.69	8.97
Other Non-OECD	15.24	15.97	16.52	16.04	16.56	16.89	16.57
Total World Consumption	**85.81**	**85.89**	**85.93**	**86.07**	**85.00**	**85.61**	**87.05**

ที่มา : EIA

- **ปริมาณการผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** EIA คาดว่าในปี 2551 ปริมาณการผลิตน้ำมันของกลุ่มประเทศนอก OPEC ลดลง 280,000 บาร์เรลต่อวัน สาเหตุมาจากโครงการด้านขุดเจาะน้ำมันต่าง ๆ ที่ช้าออกไป อย่างไรก็ตามปริมาณการผลิตจะกลับมาเพิ่มขึ้นในปี 2552 โดยคาดว่าจะเพิ่มขึ้น 500,000 บาร์เรลต่อวัน ในปี 2552 ปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นจะมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา อาเซอร์ไบจัน และบราซิล การผลิตน้ำมันของกลุ่มประเทศ OPEC มีแนวโน้มลดลง จากการประชุมฉุกเฉินของกลุ่มโอเปกเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2551 ที่ประชุมได้มีมติลดกำลังการผลิต 1.5 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 นอกจากนี้กลุ่มโอเปกยังประกาศว่าอาจจะมีการประกาศลดกำลังการผลิตเพิ่มเติมหากราคาน้ำมันยังปรับลดลงอีก[8] นอกจากนั้นยังคาดว่ากำลังการผลิตส่วนเกินของกลุ่ม OPEC จะเพิ่มขึ้นจาก 1.6 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในไตรมาสที่สองปี 2551 ไปอยู่ที่ประมาณ 4 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในช่วงปี 2552
- **ปัญหาและความเสียหายในภาคการเงิน รวมทั้งการดำเนินธุรกรรมในตลาดอนุพันธุ์จะทำให้แรงจูงใจในการเก็งกำไรในตลาดต่าง ๆ รวมทั้งการเก็งกำไรในตลาดล่วงหน้าน้ำมันลดลง** กลุ่มประเทศ G-20 ได้มีข้อตกลงร่วมกันเพื่อผลักดันให้มีระบบการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสสำหรับตลาดการเงินและตลาดอนุพันธุ์ รวมการดำเนินธุรกรรมทางการเงินของสถาบันการเงิน บริษัทหลักทรัพย์ และนวธนกิจ

3.3 แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2552

3.3.1 ประเด็นหลัก

❒ **ในปี 2552 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มชะลอลงจากปี 2551** โดยในครึ่งแรกของปีเศรษฐกิจจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจการเงินโลกส่งผลให้การส่งออกชะลอตัวมาก ประกอบกับการส่งออกมีฐานที่สูงมากในปี 2551 (high base effect) ด้วย และการลงทุนภาคเอกชนจะยังชะลอ

[8] ทั้งนี้กลุ่มโอเปกจะมีการประชุมฉุกเฉินเพื่อพิจารณามติให้ลดกำลังการผลิตน้ำมันลงอีก เพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาน้ำมันในตลาดโลก ในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2551 ที่กรุงไคโร ประเทศอียิปต์

ตัวต่อเนื่องเนื่องจากความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจจะยังต่ำในภาวะที่เศรษฐกิจโลกอยู่ในช่วงต่ำสุด อย่างไรก็ตามคาดว่าในครึ่งหลังของปีการเร่งรัดการลงทุนภาครัฐและการเบิกจ่ายเม็ดเงินลงสู่โครงการรากหญ้าต่าง ๆ จะมีความคืบหน้ามากขึ้นและช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายและการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะความคืบหน้าของโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐจะเป็นรูปธรรมมากขึ้นและทำให้ภาคธุรกิจเอกชนมีความเชื่อมั่นมากขึ้น ในขณะที่คาดว่าภาวะเศรษฐกิจและการเงินโลกจะผ่านพ้นช่วงต่ำสุดไปแล้วในครึ่งแรกของปีและเริ่มปรากฏผลของการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังผ่อนคลายที่ได้ดำเนินมาในช่วงครึ่งหลังปี 2551 และต่อเนื่องในช่วงครึ่งแรกของปี 2552

❒ **การส่งออกสินค้าและบริการท่องเที่ยวมีแนวโน้มชะลอตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจโลก** โดยเฉพาะการส่งออกในกลุ่มสินค้าที่มีความอ่อนไหวต่อรายได้มากและในบางรายการมีลักษณะเป็นสินค้าทุนด้วย ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง เครื่องใช้ไฟฟ้า และอัญมณี เป็นต้น สำหรับการท่องเที่ยวจะได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซา และสถานการณ์ความไม่แน่นอนในประเทศ แต่คาดว่าสถานการณ์มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นในครึ่งหลัง และการดำเนินแคมเปญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจะช่วยฟื้นฟูสถานการณ์การท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวในปลายปี 2552 ได้ทัน

❒ **ในปี 2552 การบริหารเศรษฐกิจต้องมุ่งเน้นในการกระตุ้นการใช้จ่ายและการลงทุนในประเทศโดยใช้การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐเป็นตัวนำ** เพื่อชดเชยผลกระทบที่เกิดจากการส่งออกชะลอตัวมาก รวมทั้งให้ลำดับความสำคัญกับการดำเนินมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวต่อกลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะการเพิ่มศักยภาพในการพึ่งพาตนเองในระยะยาวและการเพิ่มประสิทธิภาพควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้การดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้นและการกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนเพื่อเตรียมสภาพคล่องให้มีเพียงพอจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้จ่ายและการลงทุนมากขึ้น

❒ **เศรษฐกิจไทยในปี 2552 จะมีแหล่งที่มาของการขยายตัวจากอุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้น** และอุปสงค์ภายในประเทศจะเป็นฐานของการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่สูงกว่าการส่งออกสุทธิ

❒ **ราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์มีแนวโน้มลดลงจากฐานราคาสินค้าและบริการที่ปรับเพิ่มขึ้นมากในปี 2551ในขณะที่ความต้องการสินค้าและบริการยังอ่อนแอ จะมีผลให้อัตราเงินเฟ้อลดลงมากในปี 2552** แต่ทั้งนี้จะต้องระมัดระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดถึงภาวะความต้องการสินค้าและบริการที่มีความอ่อนแอที่จะทำให้อัตราเงินเฟ้อลดลงมากและกลายเป็นความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะที่ราคาสินค้าลดลงต่อเนื่องและอยู่ในระดับที่ต่ำมาก (deflation) ได้ ซึ่งในปัจจุบันหลายประเทศ เช่น สหรัฐฯ เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เริ่มมีความกังวลว่าจะเกิดภาวะเงินฝืด

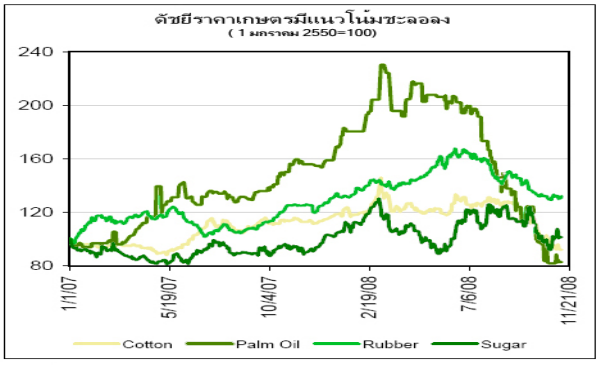

ที่มา: http://aric.adb.org

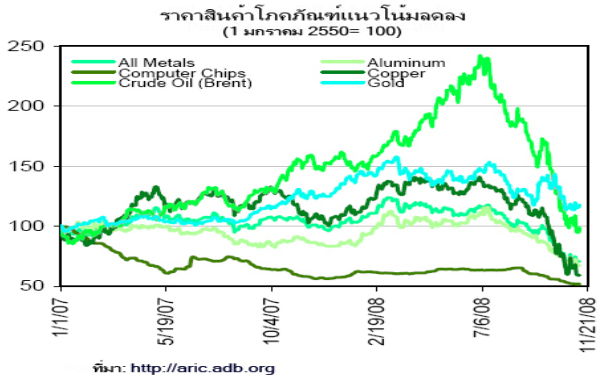

ที่มา: http://aric.adb.org

3.3.2 ปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจในปี 2552 การขยายตัวของการใช้จ่ายและการลงทุนในปี 2552 จะมีแรงสนับสนุนจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

(1) การดำเนินนโยบายการคลังขาดดุลและเร่งรัดการดำเนินโครงการของภาครัฐเพื่อเร่งให้เกิดกิจกรรมและการเบิกจ่ายเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มงบประมาณที่ลงสู่ประชาชนและการเสริมสร้างศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนเพื่อช่วยสนับสนุนการใช้จ่ายครัวเรือนในช่วงปี 2551 และเป็นการเตรียมพื้นฐานให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้นในระยะยาว **นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอีก 1 แสนล้านบาทก็จะสนับสนุนให้เกิดผลต่อเนื่องให้การใช้จ่ายและการลงทุนมีการขยายตัว** โดยส่วนหนึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากและเสริมสภาพคล่องของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ รวมทั้งการดูแลกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส

(2) มาตรการภาครัฐเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของการใช้จ่ายและการลงทุน รวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคธุรกิจเอกชน ประกอบด้วยมาตรการภาษีเพื่อเพิ่มรายได้แก่ประชาชนและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นการลงทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงมาตรการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มาตรการเงินทุนเพื่อประชาชนและเศรษฐกิจฐานราก และมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์

(3) ปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ที่จะสนับสนุนการใช้จ่ายและจูงใจต่อการลงทุน ได้แก่ การดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้น ราคาน้ำมันและราคาวัตถุดิบที่ลดลง และอัตราเงินเฟ้อที่ลดลง

3.3.3 ปัจจัยเสี่ยงต่อเศรษฐกิจไทยในปี 2552

(1) ภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวและผลกระทบต่อการส่งออกและการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะชัดเจนมากขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายปี 2551 และตลอดช่วงปี 2552 เนื่องจากภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่เป็นวงกว้างมากขึ้นและครอบคลุมทั่วตลาดเอเชียซึ่งเป็นตลาดสำคัญที่รองรับการส่งออกของไทยในช่วงที่ผ่านมา ประกอบกับสินค้าเกษตรเริ่มออกสู่ตลาดมากขึ้นจากการปรับเพิ่มผลผลิตของหลายประเทศ และมีการระบายสต็อกข้าวของประเทศจีนและเวียดนามและการระบายสต็อกยางพาราของประเทศจีน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย

(2) การลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวตลอดช่วงปี 2551 ในขณะที่การลงทุนภาครัฐลดลง ได้ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการลงทุนในภาพรวม ดังนั้นในปี 2552 ความคืบหน้าและความชัดเจนของการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐจะเป็นเงื่อนไขที่สำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุนของประเทศ

(3) ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักธุรกิจลดลงอันเนื่องมาจากผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินโลกและความไม่แน่นอนด้านการเมืองภายในประเทศ โดยที่ข่าวสารเกี่ยวกับการรับรู้ความเสียหายในภาคการเงินและการชะลอตัวอย่างต่อเนื่องของการส่งออกของประเทศต่าง ๆ และภาวะการค้าโลกในภาพรวมจะกระทบความเชื่อมั่นและการตัดสินใจในด้านการลงทุนได้ง่าย

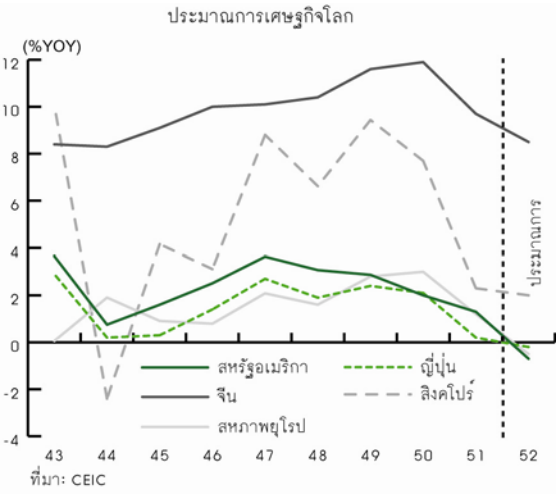

3.4 ข้อสมมุติฐานการประมาณการเศรษฐกิจปี 2552

(1) **เศรษฐกิจโลกในปี 2552 มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 2.0-2.5 ชะลอตัวลงมากจากที่ขยายตัวร้อยละ 5.1 ในปี 2550 และที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.7 ในปี 2551**[9] ซึ่งเป็นผลจากเศรษฐกิจชะลอตัวเป็นวงกว้างทั้งในประเทศเศรษฐกิจหลักเป็นสำคัญ โดยที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ ญี่ปุ่น และยุโรป หดตัว ในขณะที่เศรษฐกิจจีน อินเดียและกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกและอาเซียน (5) รวมทั้งยุโรปตะวันออกชะลอตัวอย่างชัดเจน

(2) **ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยในปี 2552 เท่ากับ 55 – 65 ดอลลาร์ต่อบาเรล** ซึ่งต่ำกว่าราคาเฉลี่ย 68.83 ดอลลาร์ต่อบาเรลในปี 2550 และราคาคาดการณ์บาเรลละ 95 ดอลลาร์ สรอ. ในปี 2551

- ตั้งแต่ต้นปี 2551 จนถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน ราคาเฉลี่ยน้ำมันดูไบอยู่ที่บาเรลละ 100.43 ดอลลาร์ สรอ. สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้วถึงร้อยละ 52.12

- อย่างไรก็ตามราคาน้ำมันดิบได้ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนสิงหาคมของปี 2551 เนื่องจาก (i) ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงและมีผลให้ความต้องการใช้น้ำมันชะลอตัวลง (ii) วิกฤตการเงินที่ลุกลามและเกิดความเสียมากขึ้นนั้นได้ทำให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนกลับสู่ตลาดสหรัฐฯ มากขึ้นส่วนหนึ่งเป็นการชดเชยความเสียหาย ดังนั้นความต้องการเงินดอลลาร์ สรอ. จึงเพิ่มขึ้นและค่าเงินดอลลาร์แข็งค่าขึ้น และ (iii) การเก็งกำไรในตลาดล่วงหน้าลดลงในภาวะที่ความเสี่ยงมีมากขึ้นประกอบกับการคาดการณ์ว่าตลาดน้ำมันจะผ่อนคลายลงเมื่อเศรษฐกิจโลกชะลอตัวมากขึ้น

- ในไตรมาสสามราคาน้ำมันดิบดูไบเท่ากับ 113.32 ดอลลาร์ต่อบาเรล ลดลงเล็กน้อยจากเฉลี่ย 117.02 ดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสสอง แต่ในช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายนนั้นราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ย

[9] ในการแถลงข่าวครั้งวันที่ 24 สิงหาคม 2551 นั้นมีสมมุติฐานการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเท่ากับร้อยละ 4.0

อยู่ที่บาเรลละ 58.73 ดอลลาร์ สรอ. โดยที่ในครึ่งหลังของเดือนพฤศจิกายนราคาได้ลดลงเป็นต่ำกว่า 50 ดอลลาร์ สรอ. และคาดว่าราคาน้ำมันดิบจะยังมีแนวโน้มชะลอตัวในระยะต่อไปตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ที่แข็งค่าขึ้นต่อเนื่อง

- ปี 2552 ราคาน้ำมันดิบมีโอกาสที่จะปรับสูงขึ้นกว่าระดับปัจจุบันได้ เนื่องจากการปรับลดกำลังการผลิตของกลุ่มประเทศโอเปค ทั้งที่เริ่มมีผลในเดือนพฤศจิกายนและความเป็นไปได้ที่จะมีการปรับลดลงอีกเพื่อดึงระดับราคาให้สูงขึ้นกว่าในปัจจุบัน ในขณะเดียวกันยังมีความเสี่ยงจากผลกระทบจากภัยธรรมชาติหรือปัญหาความขัดแย้งด้านการเมืองระหว่างประเทศ (geopolitics) ที่อาจจะทำให้ราคาน้ำมันมีความผันผวนเป็นช่วงสั้น ๆ ได้ นอกจากนี้ในกรณีที่เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวขึ้นในช่วงปลายปี 2552 ราคาน้ำมันจะเพิ่มสูงขึ้นกว่าในระดับปัจจุบัน (ซึ่งต่ำกว่าบาเรลละ 50 ดอลลาร์ สรอ.)

(3) **ราคาสินค้าส่งออกในรูปของเงินดอลลาร์ สรอ. คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.0 และราคานำเข้าคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0** ราคาสินค้าที่คาดว่าจะชะลอตัวส่วนหนึ่งเป็นการปรับตัวจากฐานราคาที่สูงขึ้นมากในปี 2551 โดยเฉพาะราคาเหล็ก โลหะ ทองคำ และน้ำมัน และคาดว่าราคาสินค้าโภคภัณฑ์และราคาน้ำมันมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่องในปี 2552 เนื่องจากความต้องการที่ชะลอลงและปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรของโลกเริ่มกลับมาเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นการปรับผลผลิตตามแรงกดดันและแรงจูงใจด้านราคาในช่วงปี 2551 เช่น ข้าว และข้าวสาลี นอกจากนั้นพืชพลังงานทั้งข้าวโพด และมันสำปะหลังจะมีราคาที่ลดลงตามภาวะราคาน้ำมัน ในปี 2552 ราคานำเข้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเร็วกว่าราคาส่งออกจะทำให้ประเทศไทยอยู่ในฐานะเสียเปรียบอัตราการค้า (Term of trade)

3.5 ประมาณการเศรษฐกิจปี 2552: เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 3.0-4.0 และอัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 2.5-3.5 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลร้อยละ 1.2 ของ GDP

ทั้งนี้คาดว่าเศรษฐกิจไทยมีโอกาสขยายตัวถึงร้อยละ 4.0 ได้ในกรณีที่การดำเนินมาตรการรัฐบาลภายใต้กรอบทิศทางการบริหารเศรษฐกิจในปี 2552 มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และราคาน้ำมันไม่สูงเกินกว่าบาเรลละ 75 ดอลลาร์ สรอ. และเศรษฐกิจโลกขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.0

องค์ประกอบของการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2552

3.5.1 ด้านอุปสงค์ และเสถียรภาพของเศรษฐกิจ

(1) การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภครวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 โดยที่การใช้จ่ายครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 ปรับตัวดีขึ้นจากที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.6 ในปี 2551 เนื่องจากแรงกดดันอัตราเงินเฟ้อลดลง และมีแรงกระตุ้นจากการใช้จ่ายของภาครัฐ โดยที่คาดว่าการใช้จ่ายรัฐบาล ณ ราคาคงที่จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 จากการเร่งรัดการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณขาดดุลและการจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมอีก 1 แสนล้านบาท

(2) การลงทุนรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 ปรับตัวดีขึ้นจากที่คาดว่าจะขยายตัวเพียงร้อยละ 2.3 ในปี 2551 จากการที่คาดว่าการลงทุนภาครัฐจะเร่งตัวมากขึ้นเมื่อการดำเนินการโครงการระบบขนส่งมวลชนมีความคืบหน้าเป็นรูปธรรมมากขึ้นในครึ่งหลังของปี สำหรับการลงทุนภาคเอกชนนั้นคาดว่าจะยังคงชะลอตัวโดยขยายตัวประมาณร้อยละ 3.8 เนื่องจากภาคธุรกิจส่วนหนึ่งจะยังรอดูสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและสถานการณ์ด้านการเมืองภายในประเทศให้มีความชัดเจนขึ้นก่อน ประกอบกับยังมีกฎหมายที่ภาคเอกชนยังรอความชัดเจนทั้งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกและการค้าส่ง เป็นต้น นอกจากนี้คาดว่าในปี 2552 สถาบันการเงินจะมีความระมัดระวังมากขึ้นในการปล่อยสินเชื่อแม้จะยังมีสภาพคล่องเพียงพอ ทั้งนี้

เนื่องจากมีความกังวลที่จะเกิดภาวะหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ได้ง่ายในภาวะที่เศรษฐกิจชะลอตัว

(3) มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. ในปี 2552 คาดว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 ชะลอตัวลงมากจากที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 20.0 ในปี 2551 โดยทั้งปริมาณและราคาสินค้าส่งออกจะชะลอตัวลงในสถานการณ์ที่เศรษฐกิจชะลอตัวแรง และเป็นการชะลอตัวลงจากฐานการส่งออกที่สูงในปี 2551 ในด้านปริมาณการส่งออกคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 4.0 และราคาสินค้าออกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3.0 ตามภาวะของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ชะลอลงมาก นอกจากนี้ภายใต้สถานการณ์ที่ความต้องการสินค้าในตลาดโลกมีแนวโน้มชะลอตัว โดยที่ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญโดยเฉพาะจีนมีกำลังการผลิตส่วนเกินเหลืออยู่มากจะทำให้มีการแข่งขันด้านราคามากขึ้น สำหรับสินค้าเกษตรคาดว่าผลผลิตในตลาดโลกปี 2552 จะเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีการเพาะปลูกเพิ่มขึ้นชัดเจนเพื่อตอบสนองกับราคาที่เพิ่มขึ้นมากในปี 2551 ราคาสินค้าเกษตรส่งออกจึงมีแนวโน้มลดลงกว่าในปี 2551

โดยรวมคาดว่าปริมาณการส่งออกทั้งสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 ชะลอลงมากจากร้อยละ 7.4 ในปี 2551

(4) ปี 2551 การนำเข้าเร่งตัวขึ้นมากจากฐานการนำเข้าที่ต่ำในปี 2550 โดยการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นมากในปี 2551 เป็นทั้งในกลุ่มวัตถุดิบและชิ้นส่วนในการผลิตเพื่อส่งออกและสินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนหนึ่งเป็นการสะสมสต็อกโดยเฉพาะในกลุ่มทองคำ เหล็ก โลหะ และชิ้นส่วนยานยนต์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับในปี 2552 คาดว่าการนำเข้าจะชะลอตัวลงมากตามภาวะการลงทุนและการส่งออกที่ชะลอลง ในขณะที่การใช้จ่ายภายในประเทศยังอ่อนแอประกอบกับจะมีการนำสต็อกออกมาใช้ โดยคาดว่าในปี 2551 การนำเข้าสินค้าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 และมูลค่าในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.7 สำหรับปี 2552 คาดว่าปริมาณการนำเข้าขยายตัวในอัตราชะลอตัว โดยขยายตัวร้อยละ 5.0 ในปี 2552 โดยที่ราคานำเข้าสินค้าจะชะลอลงมาก โดยเฉพาะในกลุ่มวัตถุดิบและราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 10.0

ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 ชะลอลงจากที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 7.7 ในปี 2551

(5) **ดุลการค้ามีแนวโน้มขาดดุลประมาณ 6.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2552** ขาดดุลมากกว่าที่ขาดดุลประมาณ 1.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2551 ซึ่งเป็นผลมาจากฐานการนำเข้าที่สูงขึ้นมากในปี 2551 และในปี 2552 การส่งออกชะลอตัวลงมากกว่าการนำเข้า และเมื่อรวมกับดุลบริการที่คาดว่าจะเกินดุล **ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลประมาณ 3.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 1.2 ของ GDP** ซึ่งเป็นการขาดดุลเพิ่มขึ้นจากที่ขาดดุลประมาณ 300 ล้านดอลลาร์ ในปี 2551

(6) **เศรษฐกิจโดยรวมปี 2552 คาดว่ายังมีเสถียรภาพ แม้ว่าจะเริ่มมีสัญญาณการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด แต่ยังอยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้** โดยที่เสถียรภาพภายในประเทศ**อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 2.5-3.5** ลดลงอย่างชัดเจนจากประมาณการอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 5.6 ในปี 2551 เนื่องจากราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ลดลงประกอบกับความต้องการสินค้ายังอ่อนตัว แม้ว่าผลของมาตรการ “6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคน” จะหมดลงในเดือนมกราคมปี 2552 แต่เป็นช่วงจังหวะเวลาที่ราคาน้ำมันลดลงมากแล้วจึงไม่กลายเป็นแรงกดดันเงินเฟ้อ สำหรับ**อัตราการว่างงานมีแนวโน้มอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1.5-2.5** โดยที่เป็นการว่างงานมากกว่าในปัจจุบันอีกประมาณ 5-6 แสนคน ทั้งนี้ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2551 นี้ อัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 1.42 โดยเป็นการว่างงานเฉลี่ยประมาณ 530,000 คนจากกำลังแรงงานเฉลี่ย 37.55 ล้านคน

3.5.2 แนวโน้มการผลิตในปี 2552: โดยรวมในปี 2552 มีแนวโน้มชะลอตัวจากปี 2551 ซึ่งสถานการณ์การผลิตมีแนวโน้มดังนี้

(1) สาขาเกษตรกรรม คาดว่าอุปสงค์สำหรับพืชเกษตรจะเพิ่มช้ากว่าปริมาณผลผลิต ดังนั้นจึงคาดว่าจะเกิดอุปทานส่วนเกิน และระดับราคาเฉลี่ยมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าส่วนใหญ่ได้เพิ่มปริมาณผลผลิต เพื่อเพิ่มความมั่นคงทางด้านอาหารของประเทศ และคาดว่าในปี 2552 การแข่งขันในตลาดโลกจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้บทบาทของประเทศผู้ซื้อมีอำนาจต่อรองราคามากกว่าประเทศผู้ขาย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ระดับราคาในตลาดโลกมีแนวโน้มที่ลดลงกว่าปี 2551 ส่วนรายได้เกษตรกรในปี 2552 แนวโน้มชะลอตัวลงจากปี 2551 ซึ่งแนวโน้มการผลิตภาคเกษตรสำคัญ ได้แก่

(1.1) ข้าว ผลผลิตข้าวของไทยมีแนวโน้มที่ดี โดยเฉพาะข้าวนาปี นาปรัง เป็นผลจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นตามแรงจูงใจทางด้านราคาในปีที่ผ่านมาที่สูงเป็นประวัติการณ์ ประกอบกับแนวโน้มราคาในตลาดโลกลดลง ทำให้รัฐบาลได้ออกมาตรการโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ฤดูการผลิต 2551/2552 โดยเริ่มตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2551 และสิ้นสุดในเดือนเมษายน 2552 เพื่อช่วยพยุงราคาข้าวในประเทศให้อยู่ในเกณฑ์ดี ช่วยชะลอการอ่อนตัวของราคาข้าวเปลือกได้ระดับหนึ่ง

(1.2) มันสำปะหลัง คาดว่าในปี 2552 ปริมาณผลผลิตจะอยู่ที่ 28.891 ล้านตัน เนื้อที่เก็บเกี่ยว 7.824 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.0 และ 5.8 จากปี 2551 ตามลำดับ เนื่องจากเกษตรกรมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น จากแรงจูงใจด้านราคาในช่วงที่ผ่านมา การที่ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เป็นสินค้าที่พึ่งพาตลาดส่งออกเป็นหลักถึงร้อยละ 70 จึงคาดว่าอุปสงค์ของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในตลาดส่งออกจะมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากในช่วง 1 - 2 ปีที่ผ่านมา ประเทศจีนมีการนำเข้ามันเส้นปริมาณมากเพื่อผลิตแอลกอฮอล์ ส่วนหนึ่งเพื่อใช้ในช่วงกีฬาโอลิมปิกซึ่งขณะนี้ได้ผ่านพ้นไปแล้ว ส่วนตลาดมันอัดเม็ด สหภาพยุโรปมีผลผลิตธัญพืชมากขึ้นจึงยังไม่มีคำสั่งซื้อล่วงหน้าจากไทย สำหรับตลาดในประเทศคาดว่าอุปสงค์จะใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา ยกเว้นสำหรับใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอล หากมีการปรับราคาเอทานอลให้สูงขึ้นจะส่งผลให้มีการใช้มันสำปะหลังในการผลิตเอทานอลมากขึ้น เพราะผู้ประกอบการขายเอทานอลได้ผลตอบแทนคุ้มค่าจากการลงทุน และคาดว่าราคามันสำปะหลังปี 2552 จะประมาณ 1.70 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งต่ำกว่าราคาเฉลี่ยในปี 2551 ซึ่งเป็นไปตามทิศทางราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

(1.3) ยางพารา คาดว่าผลผลิตยางพาราปี 2552 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้นยางที่มีการปลูกทดแทนและปลูกเพิ่มในระยะที่ผ่านมาเริ่มเปิดกรีดได้มากขึ้น ในขณะที่ระดับราคายางพาราโดยเฉลี่ยต่ำกว่าปี 2551 โดยที่ราคายางจะมีการปรับฐานลงมาสู่ภาวะปกติ จากราคายางที่สูงกว่าแนวโน้มปกติใน ปี 2551 ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็นเมื่อเทียบกับปัจจัยพื้นฐานที่กำหนดราคายาง ส่วนหนึ่งเป็นเพราะราคาน้ำมันที่สูงขึ้นมากและจูงใจให้เกิดการเก็งกำไรในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ นอกจากนี้คาดว่าความต้องการใช้ยางในตลาดโลกจะชะลอตัวลงในภาวะที่เศรษฐกิจของประเทศผู้ใช้ยางพาราหลักทั้งสหรัฐฯ ญี่ปุ่น จีนและอินเดีย ชะลอตัวลง

(1.4) ประมง คาดว่าการส่งออกกุ้งในปี 2552 มีแนวโน้มชะลอลง เนื่องจากวิกฤติการเงินโลกส่งผลทำให้ผู้บริโภคในตลาดหลัก เช่น สหรัฐฯ และยุโรป ลดลง ประกอบกับผู้นำเข้าเริ่มขาดสภาพคล่องและขอชะลอการจ่ายเงิน ชะลอการส่งมอบสินค้าและต่อรองราคาสินค้าลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความผันผวนของค่าเงินทำให้ลูกค้าไม่มีคำสั่งซื้อ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งขันแล้ว ประเทศไทยได้เปรียบและได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้าใน 3 เรื่องคือ

สินค้ามีคุณภาพความปลอดภัย มีระบบการตรวจสอบย้อนกลับดี และปลอดสารปฏิชีวนะ ประกอบกับผู้ส่งออกกุ้งไทยมากกว่าร้อยละ 50 ได้ทำการตลาดเชิงรุกกับกลุ่ม modern trade และ super market รายใหญ่ทั้งในสหรัฐ ญี่ปุ่น ยุโรป และแคนาดา นอกจากการรักษาตลาดหลักไว้แล้ว จะต้องเร่งหาตลาดใหม่เพิ่มเติม เช่น ยุโรปตะวันออก และรัสเซีย ซึ่งไทย-รัสเซียได้จัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมกันของระบบตรวจรับรองความปลอดภัยอาหารจึงนับเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้ส่งออกสินค้าประมงไทย ที่จะมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เพราะรัสเซียเป็นตลาดที่เปิดการค้าแบบเสรีและเป็นตลาดใหม่ รวมทั้งโอกาสในการส่งออกอาหารกระป๋องประเภทปลา และปลาทูน่าจะมีทิศทางที่ดีขึ้น

(2) ภาคอุตสาหกรรม คาดว่าปี 2552 มีแนวโน้มชะลอตัวจากปี 2551 อุตสาหกรรมที่มีโอกาสได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อัญมณีและเครื่องประดับ ยางและผลิตภัณฑ์ยาง อุตสาหกรรมเครื่องเรือนไม้ เนื่องจากภาคอสังหาริมทรัพย์ของสหรัฐฯ ยังซบเซา อุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มดี คือ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ส่วนอุตสาหกรรมที่ได้รับผลดีจากราคาพลังงานปรับตัวลง ได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ทั้งนี้ผู้ประกอบการจะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตของโลกที่มีการแข่งขันจากผู้ผลิตต้นทุนต่ำ เช่น จีน อินเดีย และเวียดนาม เป็นต้น

(3) สาขาการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ปี 2552 มีแนวโน้มชะลอตัวลงจากปี 2551 เป็นผลกระทบต่อเนื่องจากวิกฤติการเงิน ที่จะกระทบต่อตลาดการเงิน ตลาดทุน ตลาดส่งออก ปัญหาการว่างงาน ทำให้อำนาจซื้อลดลง ซึ่งจะเริ่มเห็นสัญญาณในไตรมาสที่ 2 ปี 2552 ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนไม่ให้การผลิตในสาขานี้หดตัวมาก คือการเร่งรัดโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาล (Mega project) การขยายเวลามาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ที่จะสิ้นสุดในเดือนมีนาคม 2552 ออกไปอีก 1 ปี สำหรับปัจจัยเสี่ยงในปี 2552 ผู้ประกอบการจะต้องระมัดระวัง คือ ต้นทุนค่าก่อสร้างที่ยังผันผวนอยู่ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ยากขึ้น ประกอบกับต้นทุนทางการเงินสูงขึ้น ซึ่งธนาคารจะเข้มงวดและระมัดระวังในการให้สินเชื่อ

(4) สาขาบริการท่องเที่ยว ปี 2552 คาดว่าการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงรุกจะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมากกว่าปี 2551 โดยคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 15.0 ล้านคน จากที่คาดว่าจะมีจำนวนประมาณ 14.5 ล้านคน ในปี 2551 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายปีท่องเที่ยวไทย 2552 (Visit Amazing Thailand 2009) เพื่อส่งเสริมให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น โดยการจัดโครงการ Invitation to Visit Amazing Thailand 2009 ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อเป็นการนำเสนอสินค้าและบริการท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพในประเทศ เพื่อที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวเพิ่มขึ้น และได้เน้นภารกิจการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิด “7 Greens” รวมทั้งการส่งเสริมการตลาดต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการรุกตลาดดาวรุ่ง (Rising Star) เช่น รัสเซีย อินเดีย ตะวันออกกลาง สเปน มีการรักษาฐานตลาดเดิมโดยเฉพาะกลุ่มยุโรปตะวันตก กลุ่มตลาดหลักในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลี ฮ่องกง และขยายฐานตลาดระยะใกล้ที่มีศักยภาพ เช่น เวียดนาม และอินโดนีเซีย

4. แนวทางการบริหารเศรษฐกิจในปี 2552

ในปี 2552 เศรษฐกิจไทยจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการเงินและเศรษฐกิจโลกต่อการส่งออก การท่องเที่ยว และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุนที่จะมีผลต่อการตัดสินใจใช้จ่ายและขยายการลงทุน ดังนั้นการบริหารเศรษฐกิจในปี 2552 นั้นจะต้องมุ่งเน้นในการกระตุ้นและสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ รวมทั้งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินมาตรการเพื่อดูแลผลกระทบและกระตุ้นการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ซึ่งต้องเผชิญกับภาวะดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะการลดผลกระทบที่จะเกิดกับประชาชนผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส ได้แก่

1. เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2552 และการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จำนวน 1 แสนล้านบาท ส่วนหนึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากและเสริมสร้างสภาพคล่องของวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมผ่านธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ รวมทั้งเร่งรัดดำเนินการโครงการลงทุนขนาดใหญ่ โดยที่จะต้องเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรัฐบาลให้สามารถเบิกจ่ายได้ตามเป้าหมายร้อยละ 94 ของวงเงินงบประมาณ และการเบิกจ่ายงบรัฐวิสาหกิจได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของวงเงินงบประมาณ โดยเฉพาะในกลุ่มงบประมาณที่ลงสู่ประชาชนและการเสริมสร้างศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนต้องดำเนินการให้ได้ตามเป้าหมาย ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการใช้จ่ายครัวเรือนได้ในระยะสั้นและการพึ่งพาตนเองได้มากขึ้นในระยะยาว
2. ดูแลแรงงานผู้ถูกเลิกจ้างงาน ให้มีสวัสดิการรองรับที่เหมาะสมและได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและจัดหางานใหม่
3. การดูแลสาขาการผลิตและบริการที่อาจได้รับผลกระทบรุนแรง เช่น การท่องเที่ยว การส่งออก อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น โดยการเร่งส่งเสริมการส่งออกและการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องโดยใช้ทั้งกลยุทธ์ตลาดใหม่ การยกระดับมาตรฐานสินค้าและระบบเครือข่ายตลาด โดยอาศัยความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อน
4. วางกลไกช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเผชิญราคาผลผลิตลดลง ให้วางแผนการผลิตและได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม
5. ดูแลราคาพลังงานให้ปรับตัวลงอย่างเหมาะสมและเก็บเงินสะสมเข้ากองทุนพลังงานเพื่อใช้ยามฉุกเฉินในอนาคต
6. ดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายภายใต้เงื่อนไขที่เอื้ออำนวยจากการที่แรงกดดันราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อลดลง และการดูแลสภาพคล่องให้มีความเพียงพอโดยเฉพาะการเข้าถึงเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประมาณการเศรษฐกิจปี 2551 - 2552

	ข้อมูลจริง		ประมาณการ		
			ปี 2551_f		ปี 2552_f
	2549	2550	25 ส.ค. 51	24 พ.ย. 51	24 พ.ย. 51
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านบาท)	7,841.3	8,493.3	9,410.1	9,232.2	9,813.8
รายได้ต่อหัว (บาทต่อคนต่อปี)	120,933.0	128,686	142,577.1	139,881.8	147,576.6
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	206.9	245.8	284.3	277.2	284.5
รายได้ต่อหัว (ดอลลาร์ สรอ. ต่อหัวต่อปี)	3,191	3,724	4,307.5	4,200.7	4,277.6
อัตราการขยายตัวของ GDP (ณ ราคาคงที่, %)	5.2	4.9	5.2 – 5.7	4.5	3.0-4.0
การลงทุนรวม (ณ ราคาคงที่, %)	3.9	1.3	6.2	2.3	4.8
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	4.1	0.6	7.3	4.0	3.8
ภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	3.3	3.4	3.0	-2.7	8.0
การบริโภครวม (ณ ราคาคงที่, %)	2.9	2.7	3.5	2.1	4.3
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	3.0	1.6	3.2	2.6	3.7
ภาครัฐบาล (ณ ราคาคงที่, %)	2.4	9.2	5.0	-1.0	8.0
ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	9.1	7.1	8.5	7.6	4.4
มูลค่าการส่งออกสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	127.9	150.0	174.8	180.07	192.7
อัตราการขยายตัว (%)	17.0	17.3	16.5	20.0	7.0
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	11.2	11.0	8.0	8.0	4.0
ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	3.3	3.4	8.4	7.7	5.2
มูลค่าการนำเข้าสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	126.9	138.5	171.2	181.05	199.2
อัตราการขยายตัว (%)	7.9	9.1	23.6	30.7	10.0
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	1.3	3.6	9.5	9.5	5.0
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	1.0	11.6	3.6	-1.0	-6.5
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์ สรอ.) [1/]	2.3	14.0	7.5	-0.3	-3.5
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	1.1	5.7	2.6	-0.4	-1.2
เงินเฟ้อ (%)					
ดัชนีราคาผู้บริโภค	4.7	2.3	6.5 – 7.0	5.6	2.5-3.5
GDP Deflator	5.0	2.7	5.5 – 6.0	4.2	2.5-3.5
อัตราการว่างงาน	1.5	1.4	1.5	1.4	1.5-2.5

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 24 พฤศจิกายน 2551

หมายเหตุ [1/] Reinvested earnings has been recorded as part of FDI in Financial account, and its contra entry recorded as income on equity in current account.

กรอบบริหารงบประมาณปี 2552

รัฐบาลได้จัดงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2552 เป็นแบบขาดดุล วงเงิน 1,835,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.2 ของ GDP เพิ่มจากปีงบประมาณ 2551 จำนวน 175,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.5 และได้ประมาณการรายได้สุทธิ 1,585,500 ล้านบาท โดยมีวงเงินกู้เพื่อชดเชยขาดดุลงบประมาณ 249,500 ล้านบาทหรือร้อยละ 2.4 ของ GDP ทั้งนี้ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2552 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2551

รัฐบาลได้ประมาณการรายได้ปี 2552 จำนวน 1,585,500 ล้านบาท จำแนกเป็นรายได้จากภาษีทางตรง 751,000 ล้านบาท และภาษีทางอ้อม 1,017,497 ล้านบาท รายได้จากรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น 131,503 ล้านบาท ซึ่งหลังหักรายการคืนภาษีของกรมสรรพากร การกันเงินชดเชยสำหรับสินค้าส่งออก และการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 242,600 ล้านบาท จำเป็นต้องกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล 249,500 ล้านบาท

โครงสร้างงบประมาณด้านรายจ่าย 1,835,000 ล้านบาท ประกอบด้วยรายจ่ายประจำ 1,336,466 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.8 ของงบประมาณรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.1 รายจ่ายลงทุน 407,318 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.2 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 และรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้และรายจ่ายชดใช้เงินคงคลัง 63,676 และ 27,540.2 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังให้กำหนดแหล่งที่มาของรายได้เพื่อชดใช้รายจ่ายที่ได้ใช้เงินคงคลังจ่ายไปในปีงบประมาณก่อนหน้าด้วย ทั้งนี้ได้กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายเงินงบประมาณปี 2552 ร้อยละ 94.0 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย 1,835,000 ล้านบาท สำหรับรายจ่ายลงทุนได้กำหนดเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 74.0 ของวงเงินรายจ่ายลงทุนของแต่ละส่วนราชการ โดยมีเป้าหมายการเบิกจ่าย จำแนกเป็นรายไตรมาส ดังนี้

ระยะเวลา	เป้าหมายการเบิกจ่าย แต่ละไตรมาส (ล้านบาท)	เป้าหมายการเบิกจ่าย สะสม ณ สิ้นระยะเวลา (ล้านบาท)	เป้าหมายอัตราการเบิกจ่าย สะสม ณ สิ้นระยะเวลา (%)
ต.ค.-ธ.ค. 2551	412,875	412,875	22.5
ม.ค.-มี.ค. 2552	431,225	844,100	46.0
เม.ย.-มิ.ย. 2552	440,400	1,284,500	70.0
ก.ค.-ก.ย. 2552	440,400	1,724,900	94.0

ที่มา : กระทรวงการคลัง

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 อนุมัติในหลักการการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 วงเงิน 100,000 ล้านบาท เพื่อรองรับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการชะลอตัวของเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณา ก่อนทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2551 อนุมัติแผนบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ 2552 วงเงิน 1,095,191.89 ล้านบาท และวงเงินสำรองเผื่อไว้ประมาณร้อยละ 10 ของยอดวงเงินรวมของแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ 2552 เพื่อรองรับการปรับปรุงแผนระหว่างปีสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต้องปรับแผนการกู้เงินและบริหารหนี้เพิ่มเติม คิดเป็นกรอบวงเงินรวมของแผนทั้งสิ้น 1,200,000 ล้านบาท

แผนงาน	วงเงิน (ล้านบาท)
1. การบริหารและจัดการเงินกู้ในประเทศของรัฐบาล	513,576.19
2. การบริหารและจัดการเงินกู้เพื่อชดใช้ความเสียหายให้ FIDF	218,190.72
3. การบริหารและจัดการเงินกู้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน	n.a.
4. การบริหารและจัดการเงินกู้ในประเทศของรัฐวิสาหกิจ	184,838.89
5. การก่อหนี้จากต่างประเทศ	81,563.44
6. การบริหารหนี้ต่างประเทศ	97,022.65
รวม	**1,095,191.89**

ที่มา : กระทรวงการคลัง